

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 3142

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 19 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2025

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

στην καθημερινή ηλεκτρονική ενημέρωση του ΤΕΕ (Newsletter) ΤΕΕ:

Σελ 1 και 6

5 - 6 δις σε δάνεια για μικρές επιχειρήσεις με εξαιρετικά χαμηλό επιτόκιο, διαθέσιμα μετά τη λήξη του ΤΑΑ το 2026 - Ν. Παπαθανάσης: Εξετάζεται νέο καθεστώς δανειακής στήριξης για πρόσβαση σε χρηματοδότηση και μετά το 2028

Σελ 1 και 7

Νέα Εθνική Στρατηγική Κυβερνοασφάλειας: Οι αδυναμίες, οι προτεραιότητες και το στοίχημα της υλοποίησης

Σελ 1 και 8

Ολοκληρώθηκε η διαγωνιστική διαδικασία για τον τριπλό κόμβο Σκαράμαγκά - 5 κατασκευαστικοί όμιλοι μετείχαν στον διαγωνισμό των 70 εκατ. ευρώ

Σελ 1 και 9

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενισχύει τον Μηχανισμό Συνοριακής Προσαρμογής Ανθρακα

Σελ 3, 4, 5

Δημοσιεύθηκαν στο ΦΕΚ οι νέες πολεοδομικές παρατάσεις και αναστολές

Σελ 10

Με ρυθμό 6,5% θα «τρέχει» την επόμενη διετία η ελληνική αγορά logistics

Σελ 11

Τα έργα που επείγει να ολοκληρωθούν κατά τους φορείς

Σελ 13, 5

Η διδασκόμενη μελέτη της Deloitte «Ψηφιακή Ελλάδα 2025 - Από τη Στρατηγική στην Υλοποίηση»

Σελ 12

Ψηφιακό σύστημα καταμέτρησης επιβατών στα λεωφορεία του ΟΑΣΘ από το νέο έτος

Σελ 13, 14

Μια τεχνολογία που βασίζεται στο φως «τράβηξε» στη Θεσσαλονίκη μια εταιρεία της Silicon Valley

Σελ 15

Μικροσκοπικοί οπτικοί «αυτοκινητόδρομοι» μέσα σε κέντρο δεδομένων και μέσα σε τσιπ επιτρέπουν ταχύτερη επικοινωνία των επεξεργαστών ΤΝ

Σελ 15

Απολογισμός δράσεων Ελληνικού Κέντρου Αμυντικής Καινοτομίας - Στόχος η ενίσχυση της αμυντικής και τεχνολογικής ισχύος της χώρας

Σελ 16

ΕΚΤ: Αμετάβλητο στο 2% το επιτόκιο - Αισιοδοξία για την ανάπτυξη, αβεβαιότητα για τον πληθωρισμό

Σελ 17

Χαμηλά επιτόκια, περιορισμένος ανταγωνισμός: Τα κρίσιμα ερήματα κλαδικής έρευνας της Επιτροπής Ανταγωνισμού στις τραπεζικές καταθέσεις

Σελ 18

Μικρή μείωση των «κόκκινων δανείων» που διαχειρίζονται οι Servicers το γ' τρίμηνο 2025

Σελ 19

Η Τεχνητή Νοημοσύνη στον τουρισμό: Πόσο άλλαξε το σχεδιασμό ταξιδιών

Σελ 20

Οκεανογραφική αποστολή ενισχύει τα συστήματα παρακολούθησης και έγκαιρης προειδοποίησης στο ηφαιστειακό σύμπλεγμα της Σαντορίνης

Σελ 21

Για νέες απάτες AI στο Android αυτή την εορταστική περίοδο, προειδοποιεί η ESET

Σελ 2

Προσεχώς

Σελ 22, 23

Πρωτοσέλιδα θέματα και αποκόμματα τύπου

Και πολλές ακόμη τεχνικές

και οικονομικές ειδήσεις.

5 - 6 ΔΙΣ ΣΕ ΔΑΝΕΙΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΧΑΜΗΛΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ, ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΤΑΑ ΤΟ 2026

Ν. Παπαθανάσης: Εξετάζεται νέο καθεστώς δανειακής στήριξης για πρόσβαση σε χρηματοδότηση και μετά το 2028

Για τη νέα Προγραμματική Περίοδο (2028-2034), βρίσκεται στο τραπέζι η δημιουργία νέου καθεστώτος χαμηλότοκας δανειακής στήριξης, με στόχο τη διασφάλιση σταθερής πρόσβασης των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση και μετά το 2028, όπως υπογράμμισε ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης, στην συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών την Τετάρτη, μιλώντας για τις δράσεις στήριξης της ρευστότητας των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων. Όπως γνωστοποίησε, μέσω της διαπραγμάτευσης του Ταμείου

Ανάκαμψης ανακατευθύνθηκαν 2 δις. ευρώ ώστε να παραμείνουν στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, για να μοχλεύσουν 5-6 δις. ευρώ σε δάνεια για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις με εξαιρετικά χαμηλό επιτόκιο 0,35%, διαθέσιμα μετά τη λήξη του Ταμείου το 2026. Παράλληλα, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής συζήτησης για τη νέα Προγραμματική Περίοδο (2028-2034), βρίσκεται στο τραπέζι η δημιουργία νέου καθεστώτος χαμηλότοκας δανειακής στήριξης, με στόχο τη διασφάλιση σταθερής πρόσβασης των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση και μετά το 2028. Αναλυτικά στη σελ 5

ΝΕΑ ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑΣ: ΟΙ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Αντιμέτωπη με σημαντικές διαρθρωτικές προκλήσεις στον τομέα της κυβερνοασφάλειας βρίσκεται η Εθνική Αρχή, όπως αποτυπώνεται στη νέα Εθνική Στρατηγική Κυβερνοασφάλειας 2026-2030, που κατάρτισε, και την οποία έδωσε την Τετάρτη στη δημοσιότητα το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τονίζεται σε ρεπορτάζ της Τέττης/Ηγουμένης στο econotix.gr.

Η εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής Κυβερνοασφάλειας 2026-2030 βασίστηκε σε συνδυαστική αξιολόγηση του εσωτερικού και του εξωτερικού περιβάλλοντος του εθνικού οικοσυστήματος κυβερνοασφάλειας. Τα ευρήματα δείχνουν ότι η Ελλάδα διαθέτει

ενισχυμένο θεσμικό πλαίσιο, αυξανόμενο βαθμό ευρωπαϊκής ενσωμάτωσης, σημαντικές χρηματοδοτικές δυνατότητες και ένα αναπτυσσόμενο οικοσύστημα συνεργασιών, στοιχεία που συνιστούν μια ισχυρή βάση για την εφαρμογή της Στρατηγικής. Την ίδια ώρα, καταγράφονται διαρθρωτικές αδυναμίες που σχετίζονται με την οργανωσιακή ωρίμανση, τη διαθεσιμότητα εξειδικευμένων ανθρώπινων πόρων, τον κατακερματισμό δομών και διαδικασιών, καθώς και περιορισμούς στην ταχύτητα υλοποίησης, οι οποίοι απορρέουν από διοικητικούς και δημοσιονομικούς παράγοντες. Αναλυτικά στη σελ 6

ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ Η ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΙΠΛΟ ΚΟΜΒΟ ΣΚΑΡΑΜΑΓΚΑ

5 κατασκευαστικοί όμιλοι μετείχαν στον διαγωνισμό των 70 εκατ. ευρώ

Με τη συμμετοχή 5 κατασκευαστικών ομίλων και κοινοπραξιών ολοκληρώθηκε την Τετάρτη η διαγωνιστική διαδικασία για την υλοποίηση του πρώτου, μετά από χρόνια, οδικού έργου στην Αττική, για την «Κατασκευή τριών ανισόπεδων κόμβων στην ευρύτερη περιοχή του Σκαράμαγκά και ολοκλήρωση ημιδιανοικθέντος τμήματος της περιφερειακής Λεωφόρου Αγιάλω για τη σύνδεσή της με την Ε.Ο. Αθηνών - Κορίνθου», προϋπολογισμού 70 εκατ. ευρώ. Όπως τονίζεται σε ρεπορτάζ του Γιώργου Παπακωνσταντίνου στο econotix.gr, σύμφωνα με πηγές της αγοράς, στην διαδικασία

συμμετείχαν οι όμιλοι ΑΚΤΟΡ, ΑΒΑΕ (και οι δύο αυτόνομα), η ΜΕΤΚΑ σε συνεργασία με τη Δομική Κρήτης, η ένωση εταιρειών ΕΚΤΕΡ - Τεχνική Έργων, όπως και η εταιρεία Αφοί Παπαϊωάννου. Όπως ανέφεραν οι ίδιες πληροφορίες, το σχήμα ΜΕΤΚΑ - Δομική Κρήτης φέρεται να έδωσε τη μεγαλύτερη έκπτωση, ύψους 21,2%, ενώ ακολούθησαν στη σειρά μεσοδοσίες οι ΑΚΤΟΡ (14,04%), Αφοί Παπαϊωάννου με 8,2%, το σχήμα της ΕΚΤΕΡ με 5,99% και η ΑΒΑΕ με 1,5% έκπτωση. Αναλυτικά στη σελ 7

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΟΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟ ΣΥΝΟΡΙΑΚΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΑΝΘΡΑΚΑ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεψε μέτρα ώστε να καλυφθούν τα κενά για την πρόληψη της καταστρατήγησης και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του Μηχανισμού Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (ΜΣΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), ύστερα από τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν από τη Βιομηχανία. Από την 1η Ιανουαρίου 2026, το πεδίο εφαρμογής του ΜΣΠΑ θα επεκταθεί ώστε να συμπεριλάβει συγκεκριμένα κατόντη προϊόντα έντασης χάλυβα και αλουμινίου, καλύπτοντας παράλληλα τα κενά για την

πρόληψη της καταστρατήγησης του. Απαντώντας στις εκκλήσεις του τομέα, θεσπίζεται προσωρινό καθεστώς στήριξης για την προστασία των παραγωγών της ΕΕ που είναι ευάλωτοι στη διαρροή άνθρακα, το οποίο ανταμείβει τις καθαρότερες εταιρείες παγκοσμίως και προωθεί ένα δίκαιο και ανταγωνιστικό περιβάλλον. Αναλυτικά στη σελ 8

ΒΑΛΤΕ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΣΑΣ

4^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΛΙΠΥΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

Το Ελληνικό Ινστιτούτο Πυροπροστασίας Κατασκευών (ΕΛΙΠΥΚΑ) διοργανώνει το 4ο Διεθνές Συνέδριο ΕΛΙΠΥΚΑ για την Πυροπροστασία των Κατασκευών, την **Πέμπτη 19 και Παρασκευή 20 Μαρτίου 2026**, στο Ωδείο Αθηνών, με τίτλο: «Πυρομηχανική και Σύγχρονες Προκλήσεις στην Πυροπροστασία». Το Συνέδριο φιλοδοξεί να αποτελέσει μια ολοκληρωμένη πλατφόρμα ενημέρωσης και ανταλλαγής τεχνολογίας, παρουσιάζοντας τις πλέον επίκαιρες εφαρμογές της πυρομηχανικής, τις κανονιστικές εξελίξεις, τις νέες τεχνολογίες και τις προκλήσεις που σχετίζονται με την πυροπροστασία, φέρνοντας σε διάλογο την επιστημονική κοινότητα, τους επαγγελματίες και τους θεσμικούς φορείς.

Θεματικές Ενότητες:

Βιώσιμη Ανάπτυξη και Πυροπροστασία

Δασικές Πυρκαγιές και Αστικό Περιβάλλον

Ο ρόλος των προσόψεων στην εξάπλωση της πυρκαγιάς

Η επιστήμη της Πυρομηχανικής και εφαρμογές της

Ψηλά Κτίρια και Πολύπλοκες Κατασκευές

Νομοθεσία, Εκπαίδευση, Έλεγχος Εφαρμογής Μελετών

Καινοτόμα Δομικά Υλικά και Συστήματα

Προκλήσεις και Έρευνα στην Πυροπροστασία

Οι επίσημες γλώσσες του Συνεδρίου είναι η Ελληνική και η Αγγλική.

Οι περιλήψεις μπορούν να αποστέλλονται στο email: technical@elipyka.org

Περισσότερες πληροφορίες: <https://elipyka.org/conf-2026/>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΕΕ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ

Γιώργος Στασινός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Αργύρης Δεμερτζής

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Χριστίνα Χατζιορδάνογλου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ελένη Τριάντη, Χριστίνα Ντζιόδου

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θοδωρής Καραουλάνης

press@central.tee.gr

Προσεχώς

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
21 - 23 Δεκεμβρίου	9th European Conference on Electrical Engineering and Computer Science (ELECS 2025)	https://www.elecs.org/index.php
28 Ιανουαρίου	9ο Συνέδριο Ηλεκτροκίνησης	Ελληνική Εταιρεία Ενεργειακής Οικονομίας (ΗΑΕΕ)

9^η ΕΚΘΕΣΗ PATRAS IQ 2026

Η 9^η Έκθεση Patras IQ 2026 θα πραγματοποιηθεί από την **Παρασκευή 27 Φεβρουαρίου έως την Κυριακή 1 Μαρτίου 2026** στο Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Πατρών.

Η καθιερωμένη συνάντηση του οικοσυστήματος καινοτομίας και επιχειρηματικότητας απευθύνει ανοικτή πρόσκληση σε όλους όσους ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν και το 2026 στον κόσμο της έρευνας της καινοτομίας και της δημιουργικότητας.

Η 9^η Έκθεση Καινοτομίας & Μεταφοράς Τεχνολογίας – Patras IQ έχει σκοπό να συνδέσει startups, καινοτόμες ΜΜΕ και spin-offs με τους κύριους συντελεστές του διεθνούς οικοσυστήματος καινοτομίας & επιχειρηματικότητας: εταιρείες, επενδυτές, επιταχυντές και θερμοκοιτίδες, πανεπιστήμια, επιστημονικά και τεχνολογικά πάρκα, κυβερνήσεις και δημόσιες διοικήσεις, θεσμικούς φορείς και ΜΜΕ.

Εάν είστε:

Μαθητές: εξοικειωθείτε με την έρευνα και τα αποτελέσματά της, αφήστε την φαντασία σας να οραματιστεί λύσεις σε προβλήματα που απασχολούν τον σύγχρονο κόσμο και το μέλλον του

Φοιτητές: Αξιοποιήστε την επιστημονική γνώση που λαμβάνετε, εξοικειωθείτε με την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία, τομήστε το δικό σας επιχειρηματικό εγχείρημα.

Ερευνητές: Προωθήστε τα ερευνητικά σας αποτελέσματα και βρείτε συνεργάτες ώστε να τα αξιοποιήσετε.

Spin-offs & Start-ups: Παρουσιάστε τις καινοτόμες ιδέες σας, βρείτε επενδυτές και διαπρέψτε στον κλάδο σας

Επιχειρήσεις: Ανακαλύψτε νέες τεχνολογίες, βρείτε συνεργάτες και αναβαθμίστε τα προϊόντα και τις υπηρεσίες σας.

Εκπαιδευτικοί & Ερευνητικοί Φορείς: Παρουσιάστε τα ώριμα ερευνητικά σας αποτελέσματα, στοχεύοντας στην εξέλιξή τους σε προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Δημόσιοι & Ιδιωτικοί Φορείς: Συμβάλλετε στην ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας στην Ελλάδα.

Οι Εκθέτες θα έχουν την ευκαιρία να επωφεληθούν μέσω: Προβολής των ώριμων ερευνητικών αποτελεσμάτων τους Προβολής της εταιρείας και των προϊόντων/υπηρεσιών της σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, βοηθώντας τη διεύρυνση της πελατειακής βάσης

Προβολής των καινοτόμων λύσεων της επιχείρησής σε ένα ευρύ κοινό αποτελούμενο από επενδυτές, επιχειρηματίες, και ερευνητές

Ευκαιριών δικτύωσης με εταίρους, πελάτες, πιθανούς συνεργάτες και παράγοντες της αγοράς

Ανάπτυξης και προώθησης νέων συνεργασιών και επιχειρηματικών ευκαιριών

Απόκτησης νέων γνώσεων, εμπειριών και ανταλλαγή καλών πρακτικών από άλλους εκθέτες και επισκέπτες

Βελτίωσης της εταιρικής εικόνας και αύξησης της αναγνωρισιμότητας της εταιρείας

Δημιουργίας νέων πελατών

Ενίσχυσης της επαγγελματική φήμης και ανταγωνιστικότητας της επιχείρησής στον κλάδο

Ενημέρωσης για τις τελευταίες εξελίξεις στην καινοτομία Συμμετοχής σε ένα διαδραστικό και δημιουργικό περιβάλλον

<https://patrasiq.gr/>

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΦΕΚ ΟΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΟΛΕΣ

Οι νέες ρυθμίσεις του υπουργείου Περιβάλλοντος για τις πολεοδομικές παρατάσεις και αναστολές, που ψηφίστηκαν με το νομοσχέδιο για τη δέσμευση, χρήση, μεταφορά και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα για προ ημερών στη Βουλή, περιλαμβάνονται στο Άρθρο 75, με τίτλο: «Παρατάσεις πολεοδομικών και χωροταξικών ρυθμίσεων», του νόμου που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Τεύχος Α' 231/12.12.2025, και αφορούν κρίσιμες προθεσμίες. Όλες οι πολεοδομικές παρατάσεις και αναστολές για οικοδομικές άδειες και αυθαίρετα, που

αφορούν σε θεσμοθετημένες ρυθμίσεις από το 2008 έως σήμερα, με επεξηγηματική αναφορά στην νομοθεσία για να μπορούν ενδιαφερόμενοι επαγγελματίες και ιδιοκτήτες να βρουν τον «μίτο της Αριάδνης» στον λαβύρινθο της πολυνομοθεσίας, παρουσιάζονται σε αναλυτικό πίνακα τον οποίο εκπόνησε ο Γιάννης Στρογγυλός, έμπειρος μηχανικός, π. προϊστάμενος τμήματος οικοδομικών αδειών Πολεοδομίας Χανίων και δημοσιεύει το ecopress.gr.

Ο πίνακας των πολεοδομικών αναστολών και παρατάσεων

ΠΑΡΑΤΑΣΕΙΣ – ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ	Αναστολή	Παράταση	Νομοθεσία
Γνωστοποίηση εκτελεστικής προθεσμίας εργασιών (περιπτ.δ αρθ-28 Ν.4495)	Από 1-3-20 έως 31-3-21		παρ.α αρθ-152 Ν.4759/20 (ΦΕΚ245/Α/9-12-20)
Οι προθεσμίες του αρθ-42 του Ν.4495 (αφορά προέγκριση-Ο-Α-ΕΕΔΜΚ)	Από 1-3-20 έως 31-3-21	Η αναστολή, παρατείνει και τον αντίστοιχο χρόνο ισχύος των πράξεων	παρ.γ αρθ-152 Ν.4759/20 (ΦΕΚ245/Α/9-12-20)
ΟΑ & αναθεωρήσεις τους (με ΠΔ/8-7-93), που δεν είχαν λήξει την 1-3-11 και αυτές που εκδόθηκαν μετά και μέχρι την 1-3-12 (αφορά την παρ.5 του αρθ-50 του Ν.4495)		Μέχρι 31-12-22	Αρθ-52 Ν.4710/20 (ΦΕΚ 142/Α/23-7-20)
ΟΑ & ΑΔ & αναθεωρήσεις τους (με ΠΔ/8-7-93, είτε Ν.4030), που εκδόθηκαν από 1-3-12 έως 31-12-17 (αφορά την παρ.6 του αρθ-50 του Ν.4495)		Μέχρι 31-12-22	Αρθ-52 Ν.4710/20 (ΦΕΚ 142/Α/23-7-20)
ΟΑ που εμπίπτουν στην παρ.3α αρθ-6 του ΠΔ8-7-93, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι όψεις και η τυχόν στέγη και μετά να ενταθούν στην παρ.5γ του αρθ-42 του Ν.4495		Μέχρι 31-12-20	παρ.1 αρθ-54 ΠΝΠ/30-3-20 (ΦΕΚ 75/Α/30-3-20) κύρωση με αρθ-1 Ν.4684/20 (ΦΕΚ 86/Α/25-4-20)
Η ισχύς των Ο.Α., των αδειών δόμησης και των τυχόν αναθεωρήσεων αυτών που προβλέπονται στις παρ.5 και 6 του άρθρου 50 του Ν.4495/17, καθώς και όσων εκδόθηκαν σύμφωνα με το Ν.4030/11 μετά την 31.12.2017 ή τον Ν.4495/17 έως τις 30.12.2020, παρατείνεται από τη λήξη τους έως τις 31.12.2024.		Μέχρι 31-12-24	Αρθ-60 Ν.4964/22 (ΦΕΚ 150/Α/30-7-22)
Η ισχύς των Ο.Α., των αδειών δόμησης και των τυχόν αναθεωρήσεων αυτών που προβλέπονται στις παρ.5 και 6 του άρθρου 50 του Ν.4495/17, καθώς και όσων εκδόθηκαν σύμφωνα με το Ν.4030/11 (Α' 249) μετά την 31.12.2017 ή τον Ν.4495/17 έως τις 31.12.2021, παρατείνεται από τη λήξη τους έως τις 31.12.2025.		Μέχρι 31-12-25	Αρθ-99 Ν.5106/24 (ΦΕΚ 63/Α/01-05-24)
ΟΑ που εμπίπτουν στην παρ.3α αρθ-6 του ΠΔ8-7-93, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι όψεις και η τυχόν στέγη και μετά να ενταχθούν στην παρ.5γ του αρθ-42 του Ν.4495, παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2027		Μέχρι 31-12-27	Ν.5261/25 (ΦΕΚ 231/Α/12-12-25), άρθρο 75, παράγραφος 1
α) Η προθεσμία της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), περί εκσυγχρονισμού και κτιριακής επέκτασης σε νόμιμες χρήσεις κτιρίων ή εγκαταστάσεων, οι οποίες διατηρούνται, καθώς και σε χρήσεις οι οποίες προβλέπονται από οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 2831/2000 (Α' 140), παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2026		Μέχρι 31-12-26	Ν.5261/25 (ΦΕΚ 231/Α/12-12-25), άρθρο 75, παράγραφος 2.α

Συνέχεια στη σελ 4.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΦΕΚ ΟΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΟΛΕΣ

Συνέχεια από τη σελ.3

Ο πίνακας των πολεοδομικών αναστολών και παρατάσεων

ΠΑΡΑΤΑΣΕΙΣ – ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ	Αναστολή	Παράταση	Νομοθεσία
Β) Η προθεσμία του ογδού εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013, περί αναστολής της υποχρέωσης μετεγκατάστασης ή απομάκρυνσης πρατηρίων καυσίμων, υγραερίου, φυσικού αερίου και των συνοδών χρήσεων αυτών με νόμιμη χρήση, παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2026		Μέχρι 31-12-26	Ν.5261/25 (ΦΕΚ 231/Α/12-12-25), άρθρο 75, παράγραφος 2.Β
Οι προθεσμίες των περ. α) και β) του τρίτου εδαφίου της περ. ια) του άρθρου 99 του ν. 4495/2017, περί υποβολής δικαιολογητικών υπαγωγής αυθαίρετης κατασκευής ή αυθαίρετης αλλαγής χρήσης στις διατάξεις του ν. 4495/2017, παρατείνονται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2027 και για τριάντα έξι (36) επιπλέον μήνες από τη λήξη τους, αντίστοιχα		Μέχρι 31-12-27	Ν.5261/25 (ΦΕΚ 231/Α/12-12-25), άρθρο 75, παράγραφος 3
α) Ως προς την προθεσμία του άρθρου 52 του ν. 4710/2020 (Α' 142), περί ισχύος των οικοδομικών αδειών, των αδειών δόμησης και των τυχόν αναθεωρήσεων αυτών (που προβλέπονται στις παρ.5 και παρ.6 του άρθρου 50 του Ν4495/17 καθώς και όσων εκδόθηκαν σύμφωνα με το Ν-4030/11 μετά την 31-12-2017 ή τον Ν-4495/17 έως την 31-12-2021):			Ν.5261/25 (ΦΕΚ 231/Α/12-12-25), άρθρο 75, παράγραφος 7.α
αα) η προθεσμία έκδοσης των αναφερόμενων αδειών παρατείνεται,		Μέχρι 31-12-23	Ν.5261/25 (ΦΕΚ 231/Α/12-12-25), άρθρο 75, παράγραφος 7.α.(αα)
αβ) η προθεσμία ισχύος τους παρατείνεται,		Μέχρι 31-12-27	Ν.5261/25 (ΦΕΚ 231/Α/12-12-25), άρθρο 75, παράγραφος 7.α.(αβ)
Β) Η προθεσμία του άρθρου 71 του ν. 4342/2015 (Α' 143), περί ισχύος οικοδομικών αδειών υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις (ΟΑ με ΠΔ 8/7/93 που αφορούν κτίρια ή εγκαταστάσεις Δημοσίου-ΝΠΔΔ-Ν-ΠΙΔ-ΟΤΑ ή με μελέτες Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού, ακόμα και αν έχουν λήξει), παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2027.		Μέχρι 31-12-27	Ν.5261/25 (ΦΕΚ 231/Α/12-12-25), άρθρο 75, παράγραφος 7.Β
α) Η προθεσμία στο τέλος του εισαγωγικού εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4759/2020 (Α' 245), περί υποβολής αίτησης για έκδοση οικοδομικής άδειας ή προέγκρισης μετά από υποβολή αιτήματος για έκδοση έγγραφης βεβαίωσης, ήτοι η 31η Δεκεμβρίου 2024, η οποία είχε παραταθεί με την περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 5167/2024 (Α' 207) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, παρατείνεται έως την 30ή Ιουνίου 2026.		Μέχρι 30-06-26	Ν.5261/25 (ΦΕΚ 231/Α/12-12-25), άρθρο 75, παράγραφος 8.α
Β) Η ισχύς των προεγκρίσεων που εκδίδονται δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4759/2020, παρατείνεται έως την 30ή Ιουνίου 2026, σε περίπτωση προγενέστερης λήξης τους.		Μέχρι 30-06-26	Ν.5261/25 (ΦΕΚ 231/Α/12-12-25), άρθρο 75, παράγραφος 8.Β

Οι πολεοδομικές παρατάσεις στη νέα νομοθετική ρύθμιση του ΥΠΕΝ

Οι πολεοδομικές παρατάσεις που προβλέπει η νομοθετική ρύθμιση του ΥΠΕΝ αφορούν σε:

- Παράταση στις προθεσμίες υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών υπαγωγής για νομιμοποίηση αυθαίρετης κατασκευής ή αυθαίρετης αλλαγής χρήσης στις διατάξεις του νόμου 4495/2017 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027 και για 36 επιπλέον μήνες από τη λήξη τους, αντίστοιχα.
- Παράταση για την υποβολή δικαιολογητικών στις περιπτώσεις υπαγωγής στους παλαιότερους νόμους νομιμοποίησης αυθαίρε-

των όπως στον ν. 4178/2013 (για περιπτώσεις που δεν μεταφέρονται στον πιο πρόσφατο νόμο 4495/2017) αλλά και στον ακόμη παλαιότερο νόμο 4014/2011 για φακέλους που έχουν μεταφερθεί στον μεταγενέστερο νόμο 4178/2013.

•Παράταση για δόμηση σε εκτός σχεδίου περιοχές. Ισχύει έως την 30ή Ιουνίου 2026 η προθεσμία περί υποβολής αιτήματος για έκδοση έγγραφης βεβαίωσης της αρμόδιας Υπηρεσίας Δόμησης αν η αίτηση για έκδοση οικοδομικής άδειας ή προέγκρισης είχε υποβληθεί μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024. Οι προεγκρίσεις οικοδομικών αδειών, που έχουν εκδοθεί παρατείνονται έως την 30ή Ιουνίου 2026, σε περίπτωση προγενέστερης λήξης τους. Ση-

μειώνεται ότι η ρύθμιση αφορά στα λεγόμενα «μικρά οικόπεδα» της κατά παρέκκλιση εκτός σχεδίου δόμησης, γηπέδων που είχαν καταστηθεί προ του 1978 με εμβαδό από 750 μέτρα έως και δύο στρέμματα και πρόσωπο από 10 μέτρα έως και 25 μέτρα, ανάλογα την περίπτωση σε διεθνείς, εθνικές, επαρχιακές, δημοτικές ή κοινοτικές οδούς ή σε εγκαταλελειμμένα τμήματα αυτών ή σε σιδηροδρομικές γραμμές.

•Παράταση της απαλλαγής από την έκδοση «άδειας νομιμοποίησης» για αυθαίρετες κατασκευές ή χρήσεις που εγκαθίστανται έως την 31η Οκτωβρίου 2025.

Συνέχεια στη σελ 5

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΦΕΚ ΟΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΟΛΕΣ

Συνέχεια από σελ 4

«Άδεια νομιμοποίησης» είναι η οικοδομική άδεια ή η έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας που εκδίδεται, μετά την εκτέλεση εργασιών ή κατασκευών ή αλλαγών χρήσης χωρίς την έκδοση της απαιτούμενης διοικητικής πράξης, προκειμένου να νομιμοποιηθούν αυτές εφόσον είναι σύμφωνες είτε με τις ισχύουσες διατάξεις κατά τον χρόνο έκδοσης της άδειας, είτε με εκείνες που ίσχυαν, κατά τον χρόνο εκτέλεσής τους.

- Παράτασεις για ένα ή και δύο έτη, για διάφορες κατηγορίες οικοδομικών αδειών όπως η ισχύς αδειών για κτίρια των οποίων έχει ολοκληρωθεί ο φέρων οργανισμός τους προκειμένου να τελειώσουν οι όψεις ή και η στέγη. Αφορά άδειες που εκδόθηκαν με τις διατάξεις του νόμου 2831/2000 (άρθρο 26) για τον εκσυγχρονισμό κτιρίων ή την επέκτασή τους με όρους δόμησης που ίσχυαν κατά το χρόνο έγκρισης της παρέκκλισης, αλλά και παλαιότερων αδειών και αναθεωρήσεων οι οποίες είχαν εκδοθεί έως και τον Μάρτιο του 2012 ή έως το 2017 βάσει παλαιότερων διαταγμάτων και νόμων κλπ.

- Παράταση αναστολής έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 η υποχρέωση μετεγκατάστασης ή απομάκρυνσης πρατηρίων καυσίμων, υγραερίου, φυσικού αερίου και των συνοδών χρήσεων αυτών με νόμιμη χρήση.

- Στον Υμηττό προτείνεται να συνεχιστεί η απαγόρευση οικοδομικών εργασιών στην περιοχή του όρους και των Μητροπολιτικών Πάρκων Γουδή – Ιλισίων έως την 31η Δεκεμβρίου 2026. Η παράταση που δίδεται αφορά σε αναστολή έκδοσης προεγκρίσεων οικοδομικών αδειών, οικοδομικών αδειών, εγκρίσεων εργασιών μικρής κλίμακας και της εκτέλεσης κάθε οικοδομικής εργασίας έως τη θεσμοθέτηση του νέου Προεδρικού Διατάγματος (ΠΔ) περί καθορισμού μέτρων προστασίας της περιοχής (σ.σ. το 2017 το ΣτΕ είχε ακυρώσει το ΠΔ του 2011 και ακόμη δεν έχει εκδοθεί το νέο).

- Στη Μύκονο παρατείνεται η αναστολή έκδοσης οικοδομικών αδειών έως το τέλος του 2026 και προβλέπεται ειδικότερα ότι η έκδοση αδειών αναστέλλεται έως την έγκριση του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΕΠΣ) Δήμου Μυκόνου και σε κάθε περίπτωση, όχι πέρα από τα τέλη του επόμενου έτους.

- Στη Σαντορίνη επίσης αναστέλλεται η έκδοση οικοδομικών αδειών έως την έγκριση του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου, και όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2026 τόσο για νέα κτίσματα όσο και για επεκτάσεις υφιστάμενων κτιρίων και πισινών ή άλλων υδάτινων επιφανειών στην περιοχή της Καλντέρας, στις νήσους Θήρας και Θηρασίας.

- Στο Δέλτα του Έβρου οι αυθαίρετες κατασκευές θα μπορούσαν να νομιμοποιηθούν έως την 31η Δεκεμβρίου 2026. Παρόλ- ληλα, αναστέλλεται η είσπραξη και η επιβολή κάθε κύρωσης

και η ισχύς διοικητικών πράξεων κατεδάφισης που τυχόν έχουν εκδοθεί για τα συγκεκριμένα ακίνητα.

Οι παρατάσεις όπως δημοσιεύθηκαν στο ΦΕΚ -Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 29 του ν. 4067/2012 (Α' 79), περί της ισχύος των οικοδομικών αδειών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της περ. (α) της παρ. 3 του άρθρου 6 του από 7.1993 προεδρικού διατάγματος (Δ' 795), προκειμένου να ολοκληρωθούν οι όψεις και η τυχόν στέγη του κτιρίου και να ενταχθούν στην περ. γ) της παρ. 5 του άρθρου 42 του ν. 4495/2017 (Α' 167), παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2027.

α) Η προθεσμία της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), περί εκσυγχρονισμού και κτιριακής επέκτασης σε νόμιμες χρήσεις κτιρίων ή εγκαταστάσεων, οι οποίες διατηρούνται, καθώς και σε χρήσεις οι οποίες προβλέπονται από οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 2831/2000 (Α' 140), παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου.

β) Η προθεσμία του όγδοου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013, περί αναστολής της υποχρέωσης μετεγκατάστασης ή απομάκρυνσης πρατηρίων καυσίμων, υγραερίου, φυσικού αερίου και των συνοδών χρήσεων αυτών με νόμιμη χρήση, παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2026.

Οι προθεσμίες των περ. α) και β) του τρίτου εδαφίου της περ. ια) του άρθρου 99 του ν. 4495/2017, περί υποβολής δικαιολογητικών υπαγωγής αυθαίρετης κατασκευής ή αυθαίρετης αλλαγής χρήσης στις διατάξεις του ν. 4495/2017, παρατείνονται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2027 και για τριάντα έξι (36) επιπλέον μήνες από τη λήξη τους, αντίστοιχα.

-Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 122 του ν. 4495/2017, περί αυθαίρετων κατασκευών στο Δέλτα του Έβρου, παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου.

-Η προθεσμία στο τέλος του εισαγωγικού εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 125ΚΑ του ν. 4495/2017, περί μη εφαρμογής της περ. ι) του άρθρου 28 του ν. 4495/2017 περί άδειας νομιμοποίησης για αυθαίρετες κατασκευές ή χρήσεις που εγκαθίστανται μετά την 1η Μαΐου 2024, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30η Νοεμβρίου.

-Η προθεσμία της παρ. 11 του άρθρου 51 του ν. 4643/2019 (Α' 193), περί υποβολής δικαιολογητικών στις περιπτώσεις υπαγωγής στον ν. 4178/2013, οι οποίες δεν μεταφέρονται στον ν. 4495/2017 και τις περιπτώσεις υπαγωγής στον ν. 4014/2011 (Α' 209) που έχουν μεταφερθεί στον ν. 4178/2013, παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου.

α) Ως προς την προθεσμία του άρθρου 52 του ν. 4710/2020 (Α' 142), περί ισχύος των οικοδομικών αδειών, των αδειών δόμησης και των τυχόν αναθεωρήσεων αυτών:

αα) η προθεσμία έκδοσης των αναφερόμενων αδειών παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2023,

αβ) η προθεσμία ισχύος τους παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2027.

β) Η προθεσμία του άρθρου 71 του ν. 4342/2015 (Α' 143), περί ισχύος οικοδομικών αδειών υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2027.

α) Η προθεσμία στο τέλος του εισαγωγικού εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4759/2020 (Α' 245), περί υποβολής αίτησης για έκδοση οικοδομικής άδειας ή προέγκρισης μετά από υποβολή αιτήματος για έκδοση έγγραφης βεβαίωσης, ήτοι η 31η Δεκεμβρίου 2024, η οποία είχε παραταθεί με την περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 5167/2024 (Α' 207) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, παρατείνεται έως την 30η Ιουνίου.

β) Η ισχύς των προεγκρίσεων που εκδίδονται δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4759/2020, παρατείνεται έως την 30η Ιουνίου 2026, σε περίπτωση προγενέστερης λήξης τους.

Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 5106/2024 (Α' 63), περί εκπόνησης σχεδίων αστικής ανθεκτικότητας, παρατείνεται από τη λήξη της, έως την 31η Μαΐου 2026.

Η προθεσμία του άρθρου 72 του ν. 4843/2021 (Α' 215), περί παράτασης αναστολής οικοδομικών εργασιών στην περιοχή του όρους Υμηττού και των Μητροπολιτικών Πάρκων Γουδή/Ιλισίων, παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2026, υπό την επιφύλαξη της υπ' αρ. 26229/1123/1987 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Δ' 749), περί όρων και διαδικασίας έκδοσης αδειών οικοδομής για την εκτέλεση στρατιωτικών έργων.

-Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 270 του ν. 5037/2023 (Α' 78), περί αναστολής οικοδομικών αδειών στις εκτός σχεδίου περιοχές της νήσου Μυκόνου, παρατείνεται έως την έγκριση του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου και όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου.

-Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 77 του ν. 5151/2024 (Α' 173), περί αναστολής έκδοσης οικοδομικών αδειών για νέα κτίρια ή επεκτάσεις υφιστάμενων κτιρίων και πισινών ή άλλων υδάτινων επιφανειών στην περιοχή της Καλντέρας στις νήσους Θήρας και Θηρασίας που εμφανίζεται ως Ζώνη Ζ' στο Παράρτημα Δ' του ν. 5151/2024, παρατείνεται έως την έγκριση του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου και όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

5 - 6 ΔΙΣ ΣΕ ΔΑΝΕΙΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΧΑΜΗΛΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ, ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΤΑΑ ΤΟ 2026

Ν. Παπαθανάσης: Εξετάζεται νέο καθεστώς δανειακής στήριξης για πρόσβαση σε χρηματοδότηση και μετά το 2028

Για τη νέα Προγραμματική Περίοδο (2028-2034), βρίσκεται στο τραπέζι η δημιουργία νέου καθεστώτος χαμηλότοκας δανειακής στήριξης, με στόχο τη διασφάλιση σταθερής πρόσβασης των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση και μετά το 2028, όπως υπογράμμισε ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης, στην συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών την Τετάρτη, μιλώντας για τις δράσεις στήριξης της ρευστότητας των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

Ακόμη, ανέφερε ότι τον Φεβρουάριο αναμένεται νέο πρόγραμμα επιδότησης για τους ΚΑΔ που συμβάλλουν στη μείωση του εμπορικού ελλείμματος.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, πιο αναλυτικά, όπως γνωστοποιήσε, μέσω της διαπραγμάτευσης του Ταμείου Ανάκαμψης ανακατευθύνθηκαν 2 δισ. ευρώ ώστε να παραμείνουν στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, για να μοιχεύσουν 5-6 δισ. ευρώ σε δάνεια για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις με εξαιρετικά χαμηλό επιτόκιο 0,35%, διαθέσιμα μετά τη λήξη του Ταμείου το 2026. Παράλληλα, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής συζήτησης για τη νέα Προγραμματική Περίοδο (2028-2034), βρίσκεται στο τραπέζι η δημιουργία νέου καθεστώτος χαμηλότοκας δανειακής στήριξης, με στόχο τη

διασφάλιση σταθερής πρόσβασης των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση και μετά το 2028.

Κατά την τοποθέτησή του ενώπιον των μελών του Δ.Σ. του επιμελητηρίου και απευθυνόμενος, όπως είπε, «στην καρδιά και τον παλμό της πραγματικής οικονομίας», υπογράμμισε ότι η κυβέρνηση δεν επιθυμεί λιγότερες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, αλλά ισχυρότερες και πιο ανταγωνιστικές.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στο ζήτημα της ρευστότητας και της πρόσβασης στον τραπεζικό τομέα, που χαρακτήρισε «αχίλλεο πτέρνα» των μικρών επιχειρήσεων. Ο αναπληρωτής υπουργός ανέδειξε τον καθοριστικό ρόλο της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, μέσω της οποίας ο αριθμός των επιχειρήσεων με τραπεζική πρόσβαση αυξήθηκε από 40.000-45.000 σε 75.000-80.000, αύξηση της τάξης του 80%, με την παροχή κρατικών εγγυήσεων να καλύπτει το πρόβλημα των εμπράγματων εξασφαλίσεων. Παράλληλα, μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης, του ΤΕΠΙΧ 3 με συνολικούς πόρους 3,5 δισ. ευρώ και των νέων χρηματοδοτικών εργαλείων που έρχονται από το 2026.

Το κρίσιμο ζήτημα της έλλειψης ρευστότητας, που «πνίγει» τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, είχε υπογράμμιζε νωρίτερα ο πρόεδρος του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών, Γιάννης Χατζηθεο-

δόσιου.

Στην τοποθέτησή του ο κ. Χατζηθεοδόσιου επισήμανε ότι, παρά τη βελτίωση ορισμένων μακροοικονομικών δεικτών, η πραγματική εικόνα στην αγορά παραμένει ιδιαίτερα δύσκολη, καθώς οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα πρόσβασης σε χρηματοδότηση. Τόνισε ότι το υψηλό κόστος χρήματος και τα αυστηρά τραπεζικά κριτήρια δημιουργούν ένα ασφυκτικό περιβάλλον, περιορίζοντας τη δυνατότητα κάλυψης ακόμη και βασικών λειτουργικών αναγκών, ενώ υπογράμμισε την ανάγκη για στοχευμένα και πιο ευελκτα χρηματοδοτικά εργαλεία που να ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας.

Στο πλαίσιο της συνεδρίασης και πριν από την παρουσία του κ. Παπαθανάση τοποθετήθηκε ο γενικός διευθυντής Εργασιακών Σχέσεων του υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Κωνσταντίνος Αγραπιδάς. Αναφέρθηκε στην πρόσφατη συμφωνία των κοινωνικών εταίρων με την κυβέρνηση για την ενίσχυση των συλλογικών συμβάσεων και για τις θετικές εξελίξεις που φέρνει αυτή και για την επιχειρηματικότητα και την κοινωνία. Ο στόχος είναι, όπως είπε, το 80% των εργαζομένων στην Ελλάδα να καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις.

ΔΥΠΑ: ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 37 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΝΕΡΓΩΝ 18-29 ΕΤΩΝ

Έμφαση σε γυναίκες, ψηφιακή και πράσινη οικονομία

Εντός του Ιανουαρίου 2026 προκηρύσσεται το νέο «ολοκληρωμένο» πρόγραμμα ενίσχυσης της νέας επιχειρηματικότητας για άνεργους, ηλικίας 18-29 ετών, με έμφαση στις γυναίκες και στην ψηφιακή και πράσινη οικονομία», συνολικού προϋπολογισμού 37 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, στόχος της δράσης, διάρκειας 12 μηνών, είναι η προώθηση της αυτοαπασχόλησης και η δημιουργία νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων από 2.114 άνεργους, δίνοντας ουσιαστική διέξοδο σε νέους που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαιδεύσει και κατάρτισης.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις άνεργες γυναίκες, καθώς και σε επιχειρηματικές δραστηριότητες που εντάσσονται στους τομείς της ψηφιακής και πράσινης οικονομίας.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, η ακριβής ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων και η προθεσμία υποβολής αυτών θα ανακοινωθεί με νεότερο δελτίο τύπου.

Η οικονομική ενίσχυση ανέρχεται σε 17.500 ευρώ ανά επιχείρηση και καταβάλλεται σταδιακά, με βάση τη βιωσιμότητα και τη συνεχή λειτουργία της, σε τρεις δόσεις:

- 1η δόση, 4.700 ευρώ, μετά την έναρξη δραστηριότητας (Ορόσημο Α).

- 2η δόση, 6.400 ευρώ, μετά τη συμπλήρωση έξι μηνών λειτουργίας της επιχείρησης, κατόπιν επαλήθευσης της πραγματικής λειτουργίας της μέσω αυτοψίας (Ορόσημο Β).

- 3η δόση, 6.400 ευρώ, μετά τη συμπλήρωση 12 μηνών λειτουργίας της επιχείρησης, κατόπιν νέας αυτοψίας για την επιβεβαίωση της πραγματικής και συνεχούς λειτουργίας (Ορόσημο Γ).

Δικαιούχοι της δράσης είναι εγγεγραμμένοι άνεργοι στο ψηφιακό μητρώο της ΔΥΠΑ, ηλικίας 18-29 ετών, οι οποίοι βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαιδεύσει και κατάρτισης (ΕΑΕΚ-νέοι που δεν εργάζονται, δεν σπουδάζουν και δεν συμμετέχουν σε κατάρτιση) και υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης με επιχειρηματικό

σχέδιο.

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Για τη σύνδεση χρήστη στο ΟΠΣΚΕ απαιτείται η χρήση Web browser και η σύνδεση στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://opske.gr/el>.

Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από το Ελληνικό Δημόσιο και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+), στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή ΕΣΠΑ 2021-2027».

Η διαδικασία, η μεθοδολογία και τα κριτήρια αξιολόγησης των αιτήσεων θα περιγράφονται αναλυτικά στη Δημόσια Πρόσκληση. Η προδημοσίευση είναι αναρτημένη στον σύνδεσμο <https://www.dypa.gov.gr/proghrammata-anoikhta>.

ΑΑΔΕ: ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΜΗΤΡΩΟΥ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Σε ένα σημαντικό βήμα εκσυγχρονισμού των διαδικασιών Φορολογικού Μητρώου, με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση πολιτών, επιχειρήσεων και φορέων, καθώς και την ενίσχυση της διαφάνειας των συναλλαγών και της φορολογικής συμμόρφωσης, προχωρά η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, με την Α. 1181/2025 απόφαση του διοικητή της, Γιώργου Πιτσιλή, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Η νέα απόφαση, όπως τονίζει σε ανακοίνωσή της η ΑΑΔΕ, αποτελεί κομβικό βήμα για τη Διοίκηση καθώς κωδικοποιεί όλες τις αλλαγές που έχουν επέλθει στο Φορολογικό Μητρώο από το 2014 έως σήμερα, θεσπίζοντας ένα ενιαίο και σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο. Με αυτήν απλοποιούνται οι διαδικασίες που

σχετίζονται με την απόδοση και διαχείριση του Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (ένταξη, διακοπή, μεταβολές).

Μεταξύ άλλων στην νέα απόφαση προβλέπεται:

- Η έννοια της αδρανοποίησης επιχειρήσεων. Η ΑΑΔΕ, με οικoθεν διαδικασίες, για σκοπούς εκκαθάρισης του Φορολογικού Μητρώου από λανθασμένες ή μη ενεργές εγγραφές, δύναται να θέτει, με κεντρικές διαδικασίες, ΑΦΜ σε μη ενεργή κατάσταση.
- Η καταχώρηση εγγυτέρων συγγενών ή κληρονόμων στο Φορολογικό Μητρώο, με την υποβολή του εντύπου Δ210 και τα απαραίτητα δικαιολογητικά από οποιονδήποτε εξ αυτών, χωρίς να απαιτείται πλέον η ρητή συγκατάθεση των λοιπών, με προ-σκόμηση σχετικής υπεύθυνης δήλωσης.

Επιπλέον, η απόφαση, λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες ανάγκες της οικονομικής δραστηριότητας και αξιοποιώντας τα ψηφιακά εργαλεία, φέρνει σημαντικές βελτιώσεις στις υφιστάμενες διαδικασίες μητρώου, όπως:

- ενίσχυση της διαλειτουργικότητας του φορολογικού μητρώου με μητρώα άλλων φορέων
- αξιοποίηση του Προσωπικού Αριθμού στην ταυτοποίηση φυσικών προσώπων, σύμφωνα με το ΠΔ 40/2025

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΝΕΑ ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑΣ: ΟΙ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Αντιμέτωπη με σημαντικές διαρθρωτικές προκλήσεις στον τομέα της κυβερνοασφάλειας βρίσκεται η Εθνική Αρχή, όπως αποτυπώνεται στη νέα Εθνική Στρατηγική Κυβερνοασφάλειας 2026–2030, που κατάρτισε, και την οποία έδωσε την Τετάρτη στη δημοσιότητα το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τονίζεται σε ρεπορτάζ της ΤέτςΗγουμενίδη στο [esopniti.gr](https://www.esopniti.gr).

Σύμφωνα με την επίδοση της Ελλάδας στον δείκτη ENISA CybersecurityIndex 2024, η χώρα καταγράφει υστέρηση τόσο στη διαμόρφωση όσο και στην εφαρμογή ολοκληρωμένων πολιτικών κυβερνοασφάλειας. Παράλληλα, διαπιστώνεται χαμηλός βαθμός ωρίμανσης στα εθνικά συστήματα κατάρτισης, ευαισθητοποίησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων, καθώς και ελλείμματα στη συνεργασία και τον συντονισμό σε εθνικό επίπεδο.

Την ίδια στιγμή, εντοπίζονται ζητήματα ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κυβερνοεπιθέσεων, κενά στους μηχανισμούς εποπτείας φορέων κρίσιμων τομέων, αλλά και περιορισμένη ενσωμάτωση της κυβερνοασφάλειας τόσο στην εκπαίδευση όσο και στις επιχειρησιακές διαδικασίες των οργανισμών.

Ο συγκεκριμένος δείκτης αναπτύσσεται και υλοποιείται από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA), σε συνεργασία με τα κράτη-μέλη μέσω του Δικτύου NationalLiaisonOfficers (NLO).

Όπως επισημαίνεται στο κείμενο της Εθνικής Στρατηγικής Κυβερνοασφάλειας, τα παραπάνω «δεν συνιστούν αδυναμίες με τη στενή έννοια του όρου. Αντιθέτως, αποτελούν πεδία πολιτικής και επιχειρησιακής ικανότητας στα οποία απαιτείται συστηματική και στοχευμένη βελτίωση, προκειμένου η Ελλάδα να επιτύχει υψηλότερο επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε εθνική κλίμακα».

Η Εθνική Στρατηγική Κυβερνοασφάλειας προσδιορίζει το νέο εθνικό πλαίσιο πολιτικής, τις στρατηγικές προτεραιότητες και τις βασικές κατευθύνσεις της χώρας στον τομέα της κυβερνοασφάλειας για τα επόμενα πέντε χρόνια.

Όπως δηλώνει ο διοικητής της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, Μιχάλης Μπιδάρας, «η Εθνική Στρατηγική επιδιώκει να διαμορφώσει ένα σταθερό και εφαρμόσιμο πλαίσιο, το οποίο θα επιτρέψει στο κράτος, στις επιχειρήσεις και στους πολίτες να λειτουργούν με ασφάλεια σε ένα περιβάλλον που μεταβάλλεται ραγδαία και συχνά με απρόβλεπτο τρόπο».

Ο ίδιος υπενθυμίζει, επίσης, «μία απλή αλήθεια που συχνά παραβλέπεται στον δημόσιο διάλογο γύρω από την τεχνολογία: η τεχνολογία από μόνη της δεν επιλύει προβλήματα. Αντίθετα, ενισχύει ταυτόχρονα τόσο τις δυνατότητες όσο και τις αδυναμίες μας. Το τελικό αποτέλεσμα εξαρτάται πάντοτε από τον τρόπο με τον οποίο τη χρησιμοποιούμε».

Στο πεδίο των απειλών, οι επιθέσεις τύπου DDoS και τα περιστατικά ransomware παρουσιάζουν συνεχή αύξηση τόσο ως προς τον αριθμό όσο και ως προς την πολυπλοκότητά τους, ενώ προκαλούν και τις σοβαρότερες επιπτώσεις. Οι τομείς που πλήττονται περισσότερο στη χώρα μας είναι ο Δημόσιος Τομέας, οι Ψηφιακοί Πάροχοι, οι Μεταφορές και η Υγεία, με τις πλέον εξελιγμένες επιθέσεις να στοχεύουν κυρίως τους Ψηφιακούς Παρόχους.

Η εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής Κυβερνοασφάλειας 2026–2030 βασίστηκε σε συνδυαστική αξιολόγηση του εσωτερικού και του εξωτερικού περιβάλλοντος του εθνικού οικοσυστήματος κυβερνοασφάλειας, μέσω αναλύσεων SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats) και PESTL-sec (Political, Economic, Social, Technological, Legal & Security).

Από τη σύνθεση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι η βασική πρόκληση για τη χώρα δεν περιορίζεται στην αναγνώριση και την αντιμετώπιση των κυβερνοαπειλών, αλλά εντοπίζεται κυρίως στην ικανότητα του κράτους και του ευρύτερου οικοσυστήματος να εφαρμόσουν με συνέπεια, ταχύτητα και ανθεκτικότητα μια σύνθετη δημόσια πολιτική οριζώνου χαρακτήρα.

Τα ευρήματα δείχνουν ότι η Ελλάδα διαθέτει ενισχυμένο θεσμικό

πλαίσιο, αυξανόμενο βαθμό ευρωπαϊκής ενσωμάτωσης, σημαντικές χρηματοδοτικές δυνατότητες και ένα αναπτυσσόμενο οικοσύστημα συνεργασιών, στοιχεία που συνιστούν μια ισχυρή βάση για την εφαρμογή της Στρατηγικής.

Την ίδια ώρα, καταγράφονται διαρθρωτικές αδυναμίες που σχετίζονται με την οργανωσιακή ωρίμανση, τη διαθεσιμότητα εξειδικευμένων ανθρωπίνων πόρων, τον κατακερματισμό δομών και διαδικασιών, καθώς και περιορισμούς στην ταχύτητα υλοποίησης, οι οποίοι απορρέουν από διοικητικούς και δημοσιονομικούς παράγοντες.

Οι αδυναμίες αυτές επιβαρύνονται περαιτέρω από ένα ιδιαίτερα απαιτητικό εξωτερικό περιβάλλον, το οποίο χαρακτηρίζεται από ραγδαία τεχνολογική εξέλιξη, αυξανόμενη γεωπολιτική αστάθεια, ενταγμένη δράση κρατικών και μη κρατικών κακόβουλων δρώντων και συνεχή διεύρυνση της επιφάνειας επίθεσης.

Η στρατηγική αποτύπωση των παραπάνω συμπερασμάτων οδήγησε στον καθορισμό ιεραρχημένων Κρίσιμων Παραγόντων Επιτυχίας, οι οποίοι αποτελούν αναγκαίες και μη διαπραγματεύσιμες προϋποθέσεις για την αποτελεσματική υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής Κυβερνοασφάλειας:

- Σταθερό, συνεκτικό και προσαρμοστικό ρυθμιστικό πλαίσιο.
- Ικανότητα υλοποίησης και επιχειρησιακή ωριμότητα του εθνικού συστήματος διακυβέρνησης.
- Επάρκεια, προσέλευση και διατήρηση εξειδικευμένων ανθρωπίνων πόρων.
- Προβλέψιμη, επαρκής και στρατηγικά ευθυγραμμισμένη χρηματοδότηση.
- Τεχνολογική ετοιμότητα και επένδυση σε ανθεκτικές και διαλειτουργικές υποδομές.
- Θεσμική αδοποίηση συνεργασιών και συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.
- Συγκρότηση και ενεργοποίηση μιας συνεκτικής εθνικής κοινότητας κυβερνοασφάλειας.

ΨΗΦΙΑΚΑ ΔΙΔΥΜΑ: ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥΣ

Έκθεση από την National Academies Press

Η τεχνολογία των Ψηφιακών Διδύμων (digital twins) έχει αρχίσει να τραβάει το ενδιαφέρον σε πολλούς τομείς της επιστήμης, της μηχανικής και της ιατρικής. Ένα Ψηφιακό Δίδυμο συνδέει ένα υπολογιστικό μοντέλο με το φυσικό του αντίστοιχο, δημιουργώντας ένα σύστημα που ενημερώνεται συνεχώς μέσα από αμφίδρομες ροές δεδομένων καθώς αλλάζουν οι συνθήκες.

Σε αντίθεση με την παραδοσιακή προσομοίωση, τα Ψηφιακά Δίδυμα μπορούν να βελτιστοποιήσουν τη λήψη αποφάσεων στην ιατρική σε επίπεδο κάθε ασθενούς, να προβλέψουν μελλοντικές καιρικές και κλιματικές συνθήκες σε μεγαλύτερες χρονικές κλίμακες και να κάνουν τις διαδικασίες μηχανικής πιο ασφαλείς και αποδοτικές. Ωστόσο, πολλά εμπόδια παραμένουν πριν αυτές οι εφαρμογές γίνουν πραγματικότητα.

Όπως ενημερώνει ανάρτηση στην ιστοσελίδα του TEE, η έκθεση Foundational Research Gaps and Future Directions for Digital Twins Consortium αναδεικνύει τα βασικά ερευνητικά κενά και τους πόρους που χρειάζονται για την ανάπτυξη της τεχνολογίας των Ψηφιακών Διδύμων.

Παρουσιάζει τις σημαντικότερες προτεραιότητες για μελλοντική έρευνα και μια διεπιστημονική ατζέντα συνεργασίας, δείχνοντας πώς οι ομοσπονδιακοί οργανισμοί και οι ερευνητές μπορούν να συνεργαστούν καλύτερα μεταξύ τους.

Μπορείτε να διαβάσετε την έκθεση στο σύνδεσμο <https://www.nationalacademies.org/read/26894>.

Πηγή: National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. 2024. Foundational Research Gaps and Future Directions for Digital Twins. Washington, DC: The National Academies Press.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ IC2, ΙΟΥΝΙΟΣ 2026

Το IC2: Innovation in Construction, Building, Infrastructure and Concessions Congress, που θα πραγματοποιηθεί στο Santander της Ισπανίας από 1 έως 5 Ιουνίου 2026, αποτελεί μια σημαντική διεθνή συνάντηση για όσους δραστηριοποιούνται στον κλάδο της κατασκευής. Πρόκειται για μια ξεχωριστή ευκαιρία δικτύωσης, ανταλλαγής εμπειριών και γνωριμίας με τις πιο σύγχρονες τάσεις, φέρνοντας κοντά επαγγελματίες, ερευνητές, επιχειρήσεις και φορείς από όλο τον κόσμο. Είναι το πρώτο διεθνές συνέδριο αυτού του είδους που διοργανώνεται στην Ισπανία, ενώ για την παρθενική του έκδοση τιμώμενη χώρα θα είναι η Χιλή.

Όπως ενημερώνει ανάρτηση στην ιστοσελίδα του TEE, κατά τη διάρκεια του συνεδρίου θα παρουσιαστούν κεντρικές ομιλίες, συζητήσεις και μελέτες περίπτωσης που καλύπτουν κρίσιμα θέματα για το μέλλον του κλάδου, όπως η ψηφιακή μετάβαση στις κατασκευές, η βιωσιμότητα και η ενεργειακή απόδοση, τα νέα υλικά και οι καινοτόμες μέθοδοι δόμησης, καθώς και η αυτοματοποίηση και οι τεχνολογίες Construction 4.0.

Τη διοργάνωση υπογράφουν κορυφαίοι φορείς του τομέα: Spanish Construction Technology Platform (PTEC), Construction Sector Cluster Network και University of Cantabria.

Περισσότερες πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής είναι διαθέσιμες στην επίσημη ιστοσελίδα του συνεδρίου: <https://ic2.es/en> Πηγή: <https://www.ectp.org/news-events-newsletters/news/news-detail/innovation-in-construction-building-infrastructure-and-concessions-congress-01-05-06-2026-santander-save-the-date>

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ Η ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΙΠΛΟ ΚΟΜΒΟ ΣΚΑΡΑΜΑΓΚΑ

5 κατασκευαστικοί όμιλοι μετείχαν στον διαγωνισμό των 70 εκατ. ευρώ

Με τη συμμετοχή 5 κατασκευαστικών ομίλων και κοινοπρασιών με το σχήμα ΜΕΤΚΑ – Δομική Κρήτης να δίνει, κατά πληροφορίες, την υψηλότερη προσφορά – έκπτωση, ολοκληρώθηκε την Τετάρτη η διαγωνιστική διαδικασία για την υλοποίηση του πρώτου, μετά από χρόνια, οδικού έργου στην Αττική, για την «Κατασκευή τριών ανισόπεδων κόμβων στην ευρύτερη περιοχή του Σκαρामαγκά και ολοκλήρωση ημιδιανοικθέντος τμήματος της περιφερειακής Λεωφόρου Αιγιάλεω για τη σύνδεσή της με την Ε.Ο. Αθηνών – Κορίνθου», προϋπολογισμού 70 εκατ. ευρώ, τονίζεται σε ρεπορτάζ του Γιώργου Παπακωνσταντίνου στο economy.gr.

Όπως αναφέρεται στο ρεπορτάζ, σύμφωνα με πηγές της αγοράς, στην διαδικασία συμμετείχαν οι όμιλοι ΑΚΤΟΡ, ΑΒΑΞ (και οι δύο αυτόνομα), η ΜΕΤΚΑ σε συνεργασία με τη Δομική Κρήτης, η ένωση εταιρειών ΕΚΤΕΡ – Τεχνική Έργων, όπως και η εταιρεία Αφοί Παπαϊωάννου. Όπως ανέφεραν οι ίδιες πληροφορίες, το σχήμα ΜΕΤΚΑ – Δομική Κρήτης φέρεται να έδωσε τη μεγαλύτερη έκπτωση, ύψους 21,2%, ενώ ακολουθήσαν στη σειρά μειοδοσίας οι ΑΚΤΟΡ (14,04%), Αφοί Παπαϊωάννου με 8,2%, το σχήμα της ΕΚΤΕΡ με 5,99% και η ΑΒΑΞ με 1,5% έκπτωση. Προφανώς, πρέπει να γίνουν έλεγχοι δικαιολογητικών και τεχνικών – οικονομικών στοιχείων, να δικαιολογήσει ο πρώτος μειοδότης την προσφορά του και

άλλες ενέργειες πριν φτάσουμε στον τελικό ανάδοχο, εφόσον δεν έχουμε ενστάσεις ή ανατροπές.

Όπως εκτιμάται, το εν λόγω έργο, το πρώτο οδικό έπειτα από χρόνια στο Λεκανοπέδιο, θα συμβάλει στην αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού προβλήματος σε μια περιοχή όπου ταλαιπωρούνται καθημερινά χιλιάδες οδηγοί, ενώ θα προσφέρει εναλλακτική διαδρομή από την Αττική Οδό προς τον Πειραιά και τα νοτιοδυτικά προάστια, συμβάλλοντας και στην αποσυμφόρμηση της Λεωφόρου Κηφισού.

Ειδικότερα το φυσικό αντικείμενο του έργου περιλαμβάνει τρεις κύριους ανισόπεδους κόμβους:

1. Τον Ανισόπεδο Ημικόμβο Σκαρामαγκά, που θα συνδέει την Δυτική Περιφερειακή Λεωφόρο Αιγιάλεω (ΔΠΛΑ) με την Εθνική Οδό Αθηνών – Κορίνθου και τη Λεωφόρο Σχιστού.
2. Τον Αναβαθμισμένο Ανισόπεδο Κόμβο Σχιστού, με ανακατασκευή της υπάρχουσας γέφυρας για εξυπηρέτηση στη Ε.Ο. Αθηνών – Κορίνθου και τη Δυτική Περιφερειακή (2 λωρίδες) και κατασκευή δεύτερης γέφυρας άνω διάβασης για κίνηση από Αθήνα προς Σχιστό.
3. Τον νέο Ανισόπεδο Κόμβο Ναυπηγίων, που θα αντικαταστήσει τον σημερινό ισόπεδο σηματοδοτούμενο κόμβο στη διασταύρωση της Λεωφόρου Σχιστού με την οδό Παλάσκα. Προβλέπεται επίσης η ολοκλήρωση του τελευταίου τμήματος

της ΔΠΛΑ, μήκους 1,5 χλμ., καθώς και η αναβάθμιση της Εθνικής Οδού Αθηνών–Κορίνθου μεταξύ του ανισόπεδου ημικόμβου Σκαρामαγκά και ανισόπεδου κόμβου Σχιστού με αύξηση και αναδιαμόρφωση των λωρίδων κυκλοφορίας αυτής.

Περιλαμβάνονται ακόμη η κατασκευή του απαιτούμενου δικτύου συλλεκτήρων ομβρίων της περιοχής, που εξυπηρετεί και τα παραπάνω οδικά έργα και τα λοιπά συνοδά έργα, όπως συνδέσεις με τοπικά οδικά δίκτυα, ισόπεδοι κόμβοι, παράπλευρα οδικά δίκτυα, έργα διευθέτησης ρεμάτων, αποχέυσης ομβρίων – αποστράγγισης, και έργα σήμανσης και ασφάλισης.

Πρόβλεψη υπάρχει και για 3 Προαίρεσεις:

- Η κατασκευή μέρους των κλάδων Κορίνθου – Σχιστό και Σχιστό – Αθήνα του Ανισόπεδου Κόμβου Σχιστού και του κλάδων Αθήνα – Παλάσκα και Παλάσκα Σχιστό του Ανισόπεδου Κόμβου Ναυπηγίων.
- Οι εργασίες συντήρησης / επισκευής της υφιστάμενης γέφυρας του Ανισόπεδου Κόμβου Σχιστού και
- Η κατασκευή ημικόμβου σύνδεσης με την περιοχή του Ασπροπύργου.

ΕΠ. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ: ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ Ο ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ

Εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού η συγκέντρωση απόκτησης αποκλειστικού ελέγχου από την εταιρεία ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ επί της επιχειρηματικής δραστηριότητας του αυτοκινητοδρόμου «Εγνατία Οδός».

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρει ανακοίνωση, στις 18 Δεκεμβρίου 2025, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, σε τμήμα, έλαβε την υπ' αριθ. 897/2025 Απόφαση με την οποία εγκρίθηκε ομόφωνα, κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 παρ. 3 του Ν.

3959/2011, η συγκέντρωση η οποία αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από την εταιρεία ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. επί της επιχειρηματικής δραστηριότητας που συνίσταται στη χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του αυτοκινητοδρόμου «Εγνατία Οδός» και των τριών καθετων οδικών αξόνων αυτού.

Η συγκέντρωση αφορά στην αγορά για τη χορήγηση των παραχωρήσεων αυτοκινητοδρόμων με διόδια, στην αγορά

διαχείρισης των υποδομών μεταφοράς και στην αγορά λοιπών βοηθητικών υπηρεσιών, όπως οι υπηρεσίες εστίασης, πρατήρια υγρών καυσίμων κλπ.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έκρινε ότι η εν λόγω συγκέντρωση, παρ' ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6 Ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες, ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

ΝΕΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΕΝΦΙΑ – «ΑΝΑΒΟΛΗ» ΕΩΣ ΑΠΡΙΛΙΟ 2026 ΤΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΕΝΟΙΚΙΩΝ ΜΟΝΟΝ ΜΕΣΩ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Με τροπολογία την οποία κατέθεσε προς ψήφιση στη Βουλή το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προβλέπεται η παράταση της αναστολής διενέργειας κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινήτων και ακινήτων σε βάρος φυσικών ή νομικών προσώπων που επλήγησαν, προσωρινά ή μόνιμα, από τις πυρκαγιές της 23ης και 24ης Ιουλίου 2018 σε περιοχές της Περιφέρειας Αττικής, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Το μέτρο συνεχίζει να λειτουργεί ως δίκτυο προστασίας για όσους εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις από τις καταστροφές.

Παράλληλα, θεσπίζονται νέες απαλλαγές από τον Ενιαίο Φόρο

Ιδιοκτησίας Ακινήτων για το έτος 2026. Ειδικότερα, απαλλάσσονται από τον ΕΝΦΙΑ τα ακίνητα που βρίσκονται στις πυρόπληκτες περιοχές της Αττικής, υπό προϋποθέσεις, ενώ για το ίδιο έτος απαλλάσσονται και τα δικαιώματα επί του συνόλου της ακίνητης περιουσίας των προσώπων που έχασαν τη ζωή τους στις συγκεκριμένες πυρκαγιές.

Με την ίδια τροπολογία, δίνεται παράταση στην εφαρμογή της υποχρεωτικής πληρωμής των ενοικίων μέσω τραπεζικού λογαριασμού. Συγκεκριμένα, μετατίθεται η έναρξη ισχύος του μέτρου για την 1η Απριλίου 2026, αντί από 1ης Ιανουαρίου 2025 όπως προβλεπόταν.

Η ρύθμιση αφορά στο σύνολο των μισθώσεων και δίνει επιπλέον χρόνο προσαρμογής σε ιδιοκτήτες και ενοικιαστές, πριν καταστεί υποχρεωτική η αποκλειστική χρήση τραπεζικού μέσου για την καταβολή των μισθωμάτων.

Η υποχρεωτική τραπεζική πληρωμή των ενοικίων εντάσσεται στο πλαίσιο των παρεμβάσεων για την ενίσχυση της διαφάνειας στις συναλλαγές και τον περιορισμό της φοροδιαφυγής στα εισοδήματα από ακίνητα. Με την παράταση δίδεται χρόνος μεγαλύτερος χρόνος προσαρμογής σε εκμισθωτές και μισθωτές στις νέες απαιτήσεις.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΟΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟ ΣΥΝΟΡΙΑΚΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΑΝΘΡΑΚΑ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε μέτρα για την κάλυψη των κενών με σκοπό την πρόληψη της καταστράτηγησης και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του μηχανισμού συνοριακής προσαρμογής άνθρακα (ΜΣΠΑ) της ΕΕ, ανταποκρινόμενη στις παρατηρήσεις που έλαβε από τη βιομηχανία. Από την 1η Ιανουαρίου 2026, το πεδίο εφαρμογής του ΜΣΠΑ θα επεκταθεί ώστε να συμπεριλάβει συγκεκριμένα κατάντη προϊόντα υψηλής έντασης χάλυβα και αλουμινίου. Η Επιτροπή προτείνει επίσης μέτρα για την κάλυψη των κενών για την πρόληψη της καταστράτηγησης. Ανταποκρινόμενο στην έκκληση του τομέα, θεσπίζεται ένα προσωρινό καθεστώς στήριξης για την προστασία των παραγωγών της ΕΕ που είναι ευάλωτοι στη διαρροή άνθρακα, επιβραβεύοντας τις καθαρότερες εταιρείες παγκοσμίως και προωθώντας ένα δίκαιο και ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Οι νέες προτάσεις λαμβάνουν επίσης υπόψη τις ανησυχίες που εξέφρασαν αδιόριστοι διεθνείς εταίροι, οι οποίοι θα επωφεληθούν από ορισμένες απλουστεύσεις και δυνατότητες ευελιξίας. Εισάγει την έννοια της ισοδυναμίας στον φόρο άνθρακα και στην έκπτωση της τιμής και περιλαμβάνει νέα ρήτρα που επιτρέπει τη λήψη μέτρων διευκόλυνσης του εμπορίου κατόπιν διαπραγματεύσεων, όπως η αμοιβαία αναγνώριση αδιόριστων οργανισμών διαπίστευσης, και νέες διευκολύνσεις σχετικά με την ισοδυναμία της έκπτωσης της τιμής άνθρακα.

Αυτό θα ενισχύσει περαιτέρω τον ρόλο του ΜΣΠΑ στην προώθηση της απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές πέραν των συνόρων της ΕΕ, με τη διευκόλυνση της προβολής και της τεχνικής βοήθειας, κάτι που επιβεβαιώνεται στην έκθεση επανεξέτασης του ΜΣΠΑ, η οποία παρουσιάστηκε την Τετάρτη.

Αναλυτικά, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής, τα μέτρα που προτείνονται:

Επέκταση σε προϊόντα επόμενου σταδίου

Ο μηχανισμός συνοριακής προσαρμογής άνθρακα (ΜΣΠΑ) της ΕΕ στοχεύει επί του παρόντος σε βασικά υλικά όπως το αλουμίνιο, το τσιμέντο, η ηλεκτρική ενέργεια και ο χάλυβας. Από το 2028, οι εισαγωγές θα καταβάλλουν τιμή ανθρακούχων εκπομπών για τις εκπομπές που συνδέονται με τα εν λόγω εμπορεύματα, εξισορροπώντας τον τομέα με υλικά που παράγονται στην ΕΕ και υπόκεινται στο σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ). Μολονότι αυτό διασφαλίζει την προστασία από τη διαρροή άνθρακα, αυξάνει το κόστος για τους παραγωγούς της ΕΕ που χρησιμοποιούν τα εν λόγω υλικά σε κατάντη προϊόντα, όπως τα πλυντήρια ρούχων. Η παραγωγή μπορεί να μετατοπιστεί σε χώρες με ασθενέστερες πολιτικές για το κλίμα ή τα αγαθά της ΕΕ μπορεί να αντικατασταθούν από εισαγωγές με μεγάλο βάρος άνθρακα.

Για την καταπολέμηση αυτού του φαινομένου, η Επιτροπή σχεδιάζει να επεκτείνει την εμβέλεια του ΜΣΠΑ ώστε να συμπεριλάβει 180 προϊόντα υψηλής έντασης χάλυβα και αλουμινίου, όπως μηχανήματα και συσκευές, διασφαλίζοντας τη μείωση των εκπομπών αντί της μετεγκατάστασης.

Η συντριπτική πλειονότητα, 94%, των εν λόγω κατάντη προϊόντων είναι βιομηχανικά προϊόντα της αλυσίδας εφοδιασμού με υψηλή (κατά μέσο όρο 79%) περιεκτικότητα σε χάλυβα και αλουμίνιο, τα οποία χρησιμοποιούνται σε βαρέα μηχανήματα και εξοπλισμένο εξοπλισμό, όπως βάσεις από κοινά μέταλλα, κύλινδροι, βιομηχανικά θερμαντικά σώματα ή μηχανές χύτευσης. Ένα μικρό ποσοστό, 6%, των σχετικών κατάντη αγαθών είναι επίσης είδη οικιακής χρήσης. Ένας ενωσιακός παραγωγός τέτοιων κατάντη προϊόντων μπορεί να αντιμετωπίσει αυξημένο κόστος για τα υλικά χάλυβα και αλουμινίου που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία παραγωγής.

Πρόσθετα μέτρα κατά της καταστράτηγησης

Με βάση τα διδάγματα από τη μεταβατική περίοδο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενισχύει τις στρατηγικές για την καταπολέμηση των κινδύνων καταστράτηγησης που προσδιορίζονται στο «Σχέδιο δράσης για τον χάλυβα και τα μέταλλα» και μέσω διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Προωθώντας τη χρήση απορριμμάτων για τη μείωση των εκπομπών σε ενεργοβόρα προϊόντα, η Επιτροπή ενσωματώνει τώρα τα απορρίμματα αλουμινίου και χάλυβα πριν από την κατανάλωση στους υπολογισμούς του ΜΣΠΑ. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η δίκαιη τιμολόγηση του άνθρακα τόσο για τα προϊόντα που παράγονται στην ΕΕ όσο και για τα εισαγόμενα προϊόντα.

Οι βασικές προτάσεις περιλαμβάνουν ενισχυμένες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων για την καλύτερη ικνηλασιμότητα των εμπορευμάτων ΜΣΠΑ και την αντιμετώπιση των ψευδών δηλώσεων έντασης εκπομπών. Η Επιτροπή αποκτά εξουσία να αντιμετωπίζει τεκμηριωμένες καταχρήσεις που παρακάμπτουν τις οικονομικές ευθύνες του ΜΣΠΑ, απαιτώντας πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία όταν οι πραγματικές αξίες είναι αναξιόπιστες και αθετώντας τις αξίες τις χώρες σε τέτοιες ειδικές περιπτώσεις.

Προσωρινό ταμείο απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγκαινίασε ταμείο για την προσωρινή στήριξη των παραγωγών αγαθών ΜΣΠΑ της ΕΕ και τον μετριασμό των κινδύνων διαρροής άνθρακα. Με τον τρόπο αυτό αντιμετωπίζεται η απώλεια ανταγωνιστικότητας σε αγορές τρίτων χωρών όπου τα αγαθά της ΕΕ ενδέχεται να αντικατασταθούν από φθηνότερες εναλλακτικές λύσεις μεγαλύτερης έντασης εκπομπών, αυξάνοντας ενδεχομένως τις παγκόσμιες εκπομπές.

Το ταμείο θα επιστρέψει μέρος του κόστους άνθρακα του ΣΕΔΕ της ΕΕ για εμπορεύματα που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν κινδύνους διαρροής άνθρακα, με τη στήριξη να εξαρτάται από αποδεδειγμένες προσπάθειες απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές. Η χρηματοδότηση θα προέλθει από συνεισφορές των κρατών μελών, οι οποίες θα αντιπροσωπεύουν το 25 % των εσόδων από τις πωλήσεις πιστοποιητικών ΜΣΠΑ το 2026 και το 2027, ενώ το υπόλοιπο 75 % θα είναι ίδιος πόρος της ΕΕ.

Έκθεση επανεξέτασης του ΜΣΠΑ

Η Επιτροπή δημοσίευσε επίσης έκθεση στην οποία επανεξετάζεται

η πείρα από την υλοποίηση του ΜΣΠΑ κατά τη μεταβατική περίοδο από τον Οκτώβριο του 2023 έως το τέλος του 2025. Αξιολογεί τη συμβολή του ΜΣΠΑ στην αντιμετώπιση της διαρροής άνθρακα και στην προώθηση της παγκόσμιας τιμολόγησης του άνθρακα και εξετάζει τη διακυβέρνηση, τη διοίκηση και την επιβολή, καθώς και τη διεθνή διάσταση του ΜΣΠΑ.

Τα πορίσματα αναδεικνύουν τον ΜΣΠΑ ως βασική κινητήρια δύναμη για την προώθηση της απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές σε χώρες εκτός της ΕΕ, εν μέρει λόγω της προβολής και της τεχνικής βοήθειας που παρέχεται για τη διευκόλυνση της εφαρμογής. Η έκθεση καθορίζει επίσης τον χάρτη πορείας για την εφαρμογή και τα συνοδευτικά μέτρα που απαιτούνται για τη διασφάλιση ενός αποδοτικού και αποτελεσματικού οριστικού καθεστώτος από το 2026 και μετά.

Ιστορικό

Ο ΜΣΠΑ αποτελεί περιβαλλοντικό μέτρο καίριας σημασίας για την επίτευξη του κλιματικού στόχου της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050, ο οποίος αναπτύχθηκε σύμφωνα με τις δεσμεύσεις στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού. Ενώ το ΣΕΔΕ τιμολογεί την παραγωγή άνθρακα εντός της ΕΕ, ο ΜΣΠΑ τιμολογεί τους παραγωγούς που πωλούν αγαθά εντός της Ευρώπης. Ο ΜΣΠΑ, ο οποίος δρομολογήθηκε κατά τη μεταβατική του φάση τον Οκτώβριο του 2023, επέτρεψε μια προβλέψιμη και αναλογική μετάβαση για τις επιχειρήσεις της ΕΕ και τρίτων χωρών. Μετά από δύο έτη μεταβατικής περιόδου, η δημοσιονομική προσαρμογή του ΜΣΠΑ θα εφαρμοστεί σταδιακά από την 1η Ιανουαρίου 2026. Αυτό θα αντικατοπτρίζει τη σταδιακή κατάργηση των δωρεάν κατανομών στο πλαίσιο του ΣΕΔΕ της ΕΕ, η οποία θα πραγματοποιηθεί έως το 2034.

«Οι ευρωπαίοι βιομηχανικοί παραγωγοί θα πρέπει να ενθαρρυνθούν -και όχι να αποθαρρυνθούν- στις προσπάθειές τους για απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές. Αυτή η μεταρρύθμιση του ΜΣΠΑ φέρνει κρίσιμα και πολυαναμενόμενα μέτρα για τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ ενωσιακών και μη ενωσιακών βιομηχανικών παραγωγών. Με την ενίσχυση του ΜΣΠΑ, στήριζουμε την απαλλαγή της βιομηχανίας μας από τις ανθρακούχες εκπομπές και διασφαλίζουμε την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών παραγόντων στην παγκόσμια σκηνή» δήλωσε ο Στεφάν Σεζουρνέ, εκτελεστικός αντιπρόεδρος αρμόδιος για την ευημερία και τη βιομηχανική στρατηγική.

«Τα μέτρα αυτά προστατεύουν τις βιομηχανίες της Ευρώπης, διαφυλάσσουν τις επενδύσεις για το κλίμα και διασφαλίζουν τον θεμιτό ανταγωνισμό με παράλληλη μείωση των εκπομπών. Με βάση τα διδάγματα από τη μεταβατική περίοδο, η δέσμη αυτή προετοιμάζει τον ΜΣΠΑ για το μέλλον στο επίκεντρο της καθαριότητας και ανταγωνιστικής μετάβασης της Ευρώπης» τόνισε ο Βόλκε-Χούκστρα, επίτροπος Κλίματος, Μηδενικού Ισοζυγίου Εκπομπών και Καθαρής Ανάπτυξης.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΜΕ ΡΥΘΜΟ 6,5% ΘΑ «ΤΡΕΧΕΙ» ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΔΙΕΤΙΑ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ LOGISTICS

Τα έργα που επείγει να ολοκληρωθούν κατά τους φορείς

Στα μεγέθη της ελληνικής αγοράς logistics αναφέρθηκε ο πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Logistics Βορείου Ελλάδος Δρ. Δημήτρης Τσιτσάκης, από το βήμα του 26ου πανελληνίου συνεδρίου Εφοδιαστικής Αλυσίδας που πραγματοποιήθηκε την προηγούμενη εβδομάδα στη Θεσσαλονίκη.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως είπε, το μέγεθος της αγοράς 3PL έφτασε στα 510 εκατ. ευρώ, αναπτύσσεται με ρυθμό 5,5% φέτος και προβλέπεται να «τρέχει» με 6,5% την επόμενη διετία. Οι 10 μεγαλύτερες εταιρείες κατέχουν ήδη σχεδόν το 60% της αγοράς.

«Την ίδια στιγμή, ο κλάδος κατέγραψε εντυπωσιακές επιδόσεις: με άνοδο άνω του 22% σε μία μόλις χρονιά και συνολική εδραίωση στα 1,5 δισ. το 2023, αποδεικνύει ότι η Ελλάδα δεν παρακολουθεί απλώς τις εξελίξεις. Στο επίκεντρο όλων αυτών, η Ελλάδα -και ιδιαίτερα η Θεσσαλονίκη- έχει μια μοναδική ευκαιρία. Με τις επενδύσεις στον 6ο προβλήτα, το Εμπορευματοικό Κέντρο στο Γκόνου, τα έργα διασύνδεσης και τον αναπτυσσόμενο κλάδο των logistics στη Βόρεια Ελλάδα, η περιοχή μας μπορεί να εξελιχθεί σε πλήρως λειτουργικό πολυτροπικό κόμβο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Η Θεσσαλονίκη διεκδικεί πλέον με ισχυρές προϋποθέσεις τον ρόλο ενός περιφερειακού logistichub στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Η περαιτέρω αναβάθμιση της θέσης της όμως, προϋποθέτει την υλοποίηση των μεγάλων έργων στο λιμάνι και στο πρώην στρατόπεδο Γκόνου, τη βελτίωση των κρίσιμων οδικών και σιδηροδρομικών υποδομών, καθώς και την επαρκή διαθεσιμότητα σύγχρονων και υψηλών προδιαγραφών αποθηκευτικών χώρων μεγάλης κλίμακας», κατέληξε.

Τα έργα που επείγει να ολοκληρωθούν κατά τους φορείς

Ελπιπής θα παραμείνει η λειτουργικότητα του λιμανιού της Θεσσαλονίκης, όσο δεν ολοκληρώνεται η οδική σύνδεσή του με την ΠΑΘΕ, όπως επισήμανε ο αντιπεριφερειάρχης Θεσσαλονίκης Κώστας Γιουτίκας, κάνοντας λόγο για καθυστερήσεις από πλευράς του φορέα υλοποίησης του έργου, της Εγνατίας Οδού ΑΕ, με αποτέλεσμα ούτε το πρότζεκτ να έχει ολοκληρωθεί, ούτε ο κόμβος 16 να είναι λειτουργικός.

«Και τα νέα δεν είναι ευχάριστα, καθώς κατά πληροφορίες, η οδική σύνδεση του λιμανιού δεν περιλαμβάνεται τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει η ΤΕΡΝΑ από την Εγνατία Οδό Α.Ε. Και μόνο η ιδέα ότι αυτό το έργο μπορεί να μείνει «ορφανό», με τρομάζει. Θέλω να πιστεύω πάντως ότι το Υπουργείο, αντιλαμβανόμενο την αναγκαιότητα και τη σπουδαιότητα, θα δρομολογήσει την υλοποίηση του έργου», επισήμανε ο κ. Γιουτίκας, κεντρικός ομιλητής στην πρώτη ενότητα του συνεδρίου. Ο αντιπεριφερειάρχης χαρακτήρισε πάντως ως θετική εξέλιξη τη δέσμευση της ΤΕΡΝΑ, που πηγάζει από τη σύμβαση παραχώρησης της Εγνατίας Οδού Α.Ε., για την ολοκλήρωση των έργων

της οδικής σύνδεσης Ευζώνων - ΠΑΘΕ.

Αναφερόμενος ειδικά στον κλάδο των logistics, ο κ. Γιουτίκας επισήμανε ως προς το πρότζεκτ του Υπερταμείου για τη δημιουργία εμπορευματοικού κέντρου στο πρώην στρατόπεδο Γκόνου, ότι είναι πράγματι έργο στρατηγικής σημασίας για τη Θεσσαλονίκη και για ολόκληρη τη χώρα. «Υπάρχουν, ωστόσο, κάποια κυκλοφοριακά θέματα, κυρίως στην οδό Πόντου, που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν, για τα οποία έχουμε ήδη συζητήσει με το Υπερταμείο», τόνισε, ενώ έκανε ιδιαίτερη μνεία και στην πολύ μεγάλη ανάπτυξη που σημειώνεται στον κλάδο τα τελευταία χρόνια, καθώς από τα 40 Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής (ΚΑΔ) που λειτουργούσαν το 2018 στην περιοχή της Θεσσαλονίκης, φτάσαμε το 2024 στα 160. «Μιλούμε, δηλαδή, για τετραπλασιασμό των ΚΑΔ που αναπτύσσονται κατά κύριο λόγο, εντός και περίε της Κεντρικής Αγοράς της Θεσσαλονίκης, στην περιοχή της Σίνδου και την περιοχή του Καλοχωρίου. Σήμερα μετρούμε εκατομμύρια κυβικά μέτρα αποθηκευτικής ικανότητας στις λειτουργούσες εγκαταστάσεις, από μερικές χιλιάδες που ήταν το 2018, ενώ τα Κέντρα που έχουν αναπτυχθεί καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα της εφοδιαστικής αλυσίδας, στον τομέα των τροφίμων, τον τομέα των φαρμάκων και ως γενικού χώρου αποθήκευσης», είπε.

Σε σχέση με την Άτυπη Βιομηχανική Συγκέντρωση στο Καλοχώρι, στην οποία υπάρχουν περίπου 800 εγκατεστημένες επιχειρήσεις, επισήμανε ότι το πρώτο μεγάλο βήμα για την εξυγίανση, έγινε με πρωτοβουλία της Περιφέρειας. «Πρέπει, όμως, να είναι ξεκάθαρο ότι χωρίς τη συναίνεση του 55% των επιχειρηματικού κόσμου που δραστηριοποιείται στην περιοχή δεν μπορεί να προχωρήσει τίποτα. Εμείς, καταφέραμε με πολλή προσπάθεια και πολύ κόπο να εντοπίσουμε τους 2.000 ιδιοκτήτες επιχειρήσεων στο Καλοχώρι και τους έχουμε αποστείλει στον καθένα χωριστά πλήρες ενημερωτικό υλικό. Δυστυχώς, ελάχιστοι έχουν απαντήσει έως τώρα στην αρχική και τις επόμενες ενημερώσεις που τους έχουμε κάνει. Αν θέλουμε πραγματικά να αλλάξει η εικόνα και το Καλοχώρι να αποκτήσει υποδομές αντίστοιχες στις δυνατότητες των επιχειρήσεων που λειτουργούν εκεί, πρώτες αυτές θα πρέπει να δείξουν το ανάλογο ενδιαφέρον», τόνισε.

Στο στάδιο ολοκλήρωσης οι μελέτες για την «Ενωτική Σίνδου», τον Ιανουάριο η σύμβαση για τα 12 κμ στο οδικό δίκτυο Κιλκίς-Ν. Σάντας

Ο κ. Γιουτίκας αναφέρθηκε και σε μια σειρά από έργα που έχουν «εγκολληθεί», όπως ο οδικός συνδετήριος άξονας της Βιομηχανικής Περιοχής Θεσσαλονίκης (ΒΙΠΕΘ) με τις εθνικές οδούς Θεσσαλονίκης-Αθηνών και Θεσσαλονίκης-Έδεσσας, γνωστός ως «Ενωτική Σίνδου», έργο για το οποίο οι μελέτες βρίσκονται στο στάδιο της ολοκλήρωσης και εκκρεμεί μόνο η σύμφωνη γνώμη του ΟΣΕ, ώστε να προχωρήσει η δημοπράτηση του

έργου. Σήμερα, υπενθύμισε, ο δρόμος σταματάει πριν από τις σιδηροδρομικές γραμμές και δεν ενώνεται με την εθνική οδό Θεσσαλονίκης-Έδεσσας και συνεπώς ούτε με τον άξονα ΠΑΘΕ. «Με την Ενωτική Σίνδου κατασκευάζουμε ένα κάθετο άξονα διπλής κατεύθυνσης που θα έρχεται από τη Σίνδο έως την 7' Ζώνη της ΒΙΠΕ-Θ και θα τη συνδέει με τις δύο εθνικές οδούς. Το έργο αναπτύσσεται σε μήκος περίπου 5 χιλιομέτρων και ενδιάμεσως κατασκευάζονται δύο ανισόπεδες διελύσεις άνωθεν των Σιδηροδρομικών Γραμμών Θεσσαλονίκης - Αθηνών και Θεσσαλονίκης - Ειδομένης, καθώς και δύο κυκλικόι κόμβοι στις δύο εισόδους της ΒΙΠΕΘ.

Παράλληλα, με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ της Κεντρικής Μακεδονίας, ύψους περίπου 55 εκατ. ευρώ, εκκινεί η αναβάθμιση του οδικού δικτύου Κιλκίς-Ν. Σάντας - Ασσήρου, σε μήκος 12 χιλιομέτρων. Το έργο έχει δημοπρατηθεί και «πιστεύουμε ότι μέσα στον Ιανουάριο θα μπορούσαμε να υπογράψουμε τη σύμβαση με τον ανάδοχο και να ξεκινήσουμε τις εργασίες», γνωστοποίησε ο κ. Γιουτίκας.

Την ανάγκη να «τρέξουν» ταχύτερα τα έργα υποδομών που εκκρεμούν στη Θεσσαλονίκη, τα οποία -μεταξύ άλλων- θα αναβαθμίσουν τις προοπτικές της περιοχής στον κλάδο των logistics, υπογράμμισε ο δήμαρχος του κεντρικού δήμου Στέλιος Αγγελούδης. «Τα logistics είναι πυλώνας ανάπτυξης για τη Θεσσαλονίκη, η οποία κατέχει στρατηγική γεωγραφική θέση. Θα οδηγήσουν σε μεγαλύτερα ποσοστά ανάπτυξης της περιοχής. Πρέπει να πιέσουμε κατάλληλα, για να γίνουν τα έργα υποδομών που εκκρεμούν. Τα βήματα που γίνονται εδώ και 15 χρόνια προέρχονται μόνο από τον ιδιωτικό τομέα, ενώ πολλές από τις υποδομές για τις οποίες συζητούμε δεν έχουν μπει σε τροχιά υλοποίησης, με εξαίρεση τον έκτο προβλήτα. Από το 2010 συζητάμε για το στρατόπεδο Γκόνου και την αύξηση της διασυνδεσιμότητας από το λιμάνι στον Βορρά. Εφόσον έχουμε τα εργαλεία, η περιοχή θα απογειωθεί. Η Θεσσαλονίκη έχει στρατηγικό πλεονέκτημα λόγω της θέσης της, αυτό φάνηκε και από τον πόλεμο στην Ουκρανία», σημείωσε ο κ. Αγγελούδης.

«Τραγικά πίσω» έχει μείνει το σιδηροδρομικό δίκτυο σε ό,τι αφορά τη μεταφορά εμπορευμάτων, με αποτέλεσμα η βιομηχανία να επιβαρύνεται με αυξημένα κόστη, όπως επισήμανε κατά τον χαιρετισμό της στο συνέδριο η πρόεδρος του Συνέσμου Βιομηχανιών Ελλάδος (ΣΒΕ) Λουκία Σαράντη, υπογραμμίζοντας ότι η βιομηχανία δεν μπορεί να αναπτυχθεί χωρίς αποτελεσματικές μεταφορές. «Κάνω έκκληση να επιταχυνθούν οι προσπάθειες αναβάθμισης του δικτύου, ο έκτος προβλήτας, αν δεν συνδεθεί με ΠΑΘΕ και σιδηρόδρομο θα είναι άνευ αντικειμένου για τη βιομηχανία», πρόσθεσε.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΤΑ 13,5 ΔΙΣ Η ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟ 2030

Τι διαπιστώνει μελέτη της Deloitte «Ψηφιακή Ελλάδα 2025 - Από τη Στρατηγική στην Υλοποίηση»

Σε υψηλά μεγέθη αναμένεται να κινηθεί ο κλάδος Ψηφιακής Τεχνολογίας με ορίζοντα το 2030, αγγίζοντας σε αξία τα €13,5 δισ. ή περίπου το 6% σε αξία αγοράς του προβλεπόμενου εθνικού ΑΕΠ, με έμμεσες & επαγόμενες επιπτώσεις περί τα €27,8 δισ.

Στο παραπάνω συμπέρασμα καταλήγει η νέα μελέτη της Deloitte για λογαριασμό του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών, με τίτλο «Ψηφιακή Ελλάδα 2025 - Από τη Στρατηγική στην Υλοποίηση». Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση που δημοσιεύει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η έρευνα αξιολογεί την πρόοδο μίας σειράς προτάσεων που τέθηκαν προς την πολιτική ηγεσία και αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο των μελετών του 2019 «Μελέτη στρατηγικού σχεδιασμού κλάδου ΤΠΕ για την Ελλάδα» και του 2024 «Οι προοπτικές του κλάδου ΤΠΕ στην Ελλάδα». Οι 4 πυλώνες στους οποίους εστιάζει η μελέτη είναι: η ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού & δεξιοτήτων, η προώθηση καινοτομίας & έρευνας, η επιτάχυνση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και η ενίσχυση εξωστρέφειας & ανταγωνιστικότητας.

Ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού & δεξιοτήτων

Σύμφωνα με τα ευρήματα της μελέτης, όσον αφορά τον πρώτο πυλώνα με την ανάπτυξη του «ψηφιακού προσανατολισμού» στο εκπαιδευτικό σύστημα, καθώς και την προσέλκυση ταλέντων στον κλάδο ΤΠΕ, έχει αναγνωριστεί η ανάγκη για περισσότερους από 1.000 αποφοίτους ανά έτος μέχρι το 2030, μέσω νέων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών, αλλά και η επιλογή 3 περιοχών που θα αναπτυχθούν ως digital nomads' hubs στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής προσέλκυσης και αξιοποίησης ψηφιακών νομάδων στην Ελλάδα, διασφαλίζοντας συνθήκες υψηλής ελκυστικότητας κατά τη διαμονή τους στη χώρα (π.χ. αγγλόφωνα σχολεία, υψηλές υπηρεσίες υγείας, ποιοτικές κατοικίες).

Προώθηση καινοτομίας & έρευνας

Μέσα από τη διαμόρφωση ενός ενισχυμένου περιβάλλοντος έρευνας και καινοτομίας αλλά και την υποστήριξη επιχειρηματι-

κών καινοτομιών και νεοφυών επιχειρήσεων, αναμένονται έως το 2030 να έχουν πραγματοποιηθεί επενδύσεις σε εξοπλισμό και νέες υποδομές οι οποίες θα αξιοποιούνται για την προώθηση κυρίως της εφαρμοσμένης έρευνας. Οι επενδύσεις αυτές θα στοχεύουν στη βελτίωση του δείκτη «Δαπάνες για Έρευνα και Ανάπτυξη ως ποσοστό του ΑΕΠ», προκειμένου να επιτευχθεί η στόχευση του 3% επί του ΑΕΠ. Παράλληλα, προτείνεται να αποτελεί επιδίωξη η βελτίωση της κατάταξης της χώρας κατά +9 θέσεις στο δείκτη European Innovation Scoreboard, προσεγγίζοντας τον ευρωπαϊκό μέσο όρο και κατατάσσοντας πλέον την Ελλάδα στην κατηγορία "Strong Innovators" με ορίζοντα το 2030.

Επιτάχυνση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

Με περισσότερες από 2.200 υπηρεσίες στο Gov.gr, με νέες υπηρεσίες και σημαντικές συνεργασίες, επιτεύχθηκε η Αναβάθμιση της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ενώ πλέον με στόχο το 2030 η χώρα οφείλει να μεταβεί σε μία νέα τροχιά όπου θα διασφαλίζεται το 100% της χρηματοδότησης σε ετήσια βάση για τις ανάγκες συντήρησης, λειτουργίας και επέκτασης των συστημάτων ΤΠΕ της Δημόσιας Διοίκησης καθώς και η πλήρης ψηφιοποίηση όλων των υπηρεσιών του Δημοσίου προς μία προληπτική Δημόσια Διοίκηση (predictive government). Ταυτόχρονα με την υιοθέτηση της πρότασης του ΣΕΠΕ για την εγκαθίδρυση ενός «Παρατηρητηρίου Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης» θα διαμορφωθεί μια συνεκτική ψηφιακή στρατηγική υποστηριζόμενη από μόνιμο πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης για την αποτίμηση της αξίας της κάθε δράσης ψηφιακού μετασχηματισμού.

Ενίσχυση εξωστρέφειας & ανταγωνιστικότητας

Με τη βελτίωση των παραγόντων ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων και την ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών, μέχρι το 2030, επιδιώκεται μεταξύ άλλων η δημιουργία ενός ισχυρού brand σε υπο-τομείς του κλάδου ΤΠΕ, όπου η χώρα δύναται να αναπτύξει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα (π.χ.

υγεία, πολιτισμός, βιωσιμότητα), η δημιουργία μιας νέας ψηφιακής πλατφόρμας εγγραφής και παρουσιάσεων εταιρειών του ελληνικού κλάδου ΤΠΕ για την ενίσχυση των συνεργασιών και την προώθηση επιχειρηματικών ευκαιριών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, η παροχή 100% φορολογικής υπερέκπτωσης για επενδύσεις και δράσεις κατάρτισης σε επιλεγμένες τεχνολογίες αιχμής αλλά και η δημιουργία πλατφόρμας opendata που θα συγκεντρώνει και θα αξιοποιεί δεδομένα από όλες τις «έξυπνες» πόλεις, ενισχύοντας τη διαλειτουργικότητα και τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων για ανθεκτικές πόλεις σε εθνικό επίπεδο. Η πρωτογενής έρευνα που διενεργήθηκε σε στελέχη του κλάδου ΤΠΕ αναδεικνύει τις 3 μεγαλύτερες προκλήσεις που εξακολουθεί να αντιμετωπίζει ο κλάδος ΤΠΕ, οι οποίες είναι: η υψηλή γραφειοκρατία (48,9%), η έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού (47,9%) και οι καθυστερήσεις των έργων ψηφιακού μετασχηματισμού (43,2%).

Σύμφωνα με την εν λόγω έρευνα το 84% των συμμετεχόντων δηλώνουν ικανοποιημένοι με την πρόοδο που έχει σημειωθεί τα τελευταία έτη από την Πολιτεία στην επιτάχυνση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, ενώ όσον αφορά την ενίσχυση εξωστρέφειας & της ανταγωνιστικότητας την ικανοποίησή του δηλώνει το 51%. Παράλληλα, ποσοστό ικανοποίησης δήλωσε το 40% ως προς την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού & δεξιοτήτων και το 35% ως προς την προώθηση καινοτομίας & έρευνας. Όσον αφορά την ταχύτητα υλοποίησης του ψηφιακού μετασχηματισμού του δημοσίου τομέα, το 36% θεωρεί αρκετά γρήγορη την εν λόγω διαδικασία. Την ίδια στιγμή ποσοστό 23,2% κρίνει ότι υπάρχει μερική πρόβλεψη - ανεπαρκείς οι διαθέσιμοι πόροι για τη συντήρηση και λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων στο Δημόσιο, ενώ μόλις το 3% θεωρεί ότι υπάρχει επαρκής χρηματοδότηση και με προγραμματισμό.

Θετικές είναι, τέλος, οι αποτιμήσεις για την πρόοδο στον κλάδο ΤΠΕ από το 2019 έως σήμερα, με το 68% να θεωρεί ότι έχει σημειωθεί πρόοδος σε μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό.

ΙΝΕ/ΓΣΕΕ: ΠΟΣΟ ΕΚΤΕΘΕΙΜΕΝΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

«Η Τεχνητή Νοημοσύνη έχει αναδειχτεί σε καθοριστική τεχνολογική τομή. Η εξάπλωση των Μεγάλων Γλωσσικών Μοντέλων και η ταχεία διάδοση πιο εξελιγμένων Reasoning Models και Agents επιταχύνουν τη μετάβαση προς μια εποχή όπου σημαντικά τμήματα της ανθρώπινης σκέψης μπορούν να υποστηριχθούν, να ενισχυθούν ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, να υποκατασταθούν από τέτοια συστήματα. Η δομή της ελληνικής οικονομίας δημιουργεί ένα περιβάλλον όπου ο αντίκτυπος της Τεχνητής Νοημοσύνης μπορεί να

είναι απότομος και άριστος».

Αυτό, σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, αναφέρει το Ινστιτούτο Εργασίας της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας (ΙΝΕ/ΓΣΕΕ) σε ανακοίνωσή του, σχετικά με κείμενο πολιτικής και αντίστοιχη μελέτη, που εξέδωσε τα οποία επιχειρούν να συμβάλουν στην προετοιμασία γι' αυτές τις μεγάλες αλλαγές. Αξιοποιούν δύο γνωστά μοντέλα ερευνητών που επιχειρούν να αποτυπώσουν το κατά πόσο ένα επάγγελμα μπορεί να αντικατασταθεί από την Τεχνητή

Νοημοσύνη.

Σύμφωνα με τον πρώτο δείκτη (Frey & Osborne, 2013), που περιλαμβάνει Τεχνητή Νοημοσύνη και ρομποτική, το 40% των ελληνικών θέσεων εργασίας αντιμετωπίζει υψηλό ρίσκο αυτοματοποίησης. Σύμφωνα με τον δεύτερο (Gmyrek et al., 2025), που αφορά μόνο τα Μεγάλα Γλωσσικά Μοντέλα (π.χ. ChatGPT), περίπου το 22% των θέσεων εργασίας αντιμετωπίζει σημαντικό ρίσκο αυτοματοποίησης.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΨΗΦΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΣΤΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΟΑΣΘ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ

Από το νέο έτος τίθεται σε λειτουργία το ψηφιακό σύστημα καταμέτρησης επιβατών σε 100 λεωφορεία του ΟΑΣΘ, φέρνοντας για πρώτη φορά σαφή και τεκμηριωμένα στοιχεία για τις μετακινήσεις στη Θεσσαλονίκη. Το σύστημα θα δώσει απαντήσεις σε κρίσιμα ερωτήματα: ποιες γραμμές είναι οι πιο δημοφιλείς, σε ποιες στάσεις επιβιβάζονται οι περισσότεροι επιβάτες, πόσες μετακινήσεις πραγματοποιούνται ανά γραμμή και ανά ώρα, αλλά και ποιο ποσοστό επιβατών επικυρώνει εισιτήριο. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρει ο οργανισμός σε ανακοίνωσή του, η πρωτοβουλία αποτελεί μέρος του ευρύτερου ψηφιακού μετασχηματισμού των αστικών συγκοινωνιών,

που περιλαμβάνει και το ηλεκτρονικό εισιτήριο. Ο εξοπλισμός του συστήματος, με αισθητήρες ήδη εγκατεστημένους στις θύρες των λεωφορείων, χρησιμοποιεί προηγμένη τεχνολογία για την αυτόματη και αξιόπιστη καταμέτρηση των επιβατών, χωρίς να καταγράφει πρόσωπα. Τα δεδομένα που θα συλλέγονται θα επιτρέψουν την καλύτερη κατανομή των δρομολογίων και των οχημάτων, μειώνοντας τον συνωστισμό και βελτιώνοντας την εξυπηρέτηση. Παράλληλα, για πρώτη φορά θα υπάρχει ακριβής εικόνα για την εισιτηριοδιαφυγή, ενώ μέχρι σήμερα υπήρχαν μόνο εκτιμήσεις, όπως αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση.

Τα 100 λεωφορεία, που είναι εξοπλισμένα με το ψηφιακό σύστημα καταμέτρησης των επιβατών, θα δρομολογούνται σύμφωνα με τον ΟΑΣΘ σε όλες τις γραμμές και σε διαφορετικές ώρες και ημέρες, ώστε να προκύψουν ολοκληρωμένα συμπεράσματα για όλες τις περιοχές της πόλης. Συνδυαστικά με το ηλεκτρονικό εισιτήριο και την τηλεματική, το σύστημα δημιουργεί ένα «έξυπνο» πλαίσιο διαχείρισης του στόλου, οδηγώντας τον οργανισμό σε πλήρη ψηφιακό εκσυγχρονισμό και φέρνοντας την αστική κινητικότητα της Θεσσαλονίκης σε νέα εποχή.

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ ΓΙΑ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΚΙΝΗΤΗΡΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΥΣΗΣ ΤΟ 2035 Οι αντιδράσεις οργανισμών και αυτοκινητοβιομηχανιών

Η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αναθεώρηση του στόχου για την πλήρη απαγόρευση πώλησης νέων βενζινοκίνητων και πετρελαιοκίνητων οχημάτων το 2035 έχει δημιουργήσει ποικίλες αντιδράσεις, σημειώνει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Άλλες θετικές και άλλες αρνητικές, καθώς υπάρχει ο προβληματισμός αν τελικά αυτή η απόφαση θα βοηθήσει την ανάπτυξη της ηλεκτροκίνησης και θα δώσει τον απαιτούμενο χρόνο στις ευρωπαϊκές αυτοκινητοβιομηχανίες να προετοιμαστούν για να αντιμετωπίσουν την κινέζικη επίθεση. Φυσικά το μεγάλο ερώτημα είναι αν αυτή η χαλάρωση θα δώσει στην ευρωπαϊκή αυτοκινητοβιομηχανία τον χώρο που χρειάζεται για να γίνει καλύτερη ή θα αποτελέσει τροχοπέδη που θα την κρατήσει στάσιμη. Από την πλευρά της η Ένωση Ευρωπαίων Κατασκευαστών

Αυτοκινήτων (ACEA) χαιρετίζει τη δέσμη μέτρων θεωρώντας ότι είναι ένα πρώτο βήμα για μια πιο ρεαλιστική, ευελική και τεχνολογικά ουδέτερη πορεία. Σχεδόν ίδιες ήταν και οι θέσεις του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Προμηθευτών Αυτοκινήτων που χαρακτήρισε την απόφαση ως ένα βήμα προς την τεχνολογική ουδετερότητα, επιτρέποντας τα plug-in υβριδικά οχήματα να βρουν τη θέση που τους αρμόζει. Από την πλευρά των αυτοκινητοβιομηχανιών, θετικά αντέδρασαν η Volkswagen η οποία επισήμανε ότι η απόφαση είναι θετική και θα βοηθήσει την υποστήριξη της παραγωγής μικρών ηλεκτρικών αυτοκινήτων. Ίδιες ήταν και οι αντιδράσεις της BMW, αλλά και της Mercedes που θεωρήσαν την απόφαση σωστή που θα φέρει μεγαλύτερη ευελιξία. Την επιτάχυνση της

υιοθέτησης των μικρών ηλεκτρικών οχημάτων που θα είναι οικονομικά ακόμη πιο προσιτά, ζητά η Renault, ενώ για αδυναμία αντιμετώπισης των προβλημάτων κάνει λόγο η Stellantis. Από την άλλη η Volvo που τα τελευταία χρόνια έχει επενδύσει στην ηλεκτροκίνηση, επισμαίνει ότι ενέχει κίνδυνος υπονόμησης της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης, ενώ αναφέρει ότι τα υβριδικά μοντέλα μπορούν να αποτελέσουν τον συνδετικό κρίκο προς την ηλεκτροκίνηση. Σε επίπεδο χωρών τόσο η Γερμανία όσο και η Ιταλία θεωρούν σωστή την απόφαση, ενώ αείζει να σημειώσουμε αρκετές χώρες τους προηγούμενους μήνες είχαν παροτρύνει την ΕΕ να επιτρέψει τα υβριδικά και άλλες τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών άνθρακα μετά το 2035.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ LAMDA DEVELOPMENT- ΟΜΙΛΟΥ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΑΘΗΝΩΝ Για την ανάπτυξη ενός υπερσύγχρονου και πρωτοποριακού HealthcarePark

Η LAMDA Development, μέσω της θυγατρικής της ΕΛΛΗΝΙΚΟ Μ.Α.Ε. και ο Όμιλος Ιατρικού Αθηνών υπέγραψαν αποκλειστική στρατηγική συμφωνία για τη δημιουργία ενός πρότυπου υπερσύγχρονου HealthcarePark στο The Ellinikon, σε συνέχεια του αρχικού Μνημονίου Συνεργασίας που υπεγράφη στις 10.4.2024, και με την υπογραφή Προσυμφώνου Εμπορικής Μίσθωσης. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρεται σε κοινή ανακοίνωση των δύο εταιριών, η συνεργασία αυτή ενισχύει περαιτέρω τη δημιουργία της νέας, βιώσιμης πόλης στο Ελληνικό, με επίκεντρο την ποιότητα ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών της. Το HealthcarePark θα αναπτυχθεί βάσει διεθνών προδιαγραφών, σε προνομιακή τοποθεσία και θα βρίσκεται σε άμεση γειτνίαση με το εμπορικό κέντρο The EllinikonMall. Η συμφωνία προβλέπει την ανάπτυξη ενός αυτοτελούς και λειτουργικά ανεξάρτητου κτιριακού συγκροτήματος, με ανωδομή συνολικής επιφάνειας περίπου 6.000 τ.μ., η ολοκλήρωση του οποίου προβλέπεται έως το τέλος του 2028. Η LAMDA Development, μέσω της ΕΛΛΗΝΙΚΟ Μ.Α.Ε., θα αναλάβει την ανάπτυξη και κατασκευή του έργου, το οποίο θα μι-

σθωθεί στον Όμιλο Ιατρικού Αθηνών για αρχική περίοδο δέκα ετών, με δυνατότητα παράτασης. Στο πρότυπο HealthcarePark θα αναπτυχθεί ένα ευρύ φάσμα ποιοτικά κορυφαίων και καινοτόμων υπηρεσιών υγείας και ευεξίας, με κεντρικό ρόλο την δημιουργία Εξειδικευμένου Κέντρου Μακροζωίας και Αντιγήρανσης (Longevity and Anti-agingCenter), το οποίο αποτελεί βασικό πυλώνα της συνολικής ανάπτυξης. Το Κέντρο θα ενσωματώνει τις πλέον σύγχρονες διεθνείς πρακτικές και επιστημονικές εξελίξεις στον τομέα της ιατρικής, με έμφαση στην πρόληψη, την εξατομικευμένη φροντίδα υγείας και την ολιστική προσέγγιση της ευεξίας, ανταποκρινόμενο στη διαρκώς αυξανόμενη διεθνώς ζήτηση για ποιοτικές υπηρεσίες υγιούς γήρανης και βελτίωσης της ποιότητας ζωής. Παράλληλα το HealthcarePark θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων μονάδα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας για τη διενέργεια διαγνωστικών και ιατρικών εξετάσεων, καθώς και την παροχή υπηρεσιών επειγόντων περιστατικών σε 24ωρη βάση, καλύπτοντας τις αυξημένες ανάγκες κατοίκων και επισκεπτών του Ελληνικού. Επίσης, μονάδες ημερήσιας νοσηλείας σε τομείς όπως της Οφθαλμολογίας, της Δερματολογίας, της Πλαστικής Χειρουργικής, κ.ά.

Ο κ. Οδυσσεάς Αθανασίου, Διευθύνων Σύμβουλος της LAMDA Development, δήλωσε ότι η υπογραφή της δεσμευτικής συμφωνίας με τον Όμιλο Ιατρικού Αθηνών επιβεβαιώνει την εμπιστοσύνη ενός κορυφαίου θεσμικού εταίρου στο The Ellinikon και στον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό του. Ο Δρ. Βασίλης Γ. Αποστολόπουλος, Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου Ιατρικού Αθηνών ανέφερε ότι η στρατηγική συνεργασία με τη LAMDA Development στο πλαίσιο του The Ellinikon σηματοδοτεί ένα σημαντικό ορόσημο για τον Όμιλο Ιατρικού Αθηνών. Μέσω της αποκλειστικής συμμετοχής μας με το HealthcarePark, σε ένα έργο τόσο μεγάλης κλίμακας και διεθνούς ακτινοβολίας, ενισχύουμε τη θέση μας ως βασικός συντελεστής στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη της νέας βιώσιμης πόλης. Η δέσμευσή μας στην καινοτομία, την ποιότητα υπηρεσιών και την προσφορά ολοκληρωμένης φροντίδας υγείας επιβεβαιώνει τη στρατηγική μας στόχευση να συνδύαζε την επιχειρησιακή ανάπτυξη του Ομίλου με τη μακροπρόθεσμη πρόοδο και το όφελος της ελληνικής κοινωνίας, πρόσθεσε ο κ. Αποστολόπουλος.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΜΙΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ ΣΤΟ ΦΩΣ «ΤΡΑΒΗΞΕ» ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΣ SILICON VALLEY

Μικροσκοπικοί οπτικοί «αυτοκινητόδρομοι» μέσα σε κέντρο δεδομένων και μέσα σε τσιπ επιτρέπουν ταχύτερη επικοινωνία των επεξεργαστών ΤΝ

Πιθανότατα οι άνθρωποι της αμερικανικής εταιρείας «Celestial AI» δεν γνώριζαν καν πού «πέφτει» η Θεσσαλονίκη στον χάρτη, όταν το 2020 έπεσε στην αντίληψή τους μια επιστημονική δημοσίευση ερευνητών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου (ΑΠΘ) στο περιοδικό «Journal of Lightwave Technology». Οι Έλληνες ερευνητές πρότειναν κάτι, που θα μπορούσε να δημιουργήσει νέα δεδομένα στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ), των θηριωδών datacenter και της μεταφοράς τεράστιων όγκων δεδομένων: αντί όλη αυτή η υποδομή να χρησιμοποιεί χάλκινες συνδέσεις, οι οποίες είναι αργές, καταναλώνουν πολλή ενέργεια και πλησιάζουν τα φυσικά τους όρια, θα μπορούσε να αξιοποιεί το φως. Η τεχνολογία των ερευνητών του Εργαστηρίου Win.Phos του ΑΠΘ εδραζόταν πάνω στη δυνατότητα δημιουργίας μικροσκοπικών οπτικών «αυτοκινητόδρομων» μέσα στο κέντρο δεδομένων, αλλά και μέσα στα ίδια τα τσιπ, επιτρέποντας στους επεξεργαστές ΤΝ να επικοινωνούν γρηγορότερα (με καθυστέρηση νανοδευτερολέπτων), με πολύ μεγαλύτερο εύρος ζώνης και χρησιμοποιώντας πολύ λιγότερη ενέργεια.

Τα στελέχη της Celestial (μιας εταιρείας της SiliconValley, που προ ολίγων ημερών εξαγοράστηκε έναντι τιμής 5,5 δισ. δολαρίων από τον κολοσσό της «MarvellTechnology»), δεν περιορίστηκαν να χτυπήσουν την πόρτα των Ελλήνων ερευνητών, επισημαίνοντας ότι θα ήθελαν να «πατεντάρουν» την τεχνολογία στις ΗΠΑ. Προχώρησαν ένα βήμα παραπέρα: λίγα χρόνια αργότερα δημιούργησαν θυγατρική στην Ελλάδα και άρχισαν να συνεργάζονται με το ερευνητικό δυναμικό του WinPhos στη Θεσσαλονίκη.

Όπως εξηγεί στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο καθηγητής του Τμήματος Πληροφορικής, Νίκος Πλέρος, επιστημονικός υπεύθυνος του Εργαστηρίου Ασύρματων και Φωτονικών Συστημάτων και Δικτύων (Win.Phos) του ΚΕ.Δ.Ε.Κ. ΑΠΘ, όλα άρχισαν το 2019. Τότε, το Win.Phos, που δραστηριοποιείται στον χώρο του hardware της Φωτονικής, εκκίνησε συνεργασία με την ομάδα του καθηγητή Τάσου Τέφα, ειδικού στον τομέα της ΤΝ, και το αποτέλεσμα αυτής της συνεργασίας ήταν μια δημοσίευση που θεωρήθηκε «αρκετά ριζοσπαστική», αφού πρότεινε μια εντελώς νέα αρχιτεκτονική για τη μεταφορά και επεξεργασία δεδομένων.

«Μέχρι τότε, υπήρχαν μόνο δύο αρχιτεκτονικές του είδους, στο MIT και στο Πανεπιστήμιο του Princeton και

είχαν ιδρυθεί -στα εν λόγω ιδρύματα- δύο startups που εργάζονταν πάνω σε αυτές. Το καλοκαίρι του 2019 έκανα μια ομιλία για τη δική μας τεχνολογία στο εργαστήριο «Microsoft Research» στο Cambridge, για την οποία ζητήθηκε η άδειά μου να δημοσιοποιηθεί. Λίγο καιρό αργότερα δέχτηκα ένα email από τον ιδρυτή και CEO της Celestial AI, DaveLazovsky. Αρχικά, είναι η αλήθεια, δεν αξιολόγησα αρκετά σοβαρά τη σημασία αυτού του μηνύματος, που δεν μπορούσα να φανταστώ από πού προέρχεται. Ευτυχώς όμως, η συνεργασία μας άρχισε και με τη βοήθεια του Γραφείου Μεταφοράς τεχνολογίας και της Νομικής Υπηρεσίας του ΑΠΘ καταφέραμε να αποκτήσει και νομική υπόσταση, μέχρι που τελικά δημιουργήθηκε η θυγατρική της Celestial AI με έδρα την Ελλάδα. Δικοί μας ερευνητές εργάστηκαν εδώ στη Θεσσαλονίκη πάνω σε αυτή την τεχνολογία, η οποία προς το παρόν δεν εφαρμόζεται ακόμα εμπορικά, αλλά τα διάφορα πρωτότυπα που έχουν κατασκευαστεί έχουν περάσει επιτυχημένα όλους τους απαραίτητους λειτουργικούς ελέγχους σε διάφορες συνθήκες. Το 2026, η Celestial AI αναμένεται να βγάλει στην αγορά την πρώτη γενιά προϊόντων» εξηγεί ο κ. Πλέρος.

Προσθέτει ότι ενώ όλες οι υπόλοιπες ερευνητικές ομάδες παγκοσμίως είχαν εστίασει την προσπάθειά τους στο πώς μπορεί να επικοινωνήσει ένας επεξεργαστής με τον «έξω κόσμο» χρησιμοποιώντας το φως, η ελληνο-αμερικανική ομάδα εστίασε στο πώς η επικοινωνία μπορεί να γίνει με φως ακόμη και μέσα σε ένα τσιπ, κάτι που αλλάζει εντελώς τα δεδομένα. Η ανάγκη, βέβαια, να προσαρμοστεί η αρχική ερευνητική ιδέα στις απαιτήσεις ενός προϊόντος έφερε σημαντικές αλλαγές στον αρχικό σχεδιασμό: «Αν ο βαθμός πολυπλοκότητας στην εφαρμογή της αρχικής μας ιδέας ήταν «10» όταν εκκίνησε αυτή η συνεργασία, η ανάγκη για προσαρμογή στις απαιτήσεις της αγοράς τον έφερε τελικά στο «2»» λέει χαρακτηριστικά ο καθηγητής.

Πώς είναι να συνεργάζεσαι στη Θεσσαλονίκη με μια εταιρεία της SiliconValley

Η συνεργασία με μια εταιρεία της SiliconValley απέδωσε πολλά θετικά στοιχεία σε επίπεδο έρευνας και νοοτροπίας, πέραν των οικονομικών οφελών που προέκυψαν από τα συμβόλαια της Celestial AI με το ΑΠΘ, τα οποία απέφεραν μέχρι στιγμής σημαντικές χρηματοδοτήσεις καθώς και πρό-

σβαση σε πανάκριβα ολοκληρωμένα φωτονικά πρωτότυπα κυκλώματα.

Το πρώτο όφελος, εξηγεί ο κ. Πλέρος, είναι ότι η ερευνητική ομάδα βρέθηκε «δίπλα» στα προβλήματα που έπρεπε να λύσει, κάτι που δεν ισχύει συχνά για τους ερευνητές που εργάζονται στην Ελλάδα. «Μέσα από τέτοιες συνεργασίες αποκτάς πρόσβαση στα τρέχοντα προβλήματα την ώρα που εμφανίζονται, οπότε μπορείς να εργαστείς άμεσα πάνω στις λύσεις. Στην Ελλάδα, για να αντιληφθούμε την ύπαρξη του προβλήματος και να εισέλθουμε σε μια νέα ερευνητική περιοχή, θα πρέπει συνήθως να δούμε μια δημοσίευση σε κάποιο συνέδριο ή περιοδικό, το οποίο σημαίνει ότι ήδη έχει ξεκινήσει από άλλους η επίλυση του προβλήματος. Δεδομένου ότι θα χρειαστεί επιπλέον χρόνος για να εργαστούμε πάνω στη λύση, εύλογα προκύπτει ότι είναι σχεδόν αδύνατο να είμαστε πρωτοπόροι. Όταν όμως συνεργάζεσαι με μια εταιρεία της SiliconValley, που στη διπλανή της πόρτα βρίσκονται όλοι οι τεχνολογικοί κολοσσοί και συνδιαλέγεται καθημερινά μαζί τους, έχεις πρόσβαση στην πληροφορία πριν να είναι πολύ αργά για να προτείνεις πρώτος μια λύση» επισημαίνει.

Εντυπωσιακός, συμπληρώνει, είναι και ο τρόπος με τον οποίο οι εταιρείες της SiliconValley προσεγγίζουν την επένδυση κεφαλαίων. «Αν κάτι είναι καινούργιο και έχει προοπτική, είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν ό,τι ποσό χρειαστεί για την περαιτέρω ανάπτυξή του, ακόμη και αν το αποτέλεσμα δεν είναι εγγυημένο» παρατηρεί ο καθηγητής. Προσθέτει ότι ένα άλλο πλεονέκτημα, απόρροια αυτής της συνεργασίας, ήταν η τόνωση της αυτοπεποίθησης των Ελλήνων διδακτορικών φοιτητών και φοιτητριών, που παρότι ακόμη δεν έχουν βγει στην αγορά, είχαν την ευκαιρία να συνεργαστούν με μηχανικούς της SiliconValley και να δουν ότι έχουν τη δυνατότητα να τα ανταποκριθούν με επιτυχία σε ένα τόσο απαιτητικό περιβάλλον.

«Η ερευνητική περιέργεια μάς ανέβασε στο τρένο»

Τι ώθησε την ομάδα των Ελλήνων ερευνητών να ασχοληθεί εξ αρχής με αυτή την τεχνολογία; «Νομίζω πως ήταν η ερευνητική περιέργεια που μας ανέβασε στο τρένο.

Συνέχεια στη σελ 14

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΜΙΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ ΣΤΟ ΦΩΣ «ΤΡΑΒΗΞΕ» ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΣ SILICON VALLEY

Μικροσκοπικοί οπτικοί «αυτοκινητόδρομοι» μέσα σε κέντρο δεδομένων και μέσα σε τσιπ επιτρέπουν ταχύτερη επικοινωνία των επεξεργαστών ΤΝ

Συνέχεια από σελ 13

» Δεν ψυχανεμίζομασταν ότι αυτό που κάνουμε μπορεί να έχει εμπορικό όφελος, δεδομένου ιδίως ότι δεν είχαμε καν ένα πρωτότυπο και ούτε καν είχαμε κατά νου να συστήσουμε κάποια εταιρεία» επισημαίνει ο κ. Πλέρος. Προσθέτει ότι τους πρώτους οκτώ-δέκα μήνες της συνεργασίας με τον DaveLazonsky, στο τραπέζι δεν υπήρχαν εμπορικά σχέδια παρά μόνο σχεδιαγράμματα κυκλωμάτων, μαθηματικά και εξισώσεις, κι ότι όταν ήρθε η πρώτη χρηματοδότηση των 5 εκατ. ευρώ δεν είχε ακόμη δημιουργηθεί ένα πρωτότυπο. «Ήταν συνολικά μια ιδιαίτερα πρωτόγνωρη εμπειρία, η οποία αφενός άνοιξε νέους ορίζοντες στην έρευνά μας και στην προοπτική της, κι αφετέρου καταδεικνύει ότι το δυναμικό του ελληνικού πανεπιστημίου έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει, αρκεί να υπάρξει η κατάλληλη στήριξη» καταλήγει.

Μοναδική περίπτωση για τα ελληνικά δεδομένα

«Η συγκεκριμένη περίπτωση, που νομίζω πως είναι μοναδική για τα δεδομένα των ελληνικών πανεπιστημίων, αποδεικνύει ότι η μεταφορά τεχνολογίας δεν είναι κάτι που «χωράει» αυστηρά σε δείκτες σχετικούς με το πόσες πατέντες ή πόσες εταιρείες-τε-

χνολογικούς (spinoffs) έχει ένα πανεπιστήμιο. Μεταφορά τεχνολογίας είναι η πραγματική αξία που δημιουργεί μια τέτοια συμφωνία, που αν τη μετρήσουμε σωστά, είναι τεράστια. Στην περίπτωση αυτή αξιοποιήθηκε το ανθρώπινο ταλέντο της Ελλάδας με την ξεχωριστή τεχνολογία του, και είδαμε μια ιστορία επιτυχίας να εξελίσσεται, ενώ δεν υπήρχε καν μια spinoff του ΑΠΘ από πίσω. Δεν χρειάζεται λοιπόν να προσπαθήσουμε να αλλάξουμε το σύστημα από τις ρίζες του, να αλλάξουμε το DNA του και όταν ωριμάσει τότε να επιστραφεί η αξία στη χώρα μας. Υπάρχουν 1000 διαφορετικοί τρόποι για να αξιοποιήσουμε παράλληλα την περιουσία που ήδη έχουμε και να πετύχουμε γρήγορα και σημαντικά αποτελέσματα» λέει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ η Δρ. Έρνη Τόκα, μηχανολόγος μηχανικός και υπεύθυνη της Μονάδας Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας του ΑΠΘ.

Στο ερώτημα πόσο δύσκολο ήταν να εκδοθεί το απαιτούμενο licence για να προχωρήσει το όλο εγχείρημα, η Δρ Τόκα απαντά ότι ήταν σημαντική πρόκληση, δεδομένου ότι παρόλο που υπήρχε προηγούμενη τεχνολογία σε θέματα νομικά και εμπορικά, η συνεργασία αυτή είχε και εξακολουθεί να έχει μεγάλες και διαφορετικές απαιτήσεις. Συνεπώς, για να εκδοθεί η σχετική άδεια, το Γραφείο Μεταφοράς Τεχνολογίας και το Γραφείο Νομικής Υποστήριξης του ΕΛΚΕ ΑΠΘ χρειάστηκε να

συνεργαστούν με εξειδικευμένους εξωτερικούς συνεργάτες. «Η περίπτωση αυτή μας έδωσε σημαντική τεχνολογία, αλλά κάθε περίπτωση είναι διαφορετική. Τέτοιες εμπειρίες μας βοηθούν να ωριμάζουμε ως οικοσύστημα. Χτίζουν ικανότητες μέσα στα πανεπιστήμια, ώστε στο μέλλον να μπορούμε να υποστηρίζουμε ακόμη πιο σύνθετες διεθνείς συνεργασίες, πιο γρήγορα και με υψηλότερη ποιότητα» εξηγεί.

Στο μεταξύ, το Τμήμα Πληροφορικής του ΑΠΘ παρουσίασε έναν φωτονικό επεξεργαστή ΤΝ, ο οποίος προσφέρει τη μεγαλύτερη υπολογιστική ισχύ που έχει καταγραφεί μέχρι σήμερα, παγκοσμίως, στην κατηγορία των πλήρως προγραμματιζόμενων επεξεργαστικών πυρήνων. Η πρωτοποριακή έρευνα στο συγκεκριμένο πεδίο βασίστηκε στη διεπιστημονική συνεργασία δύο ερευνητικών ομάδων του Τμήματος Πληροφορικής: της WinPhoS, με επιστημονικό υπεύθυνο τον Νίκο Πλέρο, και της ερευνητικής ομάδας Υπολογιστικής Νοημοσύνης και Βαθιάς Μάθησης (CIDL Research group, <https://cidl.csd.auth.gr/>), με επιστημονικό υπεύθυνο τον καθηγητή Τάσο Τέφα και βασικό συνεργάτη τον επίκουρο καθηγητή του Τμήματος Χημικών Μηχανικών, Νικόλαο Πασαλά.

ENTERPRISE GREECE: Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΙΣΕΡΧΕΤΑΙ ΣΕ ΜΙΑ ΦΑΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ

Ο τομέας των διαστημικών τεχνολογιών, η σημαντική ανάπτυξη που καταγράφεται τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα και οι προοπτικές ανάδειξής της σε περιφερειακό κόμβο έρευνας, ανάπτυξης και επιλεκτικής παραγωγής διαστημικών εφαρμογών βρέθηκε στο επίκεντρο των συζητήσεων που συμμετείχε η EnterpriseGreece στο 5ο πλαίσιο του EmergingTechForum του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανικών Αναδυόμενων Τεχνολογιών (HETiA), το οποίο πραγματοποιήθηκε, πρόσφατα, στην Αθήνα.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρει ανακοίνωση, ο διευθύνων σύμβουλος της ICEYE Hellas, Βασίλης Χαλουλάκος, εκπροσωπώντας έναν από τους πλέον δυναμικούς διεθνείς παίκτες στον τομέα των μικροδορυφόρων, στην ομιλία του υπογράμμισε τον καθοριστικό ρόλο της EnterpriseGreece ως καταλύτη για την περαιτέρω ανάπτυξη της εταιρείας στη χώρα, επισημαίνοντας τη συμβολή της στη διασύνδεση με θεσμικούς φορείς και στην υποστήριξη σύνθετων δραστηριοτήτων B2G.

Στην ανακοίνωση υπενθυμίζεται ότι, η ICEYE ιδρύθηκε το 2014 ως spin-off του AaltoUniversity στη Φινλανδία. Η εταιρεία ανέπτυξε την πρωτοποριακή τεχνολογία SyntheticApertureRadar

(SAR) για μικρούς δορυφόρους, η οποία χρησιμοποιείται διεθνώς σε στρατηγικές εφαρμογές παρακολούθησης της Γης, όπως η ασφάλεια, η άμυνα, η περιβαλλοντική παρακολούθηση και η διαχείριση φυσικών καταστροφών. Σήμερα, η ICEYE έχει εκτοξεύσει περισσότερους από 60 δορυφόρους, απασχολεί περίπου 1.000 εργαζομένους και δραστηριοποιείται σε 10 χώρες, ενώ διαθέτει ήδη παραγωγική εγκατάσταση στην Ελλάδα, με σχέδια περαιτέρω ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης αναδείχθηκε ότι η Ελλάδα έχει ήδη προχωρήσει στην εκτόξευση των πρώτων πέντε μικροδορυφόρων ενός ευρύτερου εθνικού προγράμματος, εκ των οποίων οι δύο κατασκευάστηκαν στη χώρα από την ICEYE. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει την ικανότητα του ελληνικού οικοσυστήματος να υποστηρίζει σύνθετα έργα υψηλής τεχνολογίας. Παράλληλα, υπογραμμίστηκε ότι η Ελλάδα διαθέτει ελκυστικό επενδυτικό περιβάλλον, στοχευμένα κίνητρα και ανθρώπινο δυναμικό υψηλής εξειδίκευσης.

Ο κ. Χαλουλάκος επισήμανε ότι η ICEYE στοχεύει τα επόμενα χρόνια να καταστήσει την Ελλάδα ένα από τα βασικά της κέντρα Έρευνας και Ανάπτυξης, σημειώνοντας ότι η χώρα μπορεί να

διαδραματίσει κομβικό ρόλο στην υποστήριξη διαστημικών προγραμμάτων και σε γεωπολιτικές αγορές. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά, στόχος της εταιρείας είναι η Ελλάδα να εξελιχθεί σε κόμβο για τα Βαλκάνια, την Ανατολική Μεσόγειο και την ευρύτερη περιοχή, αξιοποιώντας το αναπτυσσόμενο τεχνολογικό οικοσύστημα και τις δυνατότητες περαιτέρω ωρίμασής του μέσω κατάλληλης χρηματοδότησης και ανάπτυξης της αγοράς. Ο διευθύνων σύμβουλος της EnterpriseGreece, Δρ. Μαρίνος Γιαννόπουλος, δήλωσε: «Η Ελλάδα εισέρχεται σε μια φάση στρατηγικής ανάπτυξης στον τομέα των διαστημικών τεχνολογιών, όπου η δυναμική του οικοσυστήματος δεν αποτυπώνεται μόνο στον αριθμό δορυφόρων ή επενδύσεων, αλλά στην ικανότητα ολοκληρωμένης έρευνας, ανάπτυξης και παραγωγής υψηλής τεχνολογίας. Σε αυτό το πλαίσιο, η EnterpriseGreece στηρίζει τους διεθνείς επενδυτές με δεδομένα και μετρήσιμους δείκτες, προσφέροντας καθοδήγηση και αξιοπιστία, ώστε κάθε επένδυση να ευθυγραμμίζεται με τις στρατηγικές προτεραιότητες της χώρας και να ενισχύει τη βιώσιμη ανάπτυξη του τεχνολογικού οικοσυστήματος».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΜΥΝΤΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Στόχος η ενίσχυση της αμυντικής και τεχνολογικής ισχύος της χώρας

Το Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας (ΕΛΚΑΚ) παρουσιάζει τον απολογισμό του πρώτου πλήρους έτους λειτουργίας του. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως ανακοίνωσε το ΕΛΚΑΚ, επιβεβαιώνεται στην πράξη ότι η επένδυση στην καινοτομία και στο ανθρώπινο κεφάλαιο αποτελεί θεμέλιο εθνικής ισχύος.

Το 2025, το ΕΛΚΑΚ λειτουργήσε με καθαρή αποστολή και θεσμική προσήλωση: να μετατρέψει τη γνώση σε επιχειρησιακό αποτέλεσμα και την τεχνολογική φιλοδοξία της χώρας σε μετρήσιμη ικανότητα.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την ανακοίνωση:

- Προκηρύχθηκαν για πρώτη φορά εθνικά έργα ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας, σε προϊόντα και τεχνολογίες υψηλής επιχειρησιακής και οικονομικής αξίας.

- Δοκιμάστηκαν πρωτότυπα συστήματα υψηλού επιπέδου τεχνολογικής ετοιμότητας ελληνικών εταιρειών σε επιχειρησιακές ασκήσεις των Ενόπλων Δυνάμεων, δημιουργώντας ένα νέο πεδίο σύμπραξης ανάμεσα σε κράτος και βιομηχανία.

- Εντάχθηκε για πρώτη φορά συστηματικά η ακαδημαϊκή και ερευνητική γνώση στον αμυντικό σχεδιασμό της χώρας, επιταχύνοντας τη μετατροπή τεχνολογίας και πρωτοποριακής έρευνας σε τεχνολογίες αιχμής εθνικού ενδιαφέροντος.

Η συστηματική επένδυση της Ελλάδας στους ανθρώπους της και στις τεχνολογικές της δυνατότητες, συνιστά βασικό πυλώνα εθνικής αξιοπιστίας και ισότιμης διεθνούς παρουσίας, επισημαίνεται στην ανακοίνωση.

Στη διάρκεια του έτους, προκηρύχθηκαν έργα έρευνας και ανάπτυξης συνολικού ύψους 88,4 εκατ. ευρώ, ενώ χρηματοδοτήθηκαν προγράμματα επιταχυντών, όπως το NATO DIANA Accelerator που υλοποιείται από το ΕΚΕΦΕ Δημόκριτο, ύψους 360 χιλ. ευρώ, ενισχύοντας έμπρακτα το οικοσύστημα και οδηγώντας στην υπογραφή τριών συμβάσεων ανάπτυξης έργου. Πρόκειται για τα πρώτα, σταθερά βήματα μιας σύγχρονης αμυντικής βιομηχανικής βάσης, που επενδύει στη γνώση και παράγει προστιθέμενη αξία για τη χώρα.

Στο επιχειρησιακό πεδίο, το ΕΛΚΑΚ χρηματοδότησε τρεις εμβληματικές αμυντικές καινοτομίες που έφτασαν στο στάδιο του πρωτοβιολογικού πρωτοτύπου.

Το Κέντρο Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (Κ.Ε.Τ.Α.Κ.) ανέπτυξε το Σύστημα Αντιμετώπισης Μη Επανδρωμένων Οχημάτων και το Σύστημα ΣμηΕΑ - KamikazeDrone για λογαριασμό του ΕΛΚΑΚ, ενώ η Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία αναβάθμισε το επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας του Συστήματος Ηλεκτρονικού Πολέμου «Κένταυρος», το οποίο έχει ήδη αναδείξει την επιχειρησιακή αξία της εγχώριας καινοτομίας όταν αυτή υποστηρίζεται με σχέδιο και αποφασιστικότητα.

Σε εθνικό επίπεδο, δημοσιεύθηκαν 8 προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την ανάπτυξη πρωτότυπων συστημάτων σε διαφορετικά πεδία επιχειρήσεων και 6 προσκλήσεις προκαταρκτικής διαβούλευσης.

Επιπλέον, όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση, τα συστήματα 4 ελληνικών εταιρειών δοκιμάστηκαν στο επιχειρησιακό πεδίο, φέρνοντας τη βιομηχανία πιο κοντά στις πραγματικές ανάγκες των Ενόπλων Δυνάμεων.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το ΕΛΚΑΚ διαχειρίζεται 14 αναπτυξιακά έργα και παρακολουθεί την εξέλιξη άνω των 60 ερευνητικών έργων του European Defence Fund, αναλαμβάνοντας το ρόλο του NationalFocalPoint και ενισχύοντας τη θέση της Ελλάδας στις διεθνείς συνεργασίες άμυνας και ασφαλείας.

Παράλληλα, τα ΑΣΕΙ ενισχύθηκαν άμεσα μέσω της χρηματοδότησης 6 ερευνητικών έργων στα ΑΣΕΙ από το ΕΛΚΑΚ, πρωτοβουλία που τροφοδοτεί 11 διδακτορικά, ενώ δρομολογήθηκαν δράσεις αναβάθμισης δεξιοτήτων και πιστοποιήσεων για αξιωματικούς και υπαξιωματικούς σε ψηφιακές και επιχειρηματικές ικανότητες. Το 2025 αποτέλεσε ταυτόχρονα χρονιά εξωστρέφειας και δικτύωσης. Στο οικοσύστημα διπλής χρήσης του ΕΛΚΑΚ έχουν καταγραφεί πάνω από 400 επιχειρήσεις, 100 ερευνητικές ομάδες και 300 τεχνικοί εμπειρογνώμονες.

Διοργανώθηκαν 2 εθνικά InnovationChallenges και 1 ευρωπαϊκό InnovationChallenge σε συνεργασία με το EIT Digital.

Παράλληλα, το ΕΛΚΑΚ προχώρησε στη σύναψη 10 μνημονίων συνεργασίας με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα καθώς και εθνικούς και Ευρωπαϊκούς φορείς συγκροτώντας ένα ανοικτό και λειτουργικό δίκτυο άμυνας και καινοτομίας.

Στο ίδιο πνεύμα, το 2025 ήταν η χρονιά κατά την οποία το ΕΛΚΑΚ

αναγνωρίστηκε ως εθνικός εταίρος σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με την επιλογή του στο πρόγραμμα Technical SupportInstrument (TSI) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η συμμετοχή αυτή, επισημαίνεται στην ανακοίνωση, ανοίγει τον δρόμο για τεχνική βοήθεια, μεταφορά τεχνολογίας και υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών στη διαχείριση αμυντικών προγραμμάτων και οικοσυστημάτων καινοτομίας, ενισχύοντας την ικανότητα του ΕΛΚΑΚ να σχεδιάζει, να υλοποιεί και να κλιμακώνει σύνθετα έργα διπλής χρήσης.

Στο επίπεδο της στρατηγικής υλοποίησης, το ΕΛΚΑΚ έχει ήδη διαμορφώσει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο παρεμβάσεων με άμεσο αναπτυξιακό και βιομηχανικό αποτύπωμα.

Μέσω τριών τεχνικών δελτίων που έχουν υποβληθεί στις αρμόδιες διαχειριστικές αρχές, το ΕΛΚΑΚ βρίσκεται σε ώριμες συζητήσεις με το υπουργείο Οικονομικών για την αξιοποίηση πόρων, κατόπιν αναμόρφωσης των κοινοτικών διαρθρωτικών ταμείων του ΕΣΠΑ, θέτοντας τις βάσεις για τη συστηματική μετάβαση της καινοτομίας από το εργαστήριο στην παραγωγή, την ενίσχυση της εγχώριας αμυντικής βιομηχανίας και την προσέλκυση επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας.

Με δυνاميκή χρηματοδότηση 117 εκατ. ευρώ, τα έργα αυτά επιταχύνουν την ωρίμανση τεχνολογιών, ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της εγχώριας αμυντικής βιομηχανίας και καθιστούν την Ελλάδα αδιάσπαστο κρίκο καινοτομίας και δοκιμών σε τομείς αιχμής.

Με πλέον από 70 εξειδικευμένα στελέχη, το ΕΛΚΑΚ επενδύει συστηματικά στους ανθρώπους, στις διαδικασίες και στα δεδομένα, μεταμορφώνοντας κάθε λειτουργία σε ένα data-driven οικοσύστημα λήψης αποφάσεων και καινοτομίας, προστίθεται στην ανακοίνωση.

Στόχος, σύμφωνα με την ανακοίνωση, είναι να ενισχυθεί η αμυντική και τεχνολογική ισχύς της χώρας, να επιταχυνθεί η ωρίμανση τεχνολογικών αιχμών και να καθιερωθεί η Ελλάδα ως περιφερειακός κόμβος καινοτομίας, αξιοπιστίας και στρατηγικής τεχνολογίας. Το μέλλον σχεδιάζεται εδώ, με όραμα, αποφασιστικότητα και πίστη στις δυνατότητες της χώρας, καταλήγει το ΕΛΚΑΚ στην ανακοίνωσή του.

METLEN – KNDS: ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ 200 ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ LEOPARD 2A8 ΣΤΟ ΑΜΥΝΤΙΚΟ HUB ΤΟΥ ΒΟΛΟΥ

Σε νέα σύμβαση για την προμήθεια 200 τμημάτων του άρματος μάχης LEOPARD 2A8 προχώρησαν η METLEN, μέσω του Τομέα Μ Technologies, και η KNDS Deutschland. Το LEOPARD 2A8 αποτελεί το πλέον προηγμένο κύριο άρμα μάχης της KNDS και συγκαταλέγεται στα πιο εξελιγμένα οπλικά συστήματα παγκοσμίως.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, βάσει της συμφωνίας, η κατασκευή των συγκεκριμένων τμημάτων θα πραγματοποιηθεί στο Αμυντικό Hub της METLEN στον Βόλο, με ορίζοντα ολοκλήρωσης έως το 2031. Το έργο εντάσσεται στον ευρύτερο σχεδιασμό ενίσχυσης της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας και της διαθεσιμότητας προηγμένων αμυντικών συστημάτων για τις ανάγκες πολλών ευρωπαϊκών χωρών.

Η σύμβαση επιβεβαιώνει τον μεσοπρόθεσμο επιχειρηματικό

σχεδιασμό της METLEN στον τομέα της άμυνας, όπως είχε παρουσιαστεί στο Capital MarketsDay που πραγματοποιήθηκε στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου τον Απρίλιο του 2025. Στο πλαίσιο αυτό, οι παραγωγικές μονάδες της εταιρείας αναβαθμίζονται συστηματικά, ενισχύοντας τη θέση της ως βασικού πυλώνα της ευρωπαϊκής αμυντικής εφοδιαστικής αλυσίδας.

Η νέα συμφωνία αποτελεί ακόμη ένα ορόσημο στην πολυετή συνεργασία της METLEN με την KNDS, η οποία μετρά περισσότερα από 23 χρόνια. Παράλληλα, οι δύο πλευρές βρίσκονται σε προχωρημένες διαπραγματεύσεις για την επέκταση της συνεργασίας τους και σε άλλους τύπους αμυντικών συστημάτων, με στόχο την ενίσχυση της στρατηγικής αυτονομίας της Ευρώπης.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται και στη συμβολή της συνεργασίας

στην εγχώρια οικονομία, καθώς προβλέπεται η δημιουργία θέσεων εργασίας υψηλής εξειδίκευσης στην Ελλάδα και η περαιτέρω ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών στον αμυντικό τομέα.

Η METLEN, μέσω της M Technologies, διαθέτει μακρά εμπειρία στις βαριές και σύνθετες μεταλλικές κατασκευές και ισχυρή παρουσία στον τομέα των αμυντικών συστημάτων, με αναγνώριση της ποιότητας των προϊόντων της σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Σε πλήρη ανάπτυξη, το Αμυντικό Hub στον Βόλο θα περιλαμβάνει το εργοστάσιο της Νέας Ιωνίας Βόλου, τη Servisteel στην Α' ΒΙΠΕ Βόλου και τέσσερα επιπλέον συγκροτήματα, συγκροτώντας συνολικά έξι αυτοτελή εργοστάσια, ικανά να υποστηρίζουν έξι διαφορετικά αμυντικά προγράμματα.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΕΚΤ: ΑΜΕΤΑΒΛΗΤΟ ΣΤΟ 2% ΤΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ – ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟ

Αισιόδοξη για την πορεία ανάκαμψης της Ευρωζώνης εμφανίστηκε χθες η επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) Κριστίν Λαγκάρντ, γεγονός που προκάλεσε βάσιμα ερωτηματικά για το κατά πόσο ολοκληρώθηκε ο καθοδικός κύκλος των επιτοκίων, τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Στην τελευταία συνεδρίαση του για το 2025 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ διατήρησε αμετάβλητο στο 2% το βασικό επιτόκιο της Τράπεζας. Παράλληλα όμως προχώρησε στην τρίτη κατά σειρά ανασθεώρηση επί τα βελτίω των προβλέψεων για τον ρυθμό ανάπτυξης στην Ευρωζώνη. Υπενθυμίζεται ότι τον περασμένο Ιούνιο προβλεπόταν ότι το 2025 θα κλείσει με αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,3% ενώ στις αναθεωρημένες προβλέψεις που δόθηκαν σήμερα στη δημοσιότητα ο ρυθμός έχει αυξηθεί στο 1,4%. Αντιστοίχως για το 2026 προβλεπόταν οριακή συρρίκνωση του ΑΕΠ (-0,1%) ενώ πλέον προβλέπεται αύξηση του κατά 1,2%.

Όπως ανέφερε στη διάρκεια συνέντευξης Τύπου η επικεφαλής της ΕΚΤ, η οικονομία έχει δείξει ανθεκτικότητα. Το τρίτο τρίμηνο σημείωσε αύξηση 0,3%, κυρίως λόγω της ενίσχυσης της κατανάλωσης και των επενδύσεων. Οι εξαγωγές επίσης αυξήθηκαν, με σημαντική συμβολή των χημικών προϊόντων.

Η τομεακή σύνθεση της ανάπτυξης κυριαρχήθηκε από τις υπηρεσίες, ιδίως στον τομέα της πληροφορίας και τις επικοινωνίας, ενώ η δραστηριότητα στη βιομηχανία και τις κατασκευές παρέμεινε σταθερή.

Η οικονομία επωφελείται από μια ισχυρή αγορά εργασίας. Η ανεργία, που ανήλθε σε 6,4% τον Οκτώβριο, είναι κοντά στο ιστορικό της χαμηλό, ενώ η απασχόληση αυξήθηκε κατά 0,2% το τρίτο τρίμηνο. Ταυτόχρονα, η ζήτηση εργασίας επιβραδύνθηκε περαι-

τέρω, με το ποσοστό των κενών θέσεων εργασίας να βρίσκεται στο χαμηλότερο επίπεδο από την πανδημία.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής, η εγχώρια ζήτηση θα αποτελέσει τον κύριο μοχλό ανάπτυξης τα επόμενα χρόνια.

Τα πραγματικά εισοδήματα αναμένεται να αυξηθούν περαιτέρω και το ποσοστό αποταμίευσης θα πρέπει να μειωθεί σταδιακά από το ακόμη υψηλό επίπεδο του, υποστηρίζοντας την κατανάλωση. Οι επιχειρηματικές επενδύσεις και οι σημαντικές δημόσιες δαπάνες για υποδομές και άμυνα θα πρέπει να στηρίξουν όλο και περισσότερο την οικονομία.

Ωστόσο, το δύσκολο περιβάλλον για το παγκόσμιο εμπόριο είναι πιθανό να συνεχίσει να επιβραδύνει την ανάπτυξη στη ζώνη του ευρώ φέτος και το επόμενο έτος.

Όσον αφορά στους διαφαινόμενους κινδύνους στο μέτωπο της ανάπτυξης η Κριστίν Λαγκάρντ επισήμανε ότι παρόλο που οι εμπορικές εντάσεις έχουν μειωθεί, το συνεχιζόμενο ασταθές διεθνές περιβάλλον θα μπορούσε να διαταράξει τις αλυσίδες εφοδιασμού, να επιβραδύνει τις εξαγωγές και να επηρεάσει αρνητικά την κατανάλωση και τις επενδύσεις.

Η επιδείνωση του κλίματος στις παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές αγορές θα μπορούσε να οδηγήσει σε αυστηρότερους όρους χρηματοδότησης, μεγαλύτερη αποστροφή από τον κίνδυνο και ασθενέστερη ανάπτυξη.

Οι γεωπολιτικές εντάσεις, ιδίως ο αδικαιολόγητος πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, παραμένουν σημαντική πηγή αβεβαιότητας. Αντίθετα, οι προγραμματισμένες δαπάνες για την άμυνα και τις υποδομές, σε συνδυασμό με τις μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυ-

ση της παραγωγικότητας, ενδέχεται να οδηγήσουν σε μεγαλύτερη από την αναμενόμενη αύξηση της ανάπτυξης. Η βελτίωση της εμπιστοσύνης θα μπορούσε να τονώσει τις ιδιωτικές δαπάνες. Όσον αφορά στις προοπτικές του πληθωρισμού η επικεφαλής της ΕΚΤ επισήμανε ότι συνεχίζουν να είναι πιο αβέβαιες από το συνηθισμένο, λόγω του εξακολουθούμενου ασταθούς διεθνούς περιβάλλοντος. Ο πληθωρισμός θα μπορούσε να αποδειχθεί χαμηλότερος, εάν η αύξηση των αμερικανικών δασμών μειώσει τη ζήτηση.

Επιπλέον, ένα ισχυρότερο ευρώ θα μπορούσε να οδηγήσει σε μεγαλύτερη από την αναμενόμενη μείωση του πληθωρισμού. Η αύξηση της μεταβλητότητας και της αποστροφής προς τον κίνδυνο στις χρηματοπιστωτικές αγορές θα μπορούσε να επιβραδύνει τη ζήτηση και, ως εκ τούτου, να μειώσει τον πληθωρισμό.

Αντίθετα, ο πληθωρισμός θα μπορούσε να αποδειχθεί υψηλότερος εάν οι πιο κατακερματισμένες παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού οδηγήσουν σε αύξηση των τιμών των εισαγωγών, περιορίσουν την προσφορά κρίσιμων πρώτων υλών και επιδεινώσουν τους περιορισμούς παραγωγικής ικανότητας στην οικονομία της ζώνης του ευρώ. Η βραδύτερη μείωση των μισθολογικών πιέσεων θα μπορούσε να καθυστερήσει τη μείωση του πληθωρισμού στον τομέα των υπηρεσιών.

Η αύξηση των δαπανών για την άμυνα και τις υποδομές θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει σε αύξηση του πληθωρισμού μεσοπρόθεσμα.

Τα ακραία καιρικά φαινόμενα και, γενικότερα, η κλιματική και φυσική κρίση που εξελίσσεται θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αύξηση των τιμών των τροφίμων πέραν των προσδοκιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑ 2.0: Η ΕΛΛΑΔΑ ΠΕΡΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Με ουσιαστικές παρεμβάσεις, υψηλό επίπεδο συζήτησης και ενεργή συμμετοχή στελεχών της αγοράς, πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα το συνέδριο του Συνδέσμου Ανωμόνων Εταιρειών & Επιχειρηματικότητας (ΣΑΕΕ) με τίτλο «Κεφαλαιαγορά 2.0: Η Χρηματοπιστωτική Μεταρρύθμιση στην Πράξη», υπό την αιγίδα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Στόχος της ημερίδας ήταν η αποτύπωση των εξελίξεων στην ελληνική κεφαλαιαγορά, η πρακτική διάσταση της χρηματοπιστωτικής μεταρρύθμισης και η ανάδειξη των ευκαιριών, αλλά και των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι ελληνικές επιχειρήσεις στο σύγχρονο ευρωπαϊκό χρηματοοικονομικό περιβάλλον.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, στον εναρκτήριο χαιρετισμό του, ο Πρόεδρος του ΣΑΕΕ κ. Σίμος Αναστασόπουλος υπογράμμισε ότι η ελληνική κεφαλαιαγορά βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σημείο μετάβασης, επισημαίνοντας πως η ενίσχυση της διεθνούς παρουσίας της χώρας δημιουργεί νέες δυνατότητες άντλησης κεφαλαίων και πρόσβασης σε ώριμες αγορές. Παράλληλα, τόνισε ότι η νέα πραγματικότητα προϋποθέτει σαφείς στρατηγικές, αυξημένη ανταγωνιστικότητα και υψηλότερα πρότυπα διαφάνειας και εταιρικής διακυβέρνησης, ώστε η αγορά κεφαλαίου να λειτουργήσει ως ουσιαστικός μοχλός ανάπτυξης για την ελληνική οικονομία.

Η Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κ. Βασιλική Λαζαράκου ανέδειξε τη σημασία της προστασίας των επενδυτών, της ενίσχυσης της διαφάνειας και της συνεπούς εφαρμογής των κανόνων

των εταιρικής διακυβέρνησης. Όπως σημείωσε, σε ένα περιβάλλον ταχέων τεχνολογικών και κανονιστικών εξελίξεων, ζητήματα όπως η κυβερνοασφάλεια, τα κριτήρια ESG και ο εσωτερικός έλεγχος αποκτούν καθοριστικό ρόλο στη διασφάλιση της αξιοπιστίας και της βιώσιμης λειτουργίας της αγοράς κεφαλαίου.

Κατά τη διάρκεια των θεματικών πάνελ, αναπτύχθηκε εκτενής και ουσιαστική συζήτηση γύρω από τις μεταρρυθμίσεις στην κεφαλαιαγορά και τις αλλαγές που εισάγει ο πρόσφατος ψηφισμένος νόμος για την ενίσχυση του θεσμικού της πλαισίου. Οι ομιλήτες ανέλυσαν τις πρακτικές επιπτώσεις του νέου νομοθετικού πλαισίου, το οποίο στοχεύει στη βελτίωση της πρόσβασης των επιχειρήσεων στις αγορές κεφαλαίου, στην ενίσχυση της ελκυστικότητας των χρηματοοικονομικών τίτλων και στη δημιουργία πιο ευελκτών και λειτουργικών διαδικασιών για τις εισηγμένες και υποψήφιες προς εισαγωγή εταιρείες.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις ρυθμίσεις που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της άντλησης κεφαλαίων, στη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εταιρικών ομολόγων και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των επενδυτών μέσω εκσυγχρονισμένων κανόνων διαφάνειας και εποπτείας. Παράλληλα, αναδείχθηκε ο ρόλος της κεφαλαιαγοράς στη στήριξη βιώσιμων επενδύσεων και σύγχρονων χρηματοοικονομικών εργαλείων, σε πλήρη εναρμόνιση με τις ευρωπαϊκές εξελίξεις.

Οι παρεμβάσεις κατέδειξαν ότι η επιτυχής εφαρμογή των μεταρ-

ρυθμίσεων δεν αφορά μόνο τη νομοθετική προσαρμογή, αλλά απαιτεί σταθερό και προβλέψιμο θεσμικό περιβάλλον, αποτελεσματική εποπτεία και ενεργό συμμετοχή όλων των φορέων της αγοράς.

Στο συνέδριο συμμετείχαν οι: Σίμος Αναστασόπουλος, Βασιλική Λαζαράκου, Ιωάννα Βλάχου, Κωνσταντίνος Βουτεράκος, Άρης Καρυτινός, Κωνσταντίνος Νικολάου, Μάριος Μπαχάς, Δημήτριος Τσιμπανούλης, Νατάσα Στάμου, Θεόδωρος Ρακιντζής, Τάσος Ουρέλιδης, Ανέστης Ντόκας, Πάρις Πάτσος, Ευστράτιος Σαραντίνος, Αγαμέμνων Κοτρώζος, Χριστίνα Ταρνανίδου, Σμαράγδα Ρηγάκου.

Η ελληνική κεφαλαιαγορά δεν αποτελεί μόνο έναν μηχανισμό άντλησης κεφαλαίων, αλλά ένα κρίσιμο εργαλείο ενίσχυσης της διαφάνειας, της εξωστρέφειας και της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των επιχειρήσεων. Οι τοποθετήσεις των ομιλητών κατέδειξαν πως η επιτυχής μετάβαση στη «Κεφαλαιαγορά 2.0» προϋποθέτει σταθερό θεσμικό πλαίσιο, αποτελεσματική εποπτεία και ενεργό συμμετοχή όλων των φορέων της αγοράς. Σε αυτό το πλαίσιο, ο ΣΑΕΕ επαναβεβαίωσε τον ρόλο του ως γέφυρα μεταξύ επιχειρηματικότητας, θεσμών και αγοράς, συμβάλλοντας ουσιαστικά στον δημόσιο διάλογο για το μέλλον της ελληνικής κεφαλαιαγοράς.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΧΑΜΗΛΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ: ΤΑ ΚΡΙΣΙΜΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής αγοράς καταθέσεων, με άμεσες επιπτώσεις στο ύψος και την εξέλιξη των καταθετικών επιτοκίων, προκύπτουν από την κλαδική έρευνα της Επιτροπής Ανταγωνισμού στις τραπεζικές καταθέσεις.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η έρευνα καταγράφει περιορισμένη, καθυστερημένη και άνιση μετακύλιση των αυξήσεων των επιτοκίων πολιτικής της ΕΚΤ στους καταθέτες, καθώς και αυξημένη συγκέντρωση ρευστότητας σε προϊόντα χαμηλής απόδοσης. Τα ευρήματα συνδέονται με την ολιγοπωλιακή δομή της αγοράς, την υπερβάλλουσα ρευστότητα των τραπεζών και την περιορισμένη κινητικότητα των καταναλωτών, παράγοντες που περιορίζουν την ένταση του ανταγωνισμού. Στο πλαίσιο αυτό, η έρευνα διατυπώνει προβληματισμούς και προκαταρκτικές προτάσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση της διαφάνειας, της συγκρισιμότητας των καταθετικών προϊόντων και της κινητικότητας των καταθετών, με απώτερο σκοπό τη βελτίωση των αποδόσεων για νοικοκυριά και επιχειρήσεις και την εύρυθμη λειτουργία της τραπεζικής αγοράς. Η επιτροπή καλεί όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να καταθέσουν τις θέσεις τους σχετικά με τα εξεταζόμενα ζητήματα μέσω υπομνημάτων στην ηλεκτρονική διεύθυνση deposits@epant.gr, μέχρι τις 16 Φεβρουαρίου 2026 ή/και διά της συμμετοχής τους σε τηλεδιάβουλευση, η οποία θα διεξαχθεί το Φεβρουάριο του 2026, σε ημερομηνία που θα ανακοινωθεί το επόμενο διάστημα.

Ενδιάμεση Έκθεση

Πιο αναλυτικά, ανακοίνωση της Επιτροπής Ανταγωνισμού με αφορμή την δημοσίευση της Ενδιάμεσης Έκθεσης της Κλαδικής Έρευνας στις Τραπεζικές Καταθέσεις, η οποία εκκίνησε τον Ιούλιο του 2024 αναφέρει:

Η Ενδιάμεση αυτή Έκθεση αποτυπώνει τη διάρθρωση του κλάδου τραπεζικών καταθέσεων, την προσφορά και τη ζήτηση, εξετάζει αναλυτικά τις παραμέτρους που καθορίζουν το ύψος των επιτοκίων και καταγράφει την πορεία των επιτοκίων καταθετικών λογαριασμών για την περίοδο 2019 έως τις αρχές του 2025.

Βασικό αντικείμενο της έρευνας είναι οι τραπεζικές καταθέσεις (καταθέσεις όψεως, ταμειευτήριοι και προθεσμίας), οι οποίες αποτελούν βασική πηγή χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και βασικό μέσο αποταμίευσης για νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις προθεσμιακές καταθέσεις, καθώς αυτές αποτελούν το κύριο αποταμειωτικό προϊόν στην ελληνική αγορά, σε αντίθεση με τις καταθέσεις ταμειευτήριοι, οι οποίες στην πράξη λειτουργούν κυρίως ως λογαριασμοί πληρωμών με ελάχιστη ή μηδενική απόδοση.

Από το πεδίο της έρευνας εξαιρούνται τα δάνεια λόγω του υψηλού βαθμού εξατομίκευσης, των σχετικών κρατικών παρεμβάσεων καθώς και τα μικτά καταθετικά-επενδυτικά προϊόντα, λόγω του επενδυτικού κινδύνου που ενέχουν, στοιχεία που θα αλλοίωναν τη δυνατότητα εξαγωγής γενικών και αξιόπιστων συμπερασμάτων.

Η μεθοδολογία της Έκθεσης βασίζεται σε συνδυασμό ποσοτικών και ποιοτικών εργαλείων: ερωτηματολόγια προς συστημικές και μη συστημικές τράπεζες, στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, ανάλυση εσωτερικών εγγράφων τραπεζών, βιβλιογραφική έρευνα και έρευνα καταναλωτών σχετικά με τις αποταμειωτικές συνήθειες και τις προτιμήσεις ιδιωτών και επιχειρήσεων. Επιπλέον, η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνεργάστηκε με τον εξωτερικό επιστημονικό εμπειρογνώμονα, καθηγητή Μάρκο Ζαχαριάδη.

Μέσα από αυτή την έρευνα, η Ενδιάμεση Έκθεση αναδεικνύει τη σύνθετη και πολυπαραγοντική διάσταση του ζητήματος των χαμηλών επιτοκίων καταθέσεων στον εγχώριο κλάδο, και καταγράφει τους ακόλουθους προβληματισμούς/ διαπιστώσεις που σχετίζονται με την επίδραση στη διαμόρφωση του ύψους των επιτοκίων:

* την ολιγοπωλιακή δομή της αγοράς και των υψηλών εμποδίων εισόδου,

* διάφορες παραμέτρους, με προεξάρχουσα την υπερβάλλουσα ρευστότητα των τραπεζών, οι οποίες ενδέχεται να στερούν από τις τράπεζες το κίνητρο να ενσωματώνουν πληρέστερα και ταχύτερα τυχόν αυξήσεις των επιτοκίων πολιτικής της ΕΚΤ,

* την αδράνεια των καταναλωτών ως προς την αναζήτηση και ενδεχόμενη αλλαγή παρόχου, η οποία μπορεί να εδραιώσει την ήδη ολιγοπωλιακή δομή της αγοράς.

Με την καταγραφή προβληματισμών και τη διατύπωση προκαταρκτικών θέσεων και προτάσεων, η Έκθεση φιλοδοξεί να προκαλέσει έναν ειλικρινή και ανοιχτό διάλογο με τους αρμόδιους φορείς και τα ενδιαφερόμενα μέρη, με στόχο την ενίσχυση του ανταγωνισμού προς όφελος των καταθετών.

Η κλαδική έρευνα καταδεικνύει ότι:

* η αύξηση των καταθέσεων την εξεταζόμενη περίοδο αφορά κυρίως καταθέσεις υψηλής ρευστότητας και χαμηλής απόδοσης,

* η μετακύλιση των αυξήσεων των επιτοκίων πολιτικής της ΕΚΤ στα επιτόκια καταθέσεων υπήρξε περιορισμένη, καθυστερημένη και άνιση,

* το κόστος ευκαιρίας της διακράτησης τραπεζικών καταθέσεων παραμένει υψηλό, ενισχύοντας τη στροφή των καταθετών σε εναλλακτικές τοποθετήσεις,

* η δομή και τα χαρακτηριστικά της ελληνικής τραπεζικής αγοράς δεν ευνοούν την ανάπτυξη έντονου ανταγωνισμού στα καταθετικά επιτόκια.

Με βάση τα ανωτέρω, η Έκθεση καταλήγει σε διαπιστώσεις και προτάσεις που αποσκοπούν να ενισχύσουν τη διαφάνεια, τη συγκρισιμότητα των καταθετικών προϊόντων και την κινητικότητα των καταθετών, καθώς και την αποτελεσματικότερη μετακύλιση των μεταβολών της νομισματικής πολιτικής προς όφελος των καταναλωτών. Οι προτάσεις αυτές αποσκοπούν στη βελτίωση της λειτουργίας του ανταγωνισμού στην αγορά τραπεζικών καταθέσεων και, κατ' επέκταση, στη στήριξη της αποταμίευσης και της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Συγκεκριμένα η Επιτροπή Ανταγωνισμού προτείνει:

1. Ενίσχυση ανταγωνισμού μέσω νέων εισόδων και επεκτάσεων (π.χ. Attica/Credia Bank, συνεταιριστικές τράπεζες, Viva Bank), με στόχο την πίεση για καλύτερα επιτόκια.

2. Δημιουργία κρατικών αποταμειωτικών λογαριασμών τύπου Livret A/LEP (γαλλικό μοντέλο), με κρατικά καθοριζόμενο επιτόκιο, ως συμπληρωματικό εργαλείο χρηματοδότησης του κρατικού προϋπολογισμού και ενίσχυσης αποδόσεων για μικροκαταθέτες, με την επιφύλαξη αξιολόγησης της δυνατότητας εφαρμογής και της σχετικής δημοσιονομικής αποτελεσματικότητας.

3. Ανάπτυξη γνήσιων αποταμειωτικών προϊόντων (π.χ. fidelity premium όπως στο Βέλγιο), που επιβραβεύουν τη διακράτηση κεφαλαίων με προνομιακό επιτόκιο, προσφέροντας ισορροπία μεταξύ απόδοσης και ευελιξίας έναντι της ισχύουσας κατάστασης.

4. Αύξηση κινητικότητας καταθετών με καλύτερη ενημέρωση και σύγκριση επιτοκίων (δημοσιεύσεις ΤτΕ, ιστοσελίδες σύγκρισης), απλοποίηση/πρώθηση της «αλλαγής παρόχου», πιθανή επέκτασή της σε επιχειρήσεις και μακροπρόθεσμα διερεύνηση φορητότητας αριθμού λογαριασμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ενόψει των ανωτέρω, η ΕΑ καλεί όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να καταθέσουν τις θέσεις τους σχετικά με τα εξεταζόμενα ζητήματα μέσω υπομνημάτων στην ηλεκτρονική διεύθυνση deposits@epant.gr, μέχρι τις 16 Φεβρουαρίου 2026 ή/και διά της συμμετοχής τους σε τηλεδιάβουλευση, η οποία θα διεξαχθεί το Φεβρουάριο του 2026, σε ημερομηνία που θα ανακοινωθεί το επόμενο διάστημα.

Οι θέσεις των ενδιαφερομένων μερών θα αποτελέσουν πολύτιμο οδηγό για την κατάρτιση της Τελικής Έκθεσης της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Κλαδική Έκθεση της Επιτροπής Ανταγωνισμού θα βρείτε εδώ <https://www.epant.gr/enimerosi/deposits.html>

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΜΙΚΡΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ «ΚΟΚΚΙΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ» ΠΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΟΝΤΑΙ ΟΙ SERVICERS ΤΟ Γ' ΤΡΙΜΗΝΟ 2025

Μείωση κατά 298 εκατ. ευρώ εμφάνισε η ονομαστική αξία των κόκκινων δανείων που διαχειρίζονται οι (servicers) Εταιρίες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (ΕΔΑΔΠ) το τρίτο τρίμηνο του έτους.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τραπεζής της Ελλάδος, η συνολική αξία των δανείων αυτής της κατηγορίας μειώθηκε σε 79.4 δισ ευρώ στο τέλος του γ' τριμήνου του 2025, έναντι 79.7 δισ. ευρώ το προηγούμενο τρίμηνο. Πιο αναλυτικά, η ονομαστική αξία των υπό διαχείριση επιχειρηματικών δανείων μειώθηκε σε 27.6 δισ. ευρώ στο τέλος του γ' τριμήνου του 2025, από 27.9 δισ. ευρώ στο τέλος του προηγούμενου τριμήνου.

Αναλυτικότερα, η ονομαστική αξία των δανείων προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (ΜΧΕ) μειώθηκε κατά 377 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκε σε 27.5 δισ ευρώ στο τέλος του γ' τριμήνου του 2025. Από τα υπό διαχείριση δάνεια προς τις ΜΧΕ, ποσό 8.4 δισ. ευρώ αφορά δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).

Η ονομαστική αξία των υπό διαχείριση δανείων προς λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα παρέμεινε αμετάβλητη στα 31 εκατ. ευρώ στο τέλος του γ' τριμήνου του 2025.

Η ονομαστική αξία των υπό διαχείριση δανείων προς ελεύθερους επαγγελματίες, αγρότες και ατομικές επιχειρήσεις αυξήθηκε κατά 689 εκατ. ευρώ έναντι του προηγούμενου τριμήνου

και διαμορφώθηκε σε 10.5 δισ ευρώ στο τέλος του γ' τριμήνου του 2025.

Η ονομαστική αξία των υπό διαχείριση δανείων προς ιδιώτες και ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα μειώθηκε κατά 610 εκατ. ευρώ έναντι του προηγούμενου τριμήνου και διαμορφώθηκε σε 41.3 δισ. ευρώ στο τέλος του γ' τριμήνου του 2025. Αναλυτικότερα, τα υπό διαχείριση καταναλωτικά δάνεια παρουσίασαν μείωση κατά 492 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκαν σε 15.8 δισ ευρώ. Τα υπό διαχείριση στεγαστικά δάνεια παρουσίασαν μείωση κατά 116 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκαν σε 25.2 δισ ευρώ.

Ο ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΕΥΕΛΠΙΣΤΕΙ ΠΩΣ Η ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΘΑ «ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙ» ΤΟΝ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΤΖΙΡΟ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Η προσδοκία τους εμπορικού κόσμου είναι να κινηθεί η εφετινή εορταστική περίοδος καλύτερα από την αντίστοιχη περυσινή περίοδο και ο τζίρος του λιανεμπορίου τον Δεκέμβριο να ξεπεράσει τα περυσινά 4,5 δισ. ευρώ.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, αυτό σημειώνει σε ανακοίνωσή του το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιώς ενώ προσθέτει ότι, είναι σαφές πως η αγορά θα «ζεσταθεί» κυρίως με το δώρο των Χριστουγέννων που θα καταβάλλουν οι επιχειρήσεις στους εργαζόμενους τους. Το ποσό μάλιστα του δώρου των 1,2 δισ ευρώ που καταβλήθηκε αθροιστικά πέρυσι, αναμένεται φέτος να αυξηθεί σε πάνω από 1,5 δισ ευρώ από την αύξηση της απασχόλησης και των μισθών στον ιδιωτικό τομέα.

«Αναμένουμε μάλιστα να καλύψει ένα μέρος από τις οικογενειακές και κοινωνικές ανάγκες των εορτών, ενώ θα ενισχύσει εξίσου ουσιαστικά την κατανάλωση τις τελευταίες μέρες της χρονιάς, ώστε να κλείσει με ισχυρό μιν, αλλά θετικό δε, πρόσθιο το ταμείο του 2025» όπως τονίζεται.

Το επιμελητήριο προσθέτει ότι, ο πληθωρισμός παρουσίασε σημαντική κάμψη το φθινόπωρο, αλλά επανήλθε δριμύτερος τον Νοέμβριο με 2,9% επιβεβαιώνοντας πως η ακρίβεια στα τρόφιμα και άλλα καταναλωτικά αγαθά έχει παγιωθεί. Τρόφιμα και στέγη επιβαρύνουν τα νοικοκυριά, ενώ οι επιχειρήσεις πλήττονται από τα κόστη των πρώτων υλών και των εισαγωγών. Καθίσταται σαφές λοιπόν, ότι νοικοκυριά και επιχειρήσεις προσηλαθούν όχι μόνο να ανταπεξέλθουν στις συνήθεις ανελαστικές δαπάνες, αλλά και στις αυξήσεις, που βιώνουν από τους κλυδωνισμούς του μέσου ετήσιου πληθωρισμού που θα κυμανθεί φέτος στο 2,6%. Ο φετινός Δεκέμβριος σε συνδυασμό με τα φετινά δεδομένα στην αγορά εργασίας και το διαθεσίμο εισόδημα, ενδέχεται να δώσει μια καλύτερη ανάρση στους καταναλωτές, αλλά και να τονώσει την αγορά.

Το ΕΒΕΠ αναφέρει, ακόμη, τα εξής: «Η φετινή εορταστική περί-

οδος για το λιανεμπόριο ουσιαστικά ξεκίνησε από το τέλος Νοεμβρίου με την εκπωτική περίοδο της BlackFriday, αλλά η πιο σημαντική περίοδος είναι η εβδομάδα πριν τα Χριστούγεννα για τους εμπόρους λιανικής, που σαφώς και επιθυμούν υψηλότερο τζίρο από πέρυσι, ενώ εύλογα οι καταναλωτές προσπείν. Το Σαββατοκύριακο πριν τα Χριστούγεννα είναι σημείο αναφοράς, σε αγοραστική κίνηση και τζίρο, αφού θα έχει καταβληθεί και το Δώρο Χριστουγέννων. Μακάρι να δούμε και φέτος μια δυναμική εμπορική κίνηση με ένταση και διάρκεια τόσο πριν τα Χριστούγεννα, όσο και την Πρωτοχρονιά. Άλλωστε για τις γιορτές 9 στους 10 καταναλωτές αναμένεται να κάνουν αγορές από 100 έως 500 ευρώ, εκ των οποίων 4 στους 10 για ένδυση, υπόδηση, 3 στους 10 για παιχνίδια και είδη τεχνολογίας και 2 στους 10 για είδη σπιτιού, που σίγουρα τα περισσότερα θα προορίζονται για οικογενειακά δώρα.

Με τη σκέψη στις πληθωριστικές δυσκολίες και το ενεργειακό κόστος, που δημιουργούν ένα αβέβαιο οικονομικό σκηνικό, πρέπει να καταλάβουμε ότι η διατήρηση χαμηλών τιμών στο λιανεμπόριο είναι προς το συμφέρον όλων μας. Τα τελευταία στοιχεία της λιανικής από την αρχή του έτους δείχνουν μια μικρή και κατά το ήμισυ πληθωριστική αύξηση του τζίρου κατά 5%, η οποία μάλιστα σε μια περίοδο παρατεταμένης ακρίβειας αύξησε χαμηλότερα τον όγκο πωλήσεων στο 4%. Σημειώνεται μάλιστα ότι αύξηση τζίρου άνω του 5% καταγράφεται μέχρι τώρα στα υπερκαταστήματα και τα σούπερ μάρκετ. Αντίστοιχη 5% είναι και η εκτίμηση για το 2025 η αύξηση του ηλεκτρονικού εμπορίου με 6 στους 10 να κάνουν πλέον on line αγορές και με αποτέλεσμα η αξία της διαδικτυακής αγοράς να ξεπερνά τα 19 δισ ευρώ, που αναλογεί στις πωλήσεις του δ' τριμήνου του λιανικού εμπορίου. Ο ετήσιος κύκλος εργασιών σε όλους τους κλάδους του λιανικού εμπορίου ανήλθε πέρυσι στη χώρα μας στα 72 δισ ευρώ και φέτος εκτιμάται να φτάσει τα 75 δισ ευρώ.

Τέλος, στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιώς, λαμβάνουμε υπόψη μας τα πρόσφατα στοιχεία της έρευνας Klama-Appinio, που επισημαίνει πως η ακρίβεια επηρεάζει 9 στους 10 καταναλωτές, πως 5 στους 10 αναζητούν οικονομικά προϊόντα, 4 στους 10 περιορίζουν δαπάνες, 3 στους 10 αγοράζουν στις προσφορές και πως 2 στους 10 αποφεύγουν σπατάλες και θα αγοράσουν φθηνότερα δώρα για τις οικογενειακές και κοινωνικές του υποχρεώσεις. Επίσης από την έρευνα στην ελληνική αγορά προκύπτει πως 1 στους 2 καταναλωτές, αφού κάνει έρευνα αγοράς θα αποφύγει φέτος τις υπερβολές και θα θέσει συγκεκριμένο προϋπολογισμό για τις χριστουγεννιάτικες αγορές».

Ο πρόεδρος του ΕΒΕΠ, Βασίλης Κορκίδης δήλωσε: «Ο εμπορικός κόσμος της χώρας ευελπιστεί πως παρά τις δυσκολίες των εμπορικών ροών και μετακινήσεων λόγω των «αγροτικών μπλόκων», η φετινή εορταστική περίοδος μπορεί να «συμπληρώσει» τη ναυαγική αγοραστική κίνηση και τον ελλειμματικό ετήσιο τζίρο των μικρών μεμονωμένων εμπορικών καταστημάτων. Το διάστημα μέχρι τέλος του έτους είναι πολύ μικρό, όμως η ένταση της αγοραστικής κίνησης των εορτών μας κάνει να πιστεύουμε ότι εάν μέχρι τέλος της εβδομάδας ανασταλούν ή ακόμα «χαλαρώσουν» οι αγροτικές κινητοποιήσεις, η κατάσταση είναι ακόμα «αναστρέψιμη». Το «εμπλοκάρισμα των δρόμων» είναι ικανό να «αποκεντρώσει» την εορταστική κατανάλωση από τα αστικά κέντρα στη περιφέρεια και να ικανοποιήσει εκτός από τους μεγάλους και τους μικρούς της αγοράς σε όλη την χώρα. Διαχρονικά ο γιορτινός Δεκέμβριος δημιουργεί προσδοκίες, αφού είναι παραδοσιακά ο καλύτερος μήνας για την αγορά και διαμορφώνει καθοριστικά την συνολική ετήσια κατανάλωση».

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ: ΠΟΣΟ ΑΛΛΑΞΕ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΑΞΙΔΙΩΝ

Η Τεχνητή Νοημοσύνη (AI), η οποία έχει εισέλθει πια και στο χώρο του τουρισμού, αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης στο ετήσιο συνέδριο του ΣΕΤΕ (Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων) «TourismAhead», αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Η τουριστική ζήτηση έχει αποδειχθεί αξιοσημείωτα ανθεκτική το 2025, με τα ταξίδια να αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία στις καταναλωτικές δαπάνες, ανέφερε ο Menno van IJssel, Project Manager Research at European Travel Commission. Ειδικότερα για το 2025 σημειώθηκε αύξηση 3,3% σε σχέση με το 2024 στις διεθνείς αφίξεις σε όλη την Ευρώπη, ενώ για το 2026 αναμένεται περαιτέρω αύξηση κατά 6,8%. Ταυτόχρονα, η συμπεριφορά των ταξιδιωτών εξελίσσεται: εμφανίζονται αλλαγές στο πότε οι άνθρωποι ταξιδεύουν, αποφεύγοντας για παράδειγμα περιόδους αιχμής, που επιλέγουν να πάνε, αναζητώντας μέρη μακριά από τα πλήθη και πώς η κλιματική αλλαγή επηρεάζει αυτές τις αποφάσεις, καθώς όλο και περισσότεροι επιλέγουν προορισμούς χωρίς ακραίες θερμοκρασίες, εξήγησε ο κ. van IJssel. Σε αυτό το πλαίσιο, η Τεχνητή Νοημοσύνη εξελίσσεται σε βασικό εργαλείο στον σχεδιασμό των ταξιδιών, αναδιαμορφώνοντας τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιούνται οι κρατήσεις και παίζοντας κρίσιμο ρόλο στον καθορισμό της μελλοντικής κατεύθυνσης της ταξιδιωτικής και τουριστικής βιομηχανίας. Το 18% των ταξιδιωτών σε όλο τον κόσμο για το 2025 χρησιμοποίησε το AI για την οργάνωση του ταξιδιού του, αύξηση κατά 8% με πέρι. Υψηλότερα ποσοστά καταμετρήθηκαν στις ΗΠΑ (27%) και στην Κίνα (40%).

Για το ρόλο και την αποστολή της νεοσύστατης, από το Σεπτέμβριο του 2025, ειδικής γραμματείας Τεχνητής Νοημοσύνης και

Διακυβέρνησης Δεδομένων, μίλησε ο επικεφαλής της, Βασίλης Καρκατζούνης. Πρώτος άξονας είναι «ο συντονισμός διάσπαρτων πρωτοβουλιών, η συγκέντρωση και προτεραιοποίησή τους, ενώ τα βραχυπρόθεσμα οφέλη στη δημόσια διοίκηση θα είναι η αύξηση της αποδοτικότητας και της παραγωγικότητας. Ο δεύτερος άξονας αφορά τη σύνδεση με τον ιδιωτικό τομέα», τόνισε. Μέσω του δημοσίου θα υπάρχει η δυνατότητα να μεταφερθούν στην Ελλάδα οι νέες τεχνολογίες, όπως το AI, με εφαρμογές κυρίως στην Υγεία, τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, τη Γλώσσα και τον Πολιτισμό. Μακροπρόθεσμα, στόχος της γραμματείας είναι η εξοικείωση και η αλλαγή κουλτούρας του κόσμου, ώστε «να είναι πιο τολμηρός και καινοτόμος με τις νέες τεχνολογίες», υπογράμμισε ο κ. Καρκατζούνης. Με τα ως τώρα δεδομένα, το 44% των κατοίκων της Ελλάδας χρησιμοποιεί AI εργαλεία, αλλά στις επιχειρήσεις το ποσοστό είναι αρκετά μικρότερο, περιέγραψε ο ειδικός γραμματέας.

«Βλέπουμε μια αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο οι ταξιδιώτες ανακαλύπτουν και κάνουν κρατήσεις», ανέφερε η Βασιλική Μαυροκεφάλου, Director Market Management Eastern Med&Central Eastern Europe, Expedia. Η επισκεψιμότητα από αναζητήσεις μέσω Γενετικής Τεχνητής Νοημοσύνης (GenAI) είναι ακόμη μικρή αλλά αυξάνεται γρήγορα, και μετατρέπεται σε κρατήσεις με υψηλότερα ποσοστά από άλλες πηγές επισκεψιμότητας, πρόσθεσε. Ενδεικτικά τις τελευταίες 100 ημέρες η εταιρία Expedia απάντησε σε 1,8 εκατομμύρια ερωτήσεις ταξιδιωτών μέσω AI, ως επί το πλείστον για θέματα μεταφοράς από και προς το αεροδρόμιο, πρωινό, πάρκινγκ κλπ. Σε έρευνα που διενεργήθηκε τους μήνες Ιούλιο-Αύγουστο του 2025 σε ταξιδιώτες σε

όλο τον κόσμο, το 41% των συμμετεχόντων απάντησε, ότι το ταξιδιωτικό περιεχόμενο που είναι αποκλειστικά κατασκευασμένο AI στερείται έμπνευσης και δημιουργικότητας, έχοντας ως αποτέλεσμα η εμπιστοσύνη των πελατών να μειώνεται. Η βέλτιστη επιλογή, σύμφωνα με τις απαντήσεις των ερωτηθέντων στην έρευνα, είναι ο συνδυασμός AI και ανθρώπινη συμβολή.

Η Τεχνητή Νοημοσύνη πριν από το ταξίδι «βοηθά τους επισκέπτες να ανακαλύπτουν προορισμούς και να κάνουν προσωποποιημένες επιλογές, ενώ κατά τη διάρκεια του ταξιδιού εξασφαλίζει γρήγορες και ασφαλείς πληρωμές», υποστήριξε ο Νίκος Πετράκης, CountryManagerGreece, Visa. «Αντί να ανοίγει κανείς 142 ιστοσελίδες για την οργάνωση του ταξιδιού του, το κάνει το AI για εμάς, γνωρίζοντας τις προτιμήσεις μας», εξήγησε. Από τον Απρίλιο του 2015 ξεκίνησαν να λειτουργούν «πιστοποιημένοι ψηφιακοί βοηθοί, ενώ υπάρχουν σταθερές δικλίδες ασφαλείας για τις συναλλαγές», συμπλήρωσε.

Ως ένα καινούργιο κανάλι, το AI αντιμετωπίζεται με «μεγάλο σκεπτικισμό» από αρκετό κόσμο, για παράδειγμα επειδή μπορεί άνθρωποι να χάσουν τις δουλιές τους, είπε ο Δημήτρης Σερίφης, DigitalTourismExpert - CEO, Nelios. Είναι εύλογες οι ανησυχίες, εκτίμησε, αλλά «δημιουργείται το πλαίσιο οι δικλίδες, ώστε να αξιοποιηθούν θετικά τα νέα εργαλεία». Το AI έχει ανάγκη από όσο το δυνατόν πιο αξιόπιστα δεδομένα, για παράδειγμα από τα σάιτ των τουριστικών επιχειρήσεων, καθώς τα χρησιμοποιεί σαν βάση στην αναζήτησή του, ανέφερε ο κ. Σερίφης. Από την άλλη, «βλέπουμε πτώση στην επισκεψιμότητα των ιστοσελίδων, γιατί οι χρήστες στρέφονται στο AI», πρόσθεσε περιγράφοντας το νέο ψηφιακό περιβάλλον.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΤΟ ΡΟΜΠΟΤ ΡΕΡΡΕΡ ΤΟΥ ΚΕΠΚΑ ΜΑΘΑΙΝΕΙ ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥΣ

Το Κέντρο Προστασίας Καταναλωτών (Κ.Ε.Π.ΚΑ) με τη Βοήθεια του ρομπότ Pepper εκπαιδεύει καταναλωτές στις αγορές από απόσταση.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, στο πρώτο σεμινάριο του Κ.Ε.Π.ΚΑ, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος IDEA (Increasing Digital Environment Abilities) – Βελτίωση Ψηφιακών Ικανοτήτων στα γραφεία του Κέντρου, στην οδό Βασιλέως Ηρακλείου 28, συμμετείχαν 28 καταναλωτές, τους οποίους υποδέχθηκε το ανθρωποειδές ρομπότ Pepper, τους καλωσόρισε, τους κάλεσε να παίξουν μαζί του και στο τέλος, αφού κάθισαν όλοι στις θέσεις τους, τους έβαλλε τα Χριστουγεννιάτικα κάλαντα.

Μετά το τέλος του σεμιναρίου τους βοήθησε να ελέγξουν τις

γνώσεις τους, παίζοντας διαδραστικά κουίζ μαζί του.

Τα θέματα που καλύφθηκαν είναι:

- Νομοθεσία για το ηλεκτρονικό εμπόριο,
- Νομοθεσία για τα δικαιώματα των καταναλωτών στις αγορές από απόσταση,
- Πράξη για τις ψηφιακές αγορές,
- Πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες,
- Νομοθεσία για την εναλλακτική επίλυση διαφορών.

Οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν για τα απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να περιέχει μία ιστοσελίδα – πλατφόρμα πωλήσεων από απόσταση, ώστε ο αγορής αυτές να είναι ασφαλείς. Ενημερώθηκαν, επίσης, για τις συμβάσεις οι οποίες ανήκουν στην κατηγορία των αγορών από απόσταση, για τα απα-

ράτητα στοιχεία της προσυμβατικής ενημέρωσης, για τις απαιτήσεις για συμβάσεις εξ αποστάσεως, για το δικαίωμα της υπαναχώρησης, για τις εγγυήσεις και έλαβαν συγκεκριμένες συμβουλές για ασφαλείς αγορές από το διαδίκτυο.

Τα σεμινάρια θα συνεχιστούν από τη νέα χρονιά και το Κ.Ε.Π.ΚΑ καλεί όλους καταναλωτές επιθυμούν να εκπαιδευτούν δωρεάν στην προστασία των προσωπικών δεδομένων, στις αγορές από απόσταση, στις διαδικτυακές παγίδες, να τηλεφωνήσουν στα γραφεία του Κέντρου, στο τηλέφωνο 2310 233333, ή να στείλουν μήνυμα στο consumers@kepka.org.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΩΚΕΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΟ ΗΦΑΙΣΤΕΙΑΚΟ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΤΗΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ

Με στόχο τη βαθύτερη κατανόηση του ηφαιστειακού συστήματος στην ευρύτερη περιοχή της Σαντορίνης ξεκίνησε μια νέα διεθνής ερευνητική αποστολή, με επικεφαλής το ερευνητικό κέντρο GEOMAR Helmholtz Centre for Ocean Research Kiel και τη συμμετοχή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). Ένας από τους στόχους του προγράμματος θα είναι η μετάδοση σε πραγματικό χρόνο δεδομένων από την περιοχή.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η ωκεανογραφική αποστολή M215 ξεκίνησε την Τετάρτη από το Ηράκλειο της Κρήτης και χθες βρέθηκε στην περιοχή της Σαντορίνης. Σε απόσταση μόλις επτά χιλιομέτρων βορειοανατολικά της Σαντορίνης βρίσκεται το υποθαλάσσιο ενεργό ηφαιστείο Κολούμπο, μέρος μιας αλυσίδας περισσότερων από 20 υποθαλάσσιων ηφαιστείων που συγκροτούν το ηφαιστειακό πεδίο Σαντορίνης-Κολούμπου.

Κεντρικός άξονας της αποστολής είναι η δοκιμή και επέκταση καινοτόμων συστημάτων παρακολούθησης, τα οποία στο μέλλον μπορούν να συμβάλουν σε πιο αποτελεσματική έγκαιρη προειδοποίηση για σεισμικά και ηφαιστειακά φαινόμενα.

Στις αρχές του 2025, η Σαντορίνη βρέθηκε σε κατάσταση αυξημένων επιφυλακής, καθώς σε διάστημα λίγων εβδομάδων καταγράφηκαν περισσότερες από 28.000 σεισμικές δονήσεις. Ήδη από τον Δεκέμβριο του 2024, στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου MULTI-MAREX, η ερευνητική ομάδα μελέτησε στην περιοχή γεωλογικές διεργασίες που μπορούν να προκαλέσουν κατολισθήσεις, ηφαιστειακές εκρήξεις και τσουνάμι. Λίγες εβδομάδες αργότερα, ξεκίνησε το σεισμικό σμήνος. Ερευνητές του GEOMAR και του ΕΚΠΑ βρέθηκαν επιτόπου και κατά τη διάρκεια της κρίσης, συλλέγοντας πολύτιμα δεδομένα.

Η ανάλυση δεδομένων από το GEOMAR και το γερμανικό ερευνητικό κέντρο γεωεπιστημών «GFZ Helmholtz-Zentrum für Geoforschung» έδειξε ότι το σεισμικό σμήνος του 2025 προκλήθηκε από μετακίνηση μάγματος σε μεγάλο βάθος. Με την αποστολή M215, οι επιστήμονες επιδιώκουν να κατανοήσουν καλύτερα πώς αντιδρούν τα ηφαιστειακά συστήματα και ποια πιθανά σενάρια μπορεί να προκύψουν στο μέλλον.

Η συστηματική συλλογή θαλάσσιων δεδομένων αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την καλύτερη κατανόηση της σεισμικής δραστηριότητας της περιοχής και για τη διερεύνηση της σχέσης μεταξύ των μαγματικών διεργασιών και της ενεργής

τεκτονικής.

Η καθηγήτρια Γεωλογίας του ΕΚΠΑ, Παρασκευή Νομικού, υπογραμμίζει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ότι «η συνεχής παρακολούθηση του ηφαιστείου Κολούμπου και της ευρύτερης περιοχής έχει σημαντικό κοινωνικό αντίκτυπο. Η θαλάσσια έρευνα υλοποιείται μέσα από διεθνείς συνεργασίες, με στόχο την αδιάλειπτη ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας και την αποτροπή της παραπληροφόρησης και του αδικαιολόγητου πανικού».

Καινοτόμες τεχνολογίες στον βυθό της Μεσογείου

Κατά τη διάρκεια της νέας αποστολής, θα εγκατασταθούν και θα ανακτηθούν σταθμοί μέτρησης και θα πραγματοποιηθούν εκτεταμένες γεωφυσικές έρευνες. Τον Δεκέμβριο του 2024 είχαν τοποθετηθεί σεισμογράφοι, η αξία των οποίων είναι πολύ σημαντική ερευνητικά, καθώς έχουν παραμείνει έναν χρόνο στον βυθό, μέσα και γύρω από το ηφαιστείο του Κολούμπου, οπότε έχουν καταγράψει το πριν, τη διάρκεια και το μετά της σεισμικής κρίσης. Οι σεισμογράφοι αυτοί θα ανασυρθούν κατά τη διάρκεια της παρούσας αποστολής, προκειμένου να δώσουν πληροφορίες για τις δυναμικές αλλαγές στο ηφαιστειακό σύστημα. Ο Δρ. ΓενςΚάρστενς, θαλάσσιος γεωφυσικός στο GEOMAR και συνεπικεφαλής της αποστολής, κάνει λόγο σε σχετική ανακοίνωση του γερμανικού ερευνητικού ινστιτούτου για μια «μοναδική συγκυρία από επιστημονικής πλευράς». «Έχουμε μετρήσεις πριν, κατά τη διάρκεια και τώρα μετά τη σεισμική κρίση. Η αποστολή M215 μάς επιτρέπει να συγκρίνουμε άμεσα αυτά τα δεδομένα και να επαναλάβουμε τα πειράματά μας. Έτσι, μπορούμε να εξάγουμε συμπεράσματα που, υπό άλλες συνθήκες, θα απαιτούσαν πολλά χρόνια ή και δεκαετίες».

Ένας από τους στόχους της αποστολής είναι η δοκιμή ενός νέου, ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης, το οποίο θα συμπληρώνει τα υπάρχοντα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης. Μέχρι σήμερα, αυτά βασίζονται κυρίως σε σεισμογράφους και δίκτυα GPS στην Ήπειρο.

«Τα χερσαία συστήματα είναι ιδιαίτερα αξιόπιστα. Θέλουμε όμως να πάμε ένα βήμα πιο πριν και να ανιχνεύουμε έγκαιρα τι συμβαίνει στον βυθό, πριν γίνουν αισθητές οι δονήσεις. Βρισκόμαστε σε στενή συνεργασία με την ελληνική πολιτεία, με στόχο την καλύτερη εκτίμηση του κινδύνου για τις παράκτιες περιοχές», σημειώνει η καθηγήτρια του GEOMAR, ΧέντρινουνΚον, επικεφαλής της αποστολής και συντονίστρια του MULTI-MAREX.

Σημαντικό ρόλο θα διαδραματίσουν τα MOLA (Modular Ocean Lander), μικρές αυτόνομες συσκευές, που καταγράφουν ήχους, θερμοκρασία και συγκεντρώσεις διοξειδίου του άνθρακα στον βυθό και επικοινωνούν μεταξύ τους σε πραγματικό χρόνο. «Αυτό που θέλουμε να πετύχουμε μακροπρόθεσμα είναι η μετάδοση δεδομένων σε πραγματικό χρόνο», τονίζει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ η κ. Νομικού.

«Η συνεργασία του Υποθαλάσσιου Ηφαιστειακού Παρατηρητηρίου Σαντορίνης (SANTORY) με το πρόγραμμα MULTI-MAREX αναδεικνύει νέες, καινοτόμες προσεγγίσεις στην παρακολούθηση του υποθαλάσσιου ηφαιστείου Κολούμπου σε σχεδόν πραγματικό χρόνο, με απευθείας μετάδοση δεδομένων από τον βυθό. Παράλληλα, η αξιοποίηση αυτόνομων υποβρύχιων οχημάτων επιτρέπει τη λεπτομερή χαρτογράφηση περιοχών, όπου έχουν παρατηρηθεί εκπομπές αερίων, ενώ η υψηλή ανάλυση οπτικοποίηση του υδροθερμικού πεδίου του Κολούμπου, με εξειδικευμένο υποβρύχιο εξοπλισμό μετά τη σεισμική κρίση, συμβάλλει στην κατανόηση της εξάπλωσης των βακτηριακών κοινοτήτων, καθώς και των μεταβολών στη μορφολογία του θαλάσσιου πυθμένα», περιγράφει η καθηγήτρια του ΕΚΠΑ. Στην αποστολή θα επαναχρησιμοποιηθεί και το σύστημα βιντεοχαρτογράφησης MOMO, που επιτρέπει τη χαρτογράφηση του βυθού με ακρίβεια χιλιοστού.

Παράλληλα, οι ερευνητές θα αξιολογήσουν τη σταθερότητα των ηφαιστειακών πλαγιών στην περιοχή Σαντορίνης-Κολούμπου, διερευνώντας πώς αυτές αντιδρούν σε τεκτονική δραστηριότητα.

Τα επιστημονικά δεδομένα που συλλέγονται, καταλήγει η Παρασκευή Νομικού, θα αξιοποιηθούν, επίσης, «στην εκπαίδευση των παιδιών της Σαντορίνης, μέσω ειδικών εκπαιδευτικών ημερίδων στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος, αναδεικνύοντας τη Σαντορίνη ως ένα ζωντανό φυσικό εργαστήριο επιστημονικής έρευνας».

Σημειώνεται ότι το MULTI-MAREX αποτελεί ένα από τα τέσσερα έργα της ερευνητικής αποστολής mareXtreme, η οποία υλοποιείται από τη Γερμανική Συμμαχία Θαλάσσιας Έρευνας (DAM). Στόχος είναι η δημιουργία ενός «ζωντανού εργαστηρίου» για τη μελέτη ακραίων γεωθαλάσσιων φαινομένων, όπως σεισμοί, ηφαιστειακές εκρήξεις και τσουνάμι, στον κεντρικό μεσογειακό χώρο.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ - ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΙΜΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

Δuo χρυσά μετάλλια, στον Θεοδόση Τάσιο «για την προσφορά του στον επιστημονικό και πολιτιστικό διάλογο και ως αναγνώριση του συνόλου του έργου του, που συνδυάζει την ακαδημαϊκή αριστεία με την κοινωνική ευθύνη» και στον Κυριάκο Τσαντσάνογλου, ομότιμο καθηγητή Κλασικής Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) «για τις καινοτόμες συμβολές του στη μελέτη της αρχαίας ελληνικής

γραμματείας και την έκδοση και ερμηνεία παπυρικών κειμένων», απονεμήθηκαν χθες (18/12) κατά την Πανηγυρική Συνεδρία της Ακαδημίας Αθηνών, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Επίσης, απονεμήθηκαν τα βραβεία και οι τιμητικές διακρίσεις στους τιμώμενους του κορυφαίου πνευματικού ιδρύματος της χώρας. Μεταξύ αυτών που βραβεύτηκαν είναι ο Κωνσταντίνος Καννάσος, διδάκτωρ της Αρχιτεκτονικής Σχολής του Εθνικού

Μετσόβιου Πολυτεχνείου για το βιβλίο του με τίτλο «Ρόδος 1912- 1947. Η πολιτική για τον σχεδιασμό του χώρου και τη διαχείριση των μνημείων κατά την ιταλική κατοχή», εκδ. Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, Συνέχεια στη σελ 21

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΓΙΑ ΝΕΕΣ ΑΠΑΤΕΣ ΑΙ ΣΤΟ ANDROID ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ, ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΕΙ Η ESET

Λίγες μέρες πριν από τα Χριστούγεννα, οι διαδικτυακές αγορές γίνονται το νέο πεδίο δράσης των κυβερνοεγκληματιών. Από αγορές και παραδόσεις δώρων μέχρι φιλανθρωπικές δωρεές, οι απάτες στο διαδίκτυο αυξάνονται δραματικά.

Ωστόσο, φέτος, αναμένεται ένας πρωτοφανής αριθμός από απάτες που αξιοποιούν την τεχνητή νοημοσύνη, απάτες που είναι πιο εύκολο για τους επιτήδειους να δημιουργήσουν και πιο δύσκολο για τους καταναλωτές να αναγνωρίσουν, όπως προειδοποιεί η παγκόσμια εταιρία ψηφιακής ασφάλειας ESET, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Οι χρήστες Android και όχι μόνο, πρέπει να είναι προετοιμασμένοι για να προστατεύσουν τα προσωπικά τους δεδομένα και τις αγορές τους κατά τη διάρκεια των γιορτών.

Σήμερα, το 57% των ενηλίκων πέφτει θύμα τουλάχιστον μίας απάτης κάθε χρόνο, ενώ το 23% εξ αυτών καταλήγει να χάνει χρήματα. Οι απάτες που σχετίζονται με διαδικτυακές αγορές επηρεάζουν το 54% των χρηστών, οι απάτες με «απρόσμενα χρηματικά κέρδη» (όπως ψεύτικα έπαθλα, δόθεν κέρδη από λαχεία ή ανύπαρκτες κληρονομίες) αγγίζουν το 48% του πληθυσμού, ενώ το 42% των θυμάτων αντιμετωπίζει περιστατικά κλοπής ταυτότητας, σύμφωνα με την έκθεση GlobalState of Scams 2025.

Οι περισσότερες από αυτές τις απάτες βάζουν στο στόχαστρο χρήστες smartphone: το 53% πραγματοποιείται μέσω τηλεφωνικής κλήσης, το 51% μέσω μηνυμάτων SMS και το 47% μέσω email, εξηγεί η ESET.

Όταν οι χρήστες είναι συνδεδεμένοι στο διαδίκτυο, οι απάτες συχνά φτάνουν μέσω των κοινωνικών δικτύων. Χαρακτηριστικά, πρόσφατα διαρρεύσαντα δεδομένα της Meta αποκαλύπτουν ότι οι χρήστες του Facebook, του Instagram και του WhatsApp εκτίθενται καθημερινά σε 15 δισεκατομμύρια διαφημίσεις που έχουν επισημανθεί ως «υψηλού κινδύνου», δηλαδή διαφημίσεις με σαφή χαρακτηριστικά απάτης. Αν και, όπως επισημαίνει η Meta, πολλές από αυτές μπορεί τελικά να είναι νόμιμες, ο αριθμός παραμένει εντυπωσιακός, ιδίως αν αναλογιστούμε ότι ο παγκόσμιος πληθυσμός σήμερα ξεπερνά τα 8,2 δισεκατομμύρια.

Νέες απειλές με την τεχνητή νοημοσύνη

Οι απατεώνες και οι κυβερνοεγκληματίες έχουν βρει νέους τρόπους να εκμεταλλευτούν τα σύγχρονα εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης και τις δυνατότητές τους. Μεταξύ άλλων χρησιμοποιούν γενετικά μοντέλα τεχνητής νοημοσύνης για να δημιουργούν εξαιρετικά πειστικά μηνύματα phishing, τα οποία μιμούνται καταστάματα λιανικής πώλησης, υπηρεσίες παράδοσης ή εταιρείες επεξεργασίας πληρωμών. Επίσης, deepfakes και εικόνες που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη χρησιμοποιούνται σε διαφημιστικό λογισμικό (adware) για την προώθηση πλαστών ή προϊόντων απομίμησης, «θαυματουργών» θεραπειών, αλλά και για τη διάδοση phishing μέσω μη πραγματικών εκπτώσεων και προσφορών. Έχει παρατηρηθεί επίσης κατάχρηση chatbot τεχνητής νοημοσύνης για διάδοση απάτης, αλλά και κλοπή δεδομένων αναγνώρισης προσώπου και δημιουργία deepfakes για παράκαμψη μεθόδων ταυτοποίησης χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Απατεώνες μιμούνται και υπαλλήλους εξυπηρέτησης πελατών δημοφιλών εταιρικών brands, χρησιμοποιώντας deepfakes φωνής ή βίντεο που έχουν δημιουργηθεί με τεχνητή νοημοσύνη. Τέλος, η γενετική τεχνητή νοημοσύνη επιτρέπει τη μαζική δημιουργία ψεύτικων κριτικών και κατακωρύψεων προϊόντων, παρασύροντας τους καταναλωτές στην αγορά πλαστών ή ανύπαρκτων προϊόντων.

Εντοπίζοντας τα προειδοποιητικά σημάδια

Στην καταπολέμηση της διαδικτυακής απάτης, η πρώτη γραμμή άμυνας είναι ο χρήστης. Όπως συμβουλεύει η ESET, πριν απαντήσετε σε οποιαδήποτε προσφορά ή επείγουσα επικοινωνία, φροντίστε να επαληθεύετε προσεκτικά τον αποστολέα και την αξιοπιστία του ισχυρισμού.

Σύμφωνα με την έκθεση GlobalState of ScamsReport, η συντριπτική πλειοψηφία των ενηλίκων (93%) παγκοσμίως λαμβάνει τουλάχιστον ένα μέτρο για να ελέγξει εάν μια προσφορά είναι νόμιμη. Παρ' όλα αυτά, πολλοί εξακολουθούν να πέφτουν θύματα απάτης. Ένας από τους λόγους είναι ότι συχνά βασίζονται σε μεθόδους που δεν είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικές.

Οι ειδικοί της ESET προτείνουν τα βασικά μέτρα επαλήθευσης της νομιμότητας μιας προσφοράς, ταξινομημένα σύμφωνα με την αποτελεσματικότητά τους:

Ιδιαίτερα αποτελεσματικό

* Αναζητήστε κριτικές σε ανεξάρτητη ιστοσελίδα.

* Συζητήστε με φίλους ή συγγενείς για τις εμπειρίες τους.

* Ελέγξτε αν η πληρωμή μπορεί να γίνει με πιστωτική κάρτα, PayPal ή άλλη μέθοδο που επιτρέπει επιστροφή χρημάτων.

Μέτρια αποτελεσματικότητα

* Εφαρμόστε τον κανόνα «Αν φαίνεται πολύ καλό για να είναι αληθινό, πιθανότατα δεν είναι».

* Ελέγξτε αν υπάρχει διαθέσιμος αριθμός τηλεφώνου.

* Εξετάστε αν η διεύθυνση email προέρχεται από δωρεάν πάροχο και ελέγξτε προσεκτικά την ορθογραφία της διεύθυνσης, καθώς ακόμη και ένα μόνο λάθος γράμμα μπορεί να υποδηλώνει απάτη.

Λιγότερο αποτελεσματικό

* Ελέγξτε για ορθογραφικά και γραμματικά λάθη στο μήνυμα.

* Αναζητήστε κριτικές στην ίδια την ιστοσελίδα της προσφοράς.

* Επιβεβαιώστε την παρουσία της εταιρείας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

* Ελέγξτε αν η ιστοσελίδα διαθέτει έγκυρο πιστοποιητικό SSL.

Για μεγαλύτερη ασφάλεια, είναι σημαντικό να εφαρμόζονται και επιπλέον μέτρα προστασίας, όπως:

1. Χρησιμοποιήστε ισχυρούς κωδικούς πρόσβασης, διαφορετικούς για κάθε λογαριασμό.
2. Ενεργοποιήστε πολυπαραγοντική επαλήθευση ταυτότητας (MFA), που προσθέτει ένα επιπλέον επίπεδο ασφάλειας όπου είναι διαθέσιμο.
3. Ενημερώνετε τακτικά το λογισμικό σας.
4. Χρησιμοποιήστε αξιόπιστη λύση κυβερνοασφάλειας: Μια ολοκληρωμένη λύση μπορεί να φιλτράρει spam, να αποκλείει phishing ιστοσελίδες και να διασφαλίζει ασφαλείς συναλλαγές.
5. Μείνετε ενημερωμένοι σχετικά με τις πιο συνηθισμένες απάτες και τον τρόπο λειτουργίας τους, η γνώση παραμένει η καλύτερη άμυνα.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ - ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΙΜΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΚΡΙΞΕΩΝ

Συνέχεια από σελ 20

το «Εκκλησιαστικό Φιλανθρωπικό Ίδρυμα Ανακουφιστικής Φροντίδας» της Ιεράς Μητροπόλεως Μεσογαίας και Λαυρεωτικής «ΓΑΛΙΛΑΙΑ» για «το πρωτοπόρο έργο του στην εξαιρετικού επιπέδου παροχή υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας σε ασθενείς τελικού σταδίου», το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ) «για την επί 40 έτη συνεχή λειτουργία και διαρκή προσφορά του στο κοινωνικό σύνολο» και ο ΓκόγκαΛεντιάν «για την πράξη ακραίου ηρωισμού και ηρωικής αυτοθυσίας που επέδειξε τον Ιούνιο του 2025, καταδυόμενος οκτώ μέτρα στον βυθό του ποταμού 'Αραχθου, ανάμεσα σε κλαδιά και λάσπες,

και διασώζοντας δύο παιδιά που κινδύνευαν να πνιγούν στα ορμητικά νερά του ποταμού».

Επίσης, με βραβείο (ή έπαινο) τιμήθηκαν το Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαριδί «για τη μεγάλη και συνεχή προσφορά του στους τομείς του Πολιτισμού και της Παιδείας, στη χώρα μας, αλλά και διεθνώς», το Ίδρυμα ΔΕΣΤΕ «για το πολυετές, εκτενές και υψηλού επιπέδου εκθεσιακό, ερευνητικό και εκδοτικό του έργο, τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς», η Άννα Μαραγκού, ιστορικός, αρχαιολόγος και συγγραφέας «για το σύνολο του έργου της», με το βραβείο ποιήσης η Αριάδνη Καλοκύρη για το βιβλίο «Σχέδιο Κήπου», εκδόσεις Κίχλη 2024 και η Γκέλνιτλι για το

βιβλίο «Το στίγμα των Βάλτων», εκδόσεις ΑΩ, με το βραβείο πεζού λόγου η Σοφία Νικολαΐδου για το βιβλίο «Δικά μας παιδιά», εκδόσεις Μεταίχμιο, 2024, με το βραβείο δοκιμίου ο Δημήτρης Τζιόβας για το βιβλίο «Ιστορία, έθνος και μυθιστόρημα στη Μεταπολίτευση. Τραύμα, Μνήμη και Μεταφορά», Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2024 και με το βραβείο ιστορικής μελέτης ο Στρατής Μπουρνάζος για το βιβλίο «Η ιστορία μιας ματαιώσης. Το Congress For Cultural Freedom και ο πολιτισμικός Ψυχρός Πόλεμος στην Ελλάδα (1950-1967)», εκδόσεις Αντίποδες.

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

ΤΑ ΝΕΑ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,45

19/12/2025

Τον διπλασιασμό του μηνιαίου πάγιου ύδρευσης και επιβολή τέλους αποχέτευσης εισηγήθηκε η διοίκηση της ΕΥΔΑΠ

Διπλασιασμό στο μηνιαίο πάγιο Διπλασιασμό και επιβολή - για πρώτη φορά - μηνιαίου πάγιου αποχέτευσης εισηγήθηκε, μεταξύ άλλων, χθες, η διοίκηση της ΕΥΔΑΠ στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ). Ειδικότερα, όπως επισημαίνεται στην πρόταση της ΕΥΔΑΠ, η οποία αναρτήθηκε προς διαβούλευση στην ιστοσελίδα της ΡΑΑΕΥ (η διαβούλευση θα διαρκέσει έως τις 28 Δεκεμβρίου 2025), το μηνιαίο πάγιο ύδρευσης που αφορά τις παροχές μικρότερης της μιας ίντσας, από 1 ευρώ που είναι σήμερα, θα αναπροσαρμοστεί στα 2 ευρώ ανεξαρτήτως κατηγορίας καταναλωτών.

Την ίδια ώρα, προτείνεται η καθιέρωση μηνιαίου πάγιου αποχέτευσης 1 ευρώ, το οποίο θα είναι ενιαίο για όλες τις κατηγορίες καταναλωτών, και δεν θα εξαρτάται από τη διάμετρο της παροχής νερού.

Στην εισήγηση αναφέρεται πως «όλοι οι δικαιούχοι του κοινωνικού τιμολογίου, στους οποίους χορηγείται Εκτακτο Ειδικό Τιμολόγιο, οι πολύτεκνοι και οι υπερήλικοι άνω των 75 χρόνων - με ετήσιο εισόδημα έως 8.000 ευρώ ετησίως - απαλλάσσονται από την καταβολή πάγιου ύδρευσης και αποχέτευσης.

Βιομηχανικά-επαγγελματικά τιμολόγια

Αυξήσεις προτείνονται ακόμη και για τα βιομηχανικά-επαγγελματικά τιμολόγια. Ειδικότερα, για κατανάλωση μέχρι 1.000 κυβικών μέτρων προβλέπεται αύξηση από 0,83 ευρώ σε 1,10 ευρώ και για κατανάλωση άνω των 1.000 κυβικών μέτρων αύξηση από 0,98 ευρώ σε 1,30 ευρώ.

Σημειώνεται πως οι αυξήσεις συνδέονται άμεσα με την κάλυψη του κόστους των έργων που σχεδιάζονται ή έχουν αρχίσει να υλοποιούνται για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας, τα οποία ανακοινώθηκαν παρουσία του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη, στο πλαίσιο εκδήλωσης της ΕΥΔΑΠ για τα 100 χρόνια λειτουργίας της, στις 30 Οκτωβρίου 2026.

Η ΕΥΔΑΠ, η οποία υδροδοτεί περίπου 1,5 με 2 εκατομμύρια νοικοκυριά και επιχειρήσεις, είναι γνωστό πως επιδιώκει εδώ και δύο χρόνια αναθεώρηση της τιμολογιακής πολιτικής του νερού με βάση την ανταποδοτική ανάκτηση του κόστους, όπως χαρακτηριστικά επισημαίνουν στελέχη της εταιρείας. Η τελική απόφαση για το πότε θα αρχίσουν να φαίνονται οι όποιες αυξήσεις στους λογαριασμούς του νερού αναμένεται να ληφθεί μέσα στο επόμενο διάστημα από την κυβέρνηση και τη ΡΑΑΕΥ.

Για την ιστορία: το βασικότερο έργο του νέου σχεδιασμού για τη θωράκιση της Αττικής για τα επόμενα 30 χρόνια είναι ο «Εύρωτος». Το έργο αφορά τη μερική εκτροπή των ποταμών Κρικελιώτη και Καρπενσιώτη προς τον Εύνοο. Η εκτίμηση είναι πως οι εργασίες θα ολοκληρωθούν σε περίπου 4 χρόνια (το πρώτο εξάμηνο του 2029).

Την ίδια ώρα, όπως ειπώθηκε στην προαναφερμένη εκδήλωση, η ΕΥΔΑΠ αξιοποιεί και ενεργοποιεί γεωτρήσεις σε Μαυροσουβά-

λα, Ούγγρους και Βοιωτικό Κηφισό με συνολική εισφορά περίπου 150 εκατ. κυβικά μέτρα νερού τον χρόνο, μόλις ολοκληρωθούν. Παράλληλα, στα μεσοπρόθεσμα έργα, περιλαμβάνονται: (i) το έργο ανύψωσης νερού στο Εξωτερικό Υδροδοτικό Σύστημα για διασύνδεση με αφαλάτωση και (ii) η χερσαία αφαλάτωση με στόχο 87,5 εκατ. κυβικά μέτρα νερού τον χρόνο.

Πώς έχει σήμερα η κατάσταση

Όπως προαναφέρθηκε, οι όποιες αυξήσεις γίνονται συνδεδεμένες άμεσα με την κάλυψη του κόστους των έργων για τη λειψυδρία. Σύμφωνα με τα όσα έγιναν γνωστά, έως το 2021 οι ταμειωτές είχαν 1,1 δισ. κυβικά μέτρα νερό και από το 2022 η μείωση των αποθεμάτων αγγίζει περίπου τα 250 εκατ. κυβικά μέτρα ανά έτος. Αυτή τη στιγμή η Ελλάδα βρίσκεται στη 119η θέση στον κόσμο σε ό,τι αφορά τον κίνδυνο της λειψυδρίας. Η μείωση των βροχοπτώσεων ανέρχεται στο 25%, την ώρα που η επίσια κατανάλωση του νερού αυξήθηκε κατά 6% και η ετήσια εξάτμιση κατά 15%.

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΕΛΤΑ ΣΕ MINI MARKET ΚΑΙ ΚΑΦΕΤΕΡΙΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,21,24

19/12/2025

Ο νέος σχεδιασμός προβλέπει τον μετασχηματισμό 113 καταστημάτων

Από σχέδιο κλεισίματος σε σχέδιο μετασχηματισμού εξελίχθηκε πλέον το πλάνο που διαχειρίζεται σήμερα η μεταβατική διοίκηση των ΕΛΤΑ, υπό την εποπτεία του Υπερταμείου, για το μέλλον των 158 ταχυδρομείων στην περιφέρεια. Πρόκειται για τα καταστήματα που, μόλις πριν από περίπου δύο μήνες, βρισκόνταν στη λίστα των συνολικά 204, των οποίων η λειτουργία σχεδιαζόταν να ανασταλεί οριστικά.

Στον πυρήνα της λύσης βρίσκεται το δοκιμασμένο μοντέλο των λεγόμενων πρακτορείων ή αλλιώς το εθόρ-η-εθόρ, με ορισμένους αστερίσκους. Σε αυτό το πλαίσιο αναφέρθηκε και ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κυριάκος Πιερρακάκης κατά τη χθεσινή ενημέρωση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής για τα ΕΛΤΑ.

Στην πράξη, για τα 113 από τα 158 σημεία αναζητούνται τοπικά καταστήματα, όπως για παράδειγμα μίνι μάρκετ, καφετέριες ή βιβλιοπωλεία, που θα μπορούσαν να φιλοξενούν και υπηρεσίες των ΕΛΤΑ, τοποθετώντας σχετική σήμανση μέσα στον χώρο. Το μοντέλο αυτό λειτουργεί ήδη σε ορισμένες περιοχές, δίνοντας τη δυνατότητα στους επαγγελματίες να αποκτούν ένα πρόσθετο εισόδημα, ενώ οι πολίτες συνεχίζουν να εξυπηρετούνται κοντά στο σπίτι τους. Τα ταχυδρομικά πρακτορεία, ωστόσο, προσφέρουν περιορισμένο εύρος υπηρεσιών: δεν παρέχουν εξειδικευμένες χρηματοοικονομικές συναλλαγές και περιορίζονται κυρίως σε πληρωμές λογαριασμών και στην καταβολή συντάξεων. «Μόνο εάν υπάρχει κοινώνυμο τραπεζικό ίδρυμα ή ΑΤΜ και μόνο εφόσον βρεθεί πράκτορας θα προχωρήσει η αναδιοργάνωση», σημείωσε ο κ. Πιερρακάκης.

Ο πρώτος αστερίσκος αφορά 17 καταστήματα ΕΛΤΑ, για τα οποία αποφασίστηκε να εξακολουθούν να λειτουργούν ως έχουν, καθώς καλύπτουν κρίσιμες ανάγκες τραπεζικών συναλλαγών στις

περιοχές που εντοπίζονται.

Ο δεύτερος αστερίσκος αφορά τα υπόλοιπα 28, τα οποία τελικά θα κατεβάσουν διά παντός ρολά, καθώς σε απόσταση 100200 μέτρων λειτουργεί κάποιο κατάστημα ΕΛΤΑ Courier.

Σε αυτή την κατεύθυνση κινείται ο στρατηγικός σχεδιασμός της πολύπαθης δημόσιας εταιρείας, η οποία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα. Στόχος, όπως ανέφερε ο μεταβατικός διευθύνων σύμβουλος των ΕΛΤΑ Μάριος Καλογεράς-Τέμπος, είναι η έξοδος από την κρίση μέσα από την αξιοποίηση της σημαντικής ακίνητης περιουσίας που διαθέτει ο οργανισμός.

Στα άμεσα αξιοποιήσιμα ακίνητα περιλαμβάνεται το κτίριο στην Καισαριανή, με εκτιμώμενη εμπορική αξία έξι εκατ. ευρώ, για το οποίο έχει ήδη εκδηλωθεί ενδιαφέρον τόσο από την Premia, με στόχο τη μετατροπή του σε φοιτητικές εστίες, όσο και από μεγάλο ξενοδοχειακό όμιλο.

Παράλληλα, ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται και στη σχεδιαζόμενη συνεργασία με την Alpha Bank για την παροχή τραπεζικών υπηρεσιών μέσω του δικτύου 150 καταστημάτων των ΕΛΤΑ. Προς το παρόν, ωστόσο, η υλοποίηση της συμφωνίας έχει «παγώσει», καθώς προηγείται η οριστικοποίηση του συνολικού σχεδίου αναδιάρθρωσης και στη συνέχεια θα εξεταστεί ο τρόπος εφαρμογής της. Ήδη, πάντως, σε πιλοτικό στάδιο, τα ταχυδρομεία της Αλιάρτου και της Μεσοπόνης έχει εγκατασταθεί προσωπικό της Alpha Bank, παρέχοντας βασικές χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Πρόκειται για σημεία που επέλεξε η ίδια η τράπεζα, προκειμένου να αξιολογήσει την ανταπόκριση του κοινού στο εγχείρημα.

1,4 ΕΚΑΤ. ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΟΙ ΕΠΙΛΕΓΟΥΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΩΣ 31/1

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΣΕΛΙΔΑ 6

19/12/2025

Περιθώριο έως τις 31 Ιανουαρίου 2026 έχουν οι περίπου 1,4 εκατ. ελεύθεροι επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενοι και αγρότες, για να επιλέξουν μεταβολή ασφαλιστικής κατηγορίας, με βάση την οποία θα καταβάλλουν εισφορές κατά το επόμενο έτος.

Η σχετική ηλεκτρονική υπηρεσία «Επιλογή Ασφαλιστικής Κατηγορίας Κύριας Ασφάλισης, Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ παροχών» έχει ενεργοποιηθεί από τις 10 Δεκεμβρίου 2025 από τον e-ΕΦΚΑ. Εκεί, όσοι από τους ανωτέρω μη μισθωτούς επιθυμούν, μπορούν να υποβάλλουν αίτηση / δήλωση με την οποία θα επιλέγουν να μεταβάλουν την ασφαλιστική τους κατηγορία.

Σύμφωνα με τον Φορέα, η ίδια αίτηση πρέπει να υποβληθεί και για όσους έχουν παράλληλη μισθωτή απασχόληση και θέλουν να αλλάξουν ασφαλιστική κατηγορία. Με μίνιμμά του προς τους ασφαλισμένους, ο e-ΕΦΚΑ ενημερώνει ότι έχει ενεργοποιηθεί από 10/12/2025, για Ελεύθερους Επαγγελματίες, Αυτοαπασχολούμενους και Αγρότες, η ηλεκτρονική υπηρεσία e-ΕΦΚΑ, παρέχοντας τη δυνατότητα υποβολής αίτησης/δήλωσης μεταβολής της ασφαλιστικής κατηγορίας για το έτος 2026.

«Η επιλεγείσα κατηγορία θα ληφθεί υπόψη κατά την ολοκλήρω-

Συνέχεια στη σελίδα 23

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

στη της εκκαθαριστικής διαδικασίας. Μέχρι τότε, αναστέλλεται η έκδοση ειδοποιητηρίων ασφαλιστικών εισφορών» αναφέρει ο e-ΕΦΚΑ.

Υπενθυμίζεται ότι η επιλογή ανώτερων ασφαλιστικών κατηγοριών οδηγεί και σε υψηλότερες συνταξιοδοτικές παροχές. Σε περίπτωση μη υποβολής αίτησης/ δήλωσης μεταβολής κατηγορίας, παραμένει ενεργή η κατηγορία κατάταξης του προηγούμενου έτους.

Βέβαια, η συγκεκριμένη διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη, παρά το γεγονός ότι ακόμα δεν έχουν ανακοινωθεί επίσημα οι νέες, αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές που θα κληθούν να καταβάλουν το 2026 οι μη μισθωτοί ασφαλισμένοι. Κάτι τέτοιο αναμένεται να επικυρωθεί εντός Ιανουαρίου, με διαπιστωτική πράξη που εκδίδει το υπουργείο Εργασίας.

Πάντως, η Νίκη Κεραμέως, έχει γνωστοποιήσει ποιήσια ότι για το 2026 οι ασφαλιστικές εισφορές αναμένεται να αυξηθούν 2%-2,5%.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΟΙ ΟΙ ΕΞΥΠΝΟΙ ΜΕΤΡΗΤΕΣ ΠΟΥ ΒΑΖΕΙ Ο ΔΕΔΔΗΕ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,21,24

19/12/2025

Έντονες αιχμές από προμηθευτές ενέργειας για τις δυνατότητές τους

Σοβαρές αμφιβολίες για την «εν γένει χρησιμότητα των έξυπνων μετρητών» που εγκαθίστα ο ΔΕΔΔΗΕ εκφράζει ο Σύνδεσμος Προμηθευτών Ενέργειας (ΕΣΠΕΝ).

Οι μετρητές που έχει ήδη εγκαταστήσει ο ΔΕΔΔΗΕ αλλά και αυτοί που πρόκειται να εγκαταστήσει δεν διαθέτουν τα τεχνικά χαρακτηριστικά για να υποστηρίξουν βασικές λειτουργίες των έξυπνων μετρητών, ακυρώνοντας τα δυνητικά οφέλη για τους καταναλωτές, όπως η δυνατότητα τιμολόγησης βάσει των διακυμάνσεων της χονδρεμπορικής τιμής ανά 15λεπτο, η ενεργός συμμετοχή τους στην αγορά, η διαφάνεια των καταμετρήσεων και ο εντοπισμός των ρευματοκλοπών από τις οποίες επιβαρύνονται ετησίως με περίπου 400 εκατ. ευρώ.

Η αμφισβήτηση των τεχνικών χαρακτηριστικών από τον ΕΣΠΕΝ δεν αφορά μόνο τους 250.000 έξυπνους μετρητές που ο ΔΕΔΔΗΕ εγκατέστησε πριν από το 2019 αλλά και τους 906.000 μετρητές που έχουν εγκατασταθεί στη χαμηλή τάση (μικρές επιχειρήσεις και νοικοκυριά) μέχρι σήμερα και αυτούς που πρόκειται να εγκατασταθούν. Πρόκειται για μετρητές που εγκαθίστανται στο πρόγραμμα αντικατάστασης των 7,5 εκατ. αναλογικών μετρητών με έξυπνους που υλοποιεί ο ΔΕΔΔΗΕ με ορίζοντα το 2030, συνολικού ύψους 1,16 δισ. ευρώ, κόστος που χρηματοδοτείται από τους καταναλωτές μέσω των χρεώσεων χρήσης δικτύου.

Η παρέμβαση του ΕΣΠΕΝ έγινε στο πλαίσιο διαβούλευσης της ΡΑΑΕΥ για τη δυναμική τιμολόγηση και το σχέδιο ανάπτυξης του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας περιόδου 2026-2030 και

έχει ιδιαίτερη αξία ενόψει της δρομολογούμενης από το ΥΠΕΝ και τη ΡΑΑΕΥ διάθεσης στην αγορά δυναμικών τιμολογίων από τον Φεβρουάριο για τις επιχειρήσεις και από τον Απρίλιο για τα νοικοκυριά.

Οι αμφιβολίες του ΕΣΠΕΝ εκκινούν από τις προτάσεις του ΔΕΔΔΗΕ μεταβολής της συχνότητας παροχής στοιχείων μετρήσεων από «μηνιαία» σε «τακτική», ορισμός που, όπως αναφέρει, κρίνεται ιδιαίτερα ανεπαρκής για την υποστήριξη της δυναμικής τιμολόγησης, αλλά και τις τεχνικές προϋποθέσεις που θέτει για την παροχή δεδομένων ανά 15λεπτο από έξυπνους μετρητές που έχει εγκαταστήσει και οι οποίοι θα πρέπει είτε να προσθέσουν επιπλέον εξοπλισμό είτε να αντικατασταθούν.

«Δεν είναι σαφής ο λόγος για τον οποίο στις παροχές χαμηλής τάσης με εγκατεστημένους έξυπνους μετρητές -οι οποίες, σύμφωνα με το Σχέδιο Ανάπτυξης, ανέρχονται σήμερα σε 906.223- δεν παρέχονται βασικές λειτουργίες του κεντρικού συστήματος τιμολόγησης, όπως ο έλεγχος και η πιστοποίηση μετρήσεων, η εκτίμηση και διόρθωση μετρήσεων, η παροχή στοιχείων σε άλλους φορείς, καθώς και η συμβολή στον εντοπισμό μη τεχνικών απωλειών, αναφέρει ο ΕΣΠΕΝ και σε άλλο σημείο επισημαίνει: «...Η αξιοποίηση των ήδη εγκατεστημένων και των προς εγκατάσταση έξυπνων μετρητών υπόκειται σε σημαντικούς ετερογενείς περιορισμούς, οι οποίοι ενδέχεται να μειώσουν τόσο την αποτελεσματικότητα και τα δυνητικά οφέλη του πλαισίου δυναμικής τιμολόγησης, όσο και την εν γένει χρησιμότητα των έξυπνων μετρητών για την ενημέρωση των καταναλωτών και την ενεργό συμμετοχή τους στην αγορά. Η πρόσβαση των χρηστών στα μετρητικά δεδομένα τους σε σχεδόν πραγματικό χρόνο αποτελεί κρίσιμη προϋπόθεση για τη δυναμική τιμολόγηση και τη δυνατότητα των καταναλωτών να παρακολουθούν και να προσαρμόζουν την κατανάλωσή τους ανταποκρινόμενοι στα σήματα της αγοράς, κατά τρόπο που θα προσφέρει την απαιτούμενη ευελιξία στην αγορά και στο σύστημα».

Καταλήγοντας ο ΕΣΠΕΝ ζητάει από τον ΔΕΔΔΗΕ να διευκρινίσει πριν από την εφαρμογή της δυναμικής τιμολόγησης:

- Πόσοι υφιστάμενοι έξυπνοι μετρητές πανελλαδικά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις παλμών εξόδου ή θύρας H1 και ως εκ τούτου εκ των πραγμάτων δεν είναι σε θέση να παρέχουν δεδομένα σε σχεδόν πραγματικό χρόνο.
- Ποιες είναι οι προδιαγραφές των έξυπνων μετρητών τους οποίους εγκαθίστα πλέον ο ΔΕΔΔΗΕ στο πλαίσιο του προγράμματος εγκατάστασης έξυπνων μετρητών στο σύνολο της επικράτειας και αν αυτοί φέρουν παλμούς εξόδου ή θύρα H1.
- Ποιος θα πληρώσει το κόστος πρόσθετου εξοπλισμού που απαιτείται για την παροχή μετρητικών δεδομένων σε σχεδόν πραγματικό χρόνο από τους μετρητές που δεν καλύπτουν τις τεχνικές προδιαγραφές, οι καταναλωτές ή θα αποτελεί δαπάνη του Διαχειριστή.
- Τον προγραμματισμό και το χρονοδιάγραμμα εγκατάστασης έξυπνων μετρητών ή/και του αναγκαίου πρόσθετου εξοπλισμού, ανά γεωγραφική περιοχή και κατηγορία παροχών.

ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΑ ΜΟΝΟ ΤΑ 3,44 ΔΙΣ. ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΕΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΣΕΛΙΔΑ 6

19/12/2025

Πόσα χρωστούν στην εφορία φυσικά και νομικά πρόσωπα

Εντυπωσιακά χαμηλές «πτήσεις» καταγράφει το ποσοστό των ρυθμιζμένων οφειλών προς την εφορία, καθώς, από τα 85,18 δισ. ευρώ που ανέρχονται τα ληξιπρόθεσμα χρέη που μπορούν να εισπραχθούν, μόλις το 4,03% αυτών, δηλαδή 3,44 δισ. ευρώ, βρίσκεται σε ρύθμιση.

Εξέλιξη η οποία πιστοποιεί για μία ακόμη φορά το πρόβλημα εισπραξιμότητας, που καθιστά επιτακτική την ανάγκη παρεμβάσεων υπέρ των συνεών φορολογουμένων, προκειμένου να μπει φρένο στην ανοδική πορεία των οφειλών προς το Δημόσιο.

Είναι άλλωστε χαρακτηριστικό, όπως καταγράφεται και στην τριμηνιαία έκθεση Δεκεμβρίου του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή, ότι το υψηλότερο ποσοστό των συνολικών ρυθμιζμένων οφειλών (15,52%) εντοπίζεται στο εύρος 500 με 10.000 ευρώ, ενώ εντός αυτού του ρους το ποσοστό των ρυθμιζμένων οφειλών αγγίζει το 18,16% για ποσά από 2.000 έως 3.000 ευρώ.

Ωστόσο, τα ποσοστά διαφέρουν μεταξύ φυσικών και νομικών προσώπων, καθώς το υψηλότερο ποσοστό ρυθμιζμένων οφειλών φυσικών προσώπων εντοπίζεται μεταξύ 500 και 10.000 ευρώ (15,34%) και αγγίζει το 18,40% για ποσά από 2.000 έως 3.000 ευρώ.

Από την άλλη πλευρά, πλευρά, τα νομικά πρόσωπα ρυθμίζουν σε υψηλότερο ποσοστό (21,66%) οφείλες που ανήκουν στο εύρος από 10.000 έως 100.000 ευρώ, ενώ το ποσοστό αυτό φτάνει στο 25% στην κατηγορία 10.000 με 20.000 ευρώ. Θα πρέπει να αναφερθεί, επίσης, ότι χαμηλά ποσοστά ρύθμισης οφειλών διαπιστώνονται τόσο σε χαμηλά ποσά οφειλής (ιδιαίτερα κάτω των 500 ευρώ) όσο και σε υψηλά ποσά οφειλής (άνω των 20.000 ευρώ για φυσικά πρόσωπα και άνω των 150.000 ευρώ για νομικά πρόσωπα).

Εξετάζοντας την κατανομή των οφειλετών και του συνολικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου, διαπιστώνεται ότι το σύνολο σχεδόν των οφειλών (96,49%) πηγάζει από την κατηγορία άνω των 10.000 ευρώ.

Ειδικότερα, στο εύρος οφειλής άνω του 1 εκατ. ευρώ συγκεντρώνεται το 75,87% του συνολικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου και μόλις το 0,26% των οφειλετών, ενώ αντίθετα το 89,86% των οφειλετών συγκεντρώνεται στις οφείλες έως 10.000 ευρώ, με το συνολικό τους ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο να αγγίζει το 3,51% των συνολικών οφειλών.

Αξιοσημείωτη είναι και η διαφορετική συμμετοχή φυσικών και νομικών προσώπων στη διαμόρφωση του συνολικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου, αφού οι οφείλες των φυσικών προσώπων αποτελούν το 38,34% του συνόλου, αγγίζοντας τα 43,13 δισ. ευρώ, ενώ οι οφείλες των νομικών προσώπων διαμορφώνονται στα 69,37 δισ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 69,66% του συνόλου.